NOI DIZIDENŢI ?

George BRANA

Aşa cum Românii nu au avut nicio clipă un "socialism-naţional", ca Germanii, pentrucă nu era în firea lor, din aceleaşi motive nu vor putea să aibă nici vreun "socialism-democrat", şi încă mai ales după ce se vor libera de actualul socialism, "comunismul-centralist-democrat".

Tot ce se combină cu "socialism" duce inevitabil la totalitarism, indiferent cum ar fi el, cu ghiare şi mănuşi de fier, sau fără ele, pentrucă orice fel de socialism strangulează geniul iniţiativei personale, în indiferent ce direcţie.

Bolşevismul, azi şi în România, este şi el "socialism" şi "democraţie", adică "socialism maximal", în ruseşte spus, şi "democraţie centralistă", cu exerciţiul controlului şi comandei unice, absolute, în toate ordinele materiale şi morale, printr'o conducere restrânsă la secretarul general al unui partid unic, neales niciodată de nimeni şi instalat pe veci, cu forţa care îl susţine până când se va termina bolşevismul în lume.

"Socialismul democratic" este aşa zisa "formă umană" a socialismului, şi azi îl vedem foarte bine cum în Franţa transformă sub ochii noştri o ţară înfloritoare, de mare cultură, într'o ţară sub-dezvoltată, în care statul interzice turismul în străinătate, ca în România, sora mai mică a Franţei, pe care sora mai mare începe s'o imite. Zecile de miniştri şi ministăraşi, cu aparatele lor respective, "organizează" acolo, "prescriu" şi "controlează" până şi timpul liber al oamenilor, iar Ministrul Culturii a început în Franţa să imite "Cântarea României", şi organizează campanii de "emancipare a culturii specifice", de teroarea "inculturii" aliaţilor Occidentali.

O Românie liberată de comunism, ar fi mai întâi o ţară săracă lipită, proporţional prăpăstios mai săracă decât Franţa de azi, căzută în lotul socialist, ca să nu mai vorbim de alte ţări din Occident, pe care oricât le-au adus la sapă de lemn diverse experimente socialiste, nu au putut fi aduse în halul ţărilor colonializate de bolşevism în Europa de Est. Sărăcite la maximum, aceste ţări odată liberate de bolşevism, nu pot fi date din nou pe mâna altui socialism, fie el chiar minimalist în comparaţie cu bolşevismul. Ar însemna ca aceste ţări să nu îşi mai revină niciodată din coşmarul colectivismului, de a cărui oroare nu se vor putea scutura cu adevărat decât printr'un regim de maximă libertate a iniţiativei particulare, şi într'un regim al bunurilor particulare de adevărat "jus fruendi **utendi** et abutendi".

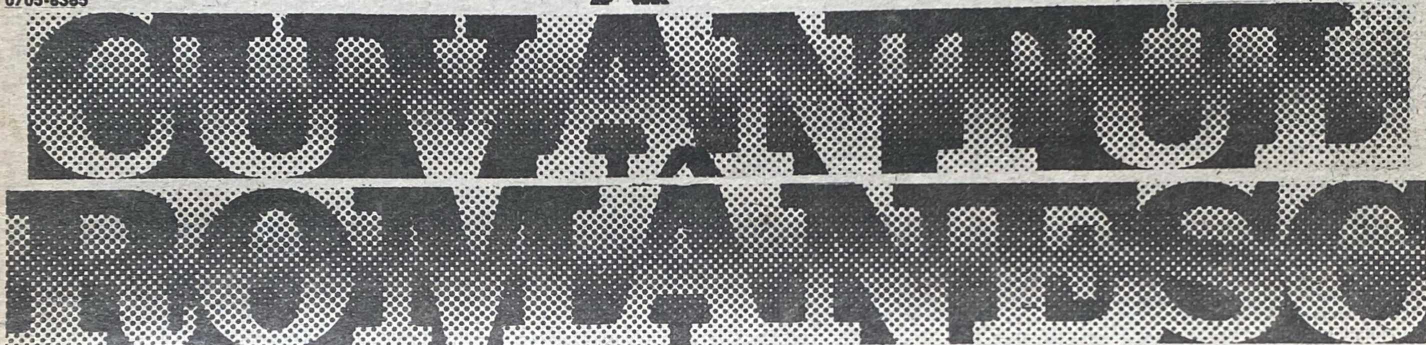
Un drept "socialist" după bolşevismul din România, ar fi o trecere din mlaştină în noroi până la genunchi, dela un partid unic la altul, dela o clică abuzivă la alta, dela nişte hingheri la alţii, dela o tiranie de stat la alta. Pentrucă orice "socialism" înseamnă primatul "colectivului" asupra "persoanei", şi "statul" împarte tot felul de porţii, materiale, etice sau culturale, cu monopolul informaţiei falsificate după interesele partidului. Orice "socialism" se instalează la putere cu mentalitatea "definitivării", şi de aceea s'a văzut în ţările cu democraţii civilizate, nu "centrale", că toate socialismele oricât de democrate s'ar declara ele, aparţin unor clici capabile de orice potlogării şi chiar mişelii împotriva onoarei, şi a siguranţei ţării, numai şi numai pentru a se menţine la putere.

Aşa că Românii, care în exil vor sincer să înveţe "democraţie", ar fi bine să studieze "democraţiile" propriu zise, nu pe cele socialiste, pentrucă Românii au dat în 1937 dovada că sunt capabili să ia în serios legile democraţiei, ca masă ajunsă la maturitate, dar cum se vede azi, când suferă atâta, nu se potriveşte cu firea românească niciun fel de colectivism.

Românul vrea să aibă în viaţă partea lui de creaţie, nu să fie supus unei permanente tutele şi unui sistem de porunci care-l reduc la nimic. La drept vorbind, dacă Românii liberi şi-ar face gânduri de "socialism democratic", când au atâtea exemple de adevărată democraţie, ar fi pur şi simplu nişte "dizidenţi" faţă de bunul simţ din exil, deci cu mult mai nejustificaţi decât dizidenţii din ţară, care fac şi ei ce cred că pot, în vreme ce aceştilalţi ar face exact ceea ce nu se poate. □

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprimé au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 8 Nr. 86 -IUNIE 1983- PUBLICAŢIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

ANUL DEŢINUTULUI POLITIC ROMÂN

Eugen BÂRSAN

Salutăm din toată inima iniţiativa românească dela Paris, care a pus în mişcare acţiunea de declarare a anului 1983 ca "An al deţinutului politic român." O salutăm , în deosebi, pentrucă vedem în ea o magnifică expresie a unei legături vii cu chintesenţa Istoriei Neamului din zilele care alcătuesc capitolul "Timpul jugului şi prăpădului comunist." In sens mare şi istoric, deţinutul politic român din acest timp de subjugare comunistă, ca şi cel din alte timpuri de încercări naţionale, este exemplul şi simbolul părţii tari, care garantează fiinţa Neamului.

Această iniţiativă este cu atât mai mult de relevat şi de preţuit cu cât ea intervine într'o situaţie care reclamă foarte mult aşa ceva. Căci deţinutul politic român - partea tare a Neamului din zilele de stăpânire ruso-comunistă - nu e tratat după cum ar trebui să fie. Un lucru forate ruşinos, dar din păcate adevărat. Si e greu de înţeles o atare atitudine tocmai faţă de cei care au avut sau au inima şi determinarea să opteze cu orice riscuri pentru poziţia de rezistenţă şi salvare naţională. Riscuri de care sunt legate martiriu şi sorţi de moarte.

Interesul scăzut faţă de deţinutul politic şi toată drama lui de pe poziţia de pisc naţional, îşi poate găsi explicaţie numai într'o oarecare timorare a naţionalului din noi. Intr'un mediu în care înaltele simţuri naţionale lasă de dorit, Românul de pisc sau deţinutul politic e ceva cam prea mult. Ceva, nearmonios. Si atunci acest mediu care nu poate totuşi exista fără de ceva oameni ieşiţi din comun, îşi caută "năzdrăvani" între cei mai apropiaţi de linia lui, desconsiderând faptul că a avea atitudini minore sau majore pe plan naţional, e un lucru deosebit de important. Iar în ceea ce priveşte aceste două poziţii nu poate fi o situaţie de

Continuare în pag.3

ÎN SLUJBA NEAMULUI

Sergiu GROSSU

Titlul acestui articol poate să şocheze pe mulţi din cititorii "Cuvântului Românesc." Cum să te afli "în slujba Neamului", astăzi? Mâine da, respectiv după eliberarea ţării, după ce se va prăbuşi Uniunea Sovietică şi toţi sateliţii oblăduiţi de Kremlin, după întoarcerea noastră la brazda din care ne-am rupt cu lacrimi, unii de peste 40 de ani, alţii de mai puţină vreme. Dar astăzi, este posibil să-ţi mai slujeşti Neamul, când ţara zace încă sub cătuşele Urii şi ale Violenţei, când dincolo de Curtici hălăduiesc mincinoşii şi ipocriţii luptei de clasă, târâturile şi gangsterii secerii şi ciocanului, călăii dictaturii blestemate, numită pe nedrept a "proletariatului"?

Si, cu toate acestea, noi avem obligaţia, mai mult chiar, datoria - o datorie sfântă, imperativă, copleşitoare, a slujirii Neamului aici, în lumea liberă, indiferent de geometria tragică - şi, ca atare, defavorabilă - a circumstanţelor istorice actuale. Pentrucă în noi mai pâlpâie ideea izbăvirii patriei înrobite şi dorul neostoit după plaiurile natale. Pentrucă, în ciuda faptului că am fost tăiaţi, amputaţi de securea nemiloasă a Istoriei din trunchiul obidit al Tării răstignite, noi trebue să odrăslim, din nou, lăstar de lumină, în întunericul acestui veac pângărit de dihănii apocaliptice, conştienţi de rostul arderii noastre pe rug şi de coeficientul jertfirii nelimitate.

Din capul locului ţin să precizez, bazându-mă pe revelaţia infailibilă a Sfintelor Scripturi, că nimeni şi nicicând nu poate fi în slujba Neamului său, dacă nu se găseşte mai întâi în slujba lui Dumnezeu. Nimeni şi nicicând nu se poate făli că trăieşte pentru slava Neamului său, dacă nu trăieşte mai întâi o viaţă de slavă cu Hristos în Dumnezeu şi pentru Dumnezeu, definitiv şi deplin.

Nu este vorba, bineînţeles, de o convergenţă unică, discriminatorie, absurdă, ci de supremaţia prezenţei lui Dumnezeu în convergenţa noastră culturală, socială sau politică. Insuşi Mântuitorul, de altfel, ne cere: "Să iubeşti pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta şi cu tot cugetul tău; şi pe aproapele tău, ca pe tine însuţi" (Luca, 10.27). Parafrazându-L, putem spune: "Să iubeşti pe Domnul, Dumnezeul tău... (cu prioritatea indicată adineaori) şi pe Neamul tău, ca pe tine însuţi."

Punctul culminant al dinamismului uman - în speţă, al dinamismului românesc - trebue să-l constituie jertfa de sine, dăruirea totală, consacrarea propriei vieţi în slujba Neamului, prin slujirea lui Dumnezeu în Hristos Isus. Paralelismul dintre slujirea lui Dumnezeu şi slujirea poporului căruia aparţinem scoate în evidenţă corelaţia lor indisolubilă. In concepţia creştină, principiul slujirii se referă, în exclusivitate, la Dumnezeu, conform răspunsului dat de Isus, pe munte, Ispititorului: "Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui să-I slujeşti." Insă acest principiu nu poate face abstracţie de oameni, pentrucă ar devni el însuşi abstract, metauman, ireal. Numai lui Dumnezeu să-I slujim, de sigur. Dar slujirea lui Dumnezeu nu-şi capătă integralitatea decât prin slujirea noastră faţă de oameni, cu alte cuvinte faţă de semenii noştri pribegi.

...

"Tu să te ţii în totul totului tot, numai de Domnul Dumnezeul tău", citim în cartea Deuteronomului. Iată ce nu se cade să uităm niciodată, atât în viaţa noastră de credinţă, cât şi în activitatea de toate zilele.Pe orice treptă a ierarhiei sociale ne-am afla, orice serviciu sau răspundere publică am avea, cu orice ne-am ocupa, orice politică am face, fondul şi chintesenţa strădaniilor noastre înaripate să fie slujirea lui Dumnezeu"în totul totului tot." Tot ce gândim, tot ce visăm, tot ce nădăjduim, tot ce realizăm, tot ce înălţăm pe pământ, totul trebue să fie subordonat lui Dumnezeu şi potrivit cu voia Lui cea sfântă. Fiindcă nu este cu putinţă să slujim Dumnezeului celui viu şi

Continuare în pag. 4

editorial

PERSONALITATEA LUI REAGAN

Personalitatea Președintelui Reagan a iscat, cum era și firesc, tot felul de interpretări, definiții și descrieri analitice. Fiecare din ele a surprins câte o parte din complexul acestei personalități, dar nici una nu a oferit, până acum, o prezentare completă, o imagine totală și rotunjită.

Desigur, jurnaliștii americani s'au întrecut în a sublinia caracteristici parțiale, care erau pregătite pentru consumul public, cu tinctură de "cap de afiș", care să atragă atenția. In general, jurnaliștii nu pătrund în inima lucrurilor, se mențin la suprafață, pentru a stârni curiozitatea cititorilor.

Ei sunt în permanentă goană după tot ce are caracter de senzațional. Această vânătoare de noutăți senzaționale nu a dat ziariștilor răgazul să cuprindă esența personalității acestui mare președinte al Americii, cum ne apare nouă, aici, la ziarul nostru. Ziariștii americani s'au lăsat furați de "atracția" unui cuvânt, pe care l-au socotit senzațional, dacă nu chiar miraculos, și îl mânuiesc cu oarecare mândrie ori de câte ori vor să sublinieze identitatea de conducător politic a lui Reagan.

Acest cuvânt este lipsit, în fond, de orice "atracție" și are un conținut de neutralitate; mai bine zis, nu spune nimic, nu adaugă nimic la înțelegerea personalității președintelui Reagan. Este vorba de cuvântul "comunicator". Totuși ziariștii operează cu el de câte ori vor să exprime o apreciere (superlativă, după opinia lor) despre Reagan.

Utilizarea acestui cuvânt (mai exact, a acestui termen) indică o stare de impotență intelectuală. Mai cu seamă, pentrucă prin utilizarea lui se evită o prezentare mai adecvată a lui Reagan. Cuvântul de "comunicator" este un subterfugiu al ziariștilor, ca să nu vorbească despre calitățile lui reale și substanțiale. Toți președinții și toate ființele pământului "comunică", adică transmit diferite soiuri mesaje. Speța umană, în aceasta epoca de predominare a mijloacelor de comunicație, excelează prin sistemele de comunicație de care dispun, pe care le-au inventat. Nici Lyndon Johnson, nici Ford, nici Carter, nici Richard Nixon, nici Ronald Reagan nu fac excepție dela condiția de a fi fost capabili să-și comunice mesajele lor. Toți au fost "comunicatori" (ca să ne destrăbălăm și noi cu acest termen).

Important în personalitatea lui Reagan este însă "altceva"; altceva care este greu de definit, dar nu imposibil. Este vorba de un președinte care are o ideologie politică bazată pe principii, care sunt armonios și logic înlănțuite în alcătuirea lor. Este un conducător politic care știe ce urmărește în acțiunile lui politice.

Reagan are un ideal politic, pe care si l-a format de-a lungul anilor, cu o riguroasă și permanentă grijă și pregătire documentară. El crede cu tărie în acest ideal politic și aduce o distinctă omenie în a-l face cunoscut. Nu "comunicarea" este importantă, ci mesajul idealul, credințele sale, principiile sale, ideologia sa politică. Acestea sunt esențiale și demne de luat în considerație. Poți fi un excelent "comunicator" și în același timp, mesajul tău să fie lipsit de orice vlagă intelectuală, politică, ideologică sau umană. Reagan are un mesaj, politic și specific american și îl transmite altora cu căldura umană a sufletului său, cu omenia lui. Ceea ce farmecă în vorbirile lui Reagan nu este "comunicarea" ca atare, ci conținutul ideologiei sale politice, care singură poate convinge și angaja pe oameni. Reagan crede în salvarea Americii dela un dezastru politic, în confruntarea cu lumea comunistă, și arată căile de salvare, adică temeiurile ideologice care pot unifica forțele și energiile americane.

Personalitatea politică a lui Reagan este aceea a unui mare conducător, care are o viziune realistă și organic formată, pentru unificarea poporului american. In aceasta constă specificul și măreția lui Reagan, în lumea actuală.

George BĂLAŞU

ALTĂ LIMBĂ ROMÂNEASCĂ

Dumitru STĂNCESCU

Degradarea vorbirii, până la afazie, este de multe ori preludiul încetării unei sume funcționale care menține ceea ce numim generic "viața" unei ființe. Inainte de-a se stinge, mulți oameni nu mai pot vorbi, sau vorbesc alături, adică nu mai dispun de justa folosire a vorbelor.

Așa ceva începe să se manifeste în România, ca simptom al unei iremediabile intrări în defecțiunea fundamentală a culturii românești. Si când se vor șterge toate trăsăturile culturii românești, care mai întâi sunt în vorbirea justă, se va șterge și neamul românesc ca atare, înghițit de imperiul națiunilor moarte care a fost ieri Rusia și este azi Uniunea Sovietică.

La Românii care aleg libertatea, când încă n'au ajuns la 45 de ani, se constată ceva foarte curios. Ei vorbesc românește, nu avem cum să spunem altfel, dar româneasca lor este o altă limbă decât aceea din timpurile în care România trăia într'un regim cultural normal. Erzațul actual de limbă românească este un semi-dialect greoi, lipsit de transparență, de modulație și nuanță, pedant și de multe ori foarte alături, în sensul că termenii servesc alte conținuturi, deci mint, voit sau nevoit. Aceasta se vede mai ușor în scrisul noilor Români în care asemeni scrisului din publicațiile R.S.R., se solemnizează banalități sau se profanează adevăruri prin cele mai stranii și mai nepotrivite împerecheri de termeni. De asemenea se remarcă ușurința folosirii superlativelor, deformare contagiată prin lectura presei comuniste, care este o presă a superlativelor, privitoare la comunism, partid, șef absolut, și de un număr de ani încoace, când e vorba de "patrie", pentrucă subânțeles este "socialistă", altfel de patrie nemai existând pentru bieții Români.

Când oamenii ajung să scrie placarde, pe care să ținem seamă că MULTI LE IAU CA ADEVARATE, în felul "CEAUSESCU ROMANIA", deci în loc de Ceaușescu începe să se spună "România" sau în loc de "România" se spune "Ceaușescu", înseamnă că s'a ajuns, la afazie, deocamdată parțială, dar inevitabil progresivă.

Dereglarea unuia dintre cele mai frumoase mijloace de comunicare din lume, care este limba română, își are originea în folosirea generală a minciunii, fie ca metodă de atac a ocupației comuniste împotriva indigenilor, fie ca metodă de apărare a celor ce alcătuesc poporul într'adevăr. Când un comunist și un ne-comunist stau de vorbă, și folosesc, de pildă amândoi cuvântul "libertate", fiecare din ei înțelege altceva prin acest cuvânt și astfel se mint reciproc unul pe altul. Rezultatul este că până la urmă "libertate" nu mai înseamnă nimic, devine o simplă vorbă goală. Iar când 24 de ore din 24, prin toate mijloacele de care dispune "masmedia", se spune că Seful este "cel mai mare Român din istoria Românilor", "cel mai mare" începe să nu mai aibă nicio valoare, și este folosit de lingăi alandala, iar de victimele lor în bătae de joc. Dar din tot desmățul presei comuniste, se vede că limba este denaturată în toată structura ei semantică, morfologică și sintactică.

Deviată dela afirmarea adevărului în slujba realităților sacre, umane și naturale, limba va fi mai greu de readus la însănătoșire într'o viitoare fază istorică post-comunistă, decât tot haosul economic. De acea vindecare va depinde viitorul neamului românesc. De aceea, încă de-acuma, Românii liberi au datoria de a începe să studieze cu ajutorul mijloacelor ajutătoare moderne aduse în slujba linguisticei, ramificațiile otrăvite ale avarierii limbii românești. Pe care o mențin încă în propria ei fire, scriitorii români liberi.

□

CĂTRE REDACȚIE

. . . Anexez scrisoarea din 19 Aprilie 1983 pe care am primit-o dela D-nul Roland A. Williams, șef al biroului de examinare a candidaților la examenul de conducere auto din cadrul lui Division of Motor Vehicles (DMV) din statul New Jersey.

Din scrisoare rezultă că începând din luna Mai a.c. statul New Jersey oferă posibilitatea susținerii examenului scris în limba română. In acest sens am colaborat cu DMV și am tradus chestionarele în românește după care au fost tipărite într'un tiraj de 1200 exemplare și distribuite la toate centrele de examinare ale DMV din New Jersey.

In momentul în care candidatul se înscrie la examen, el primește un fluturaș în care sunt enumerate cele 11 limbi străine (printre care și româna) utilizate de DMV. Chestionarele la care am lucrat au întrebările în engleză iar traducerea lor în românește este pe rândul imediat următor; același lucru și pentru cele patru răspunsuri la fiecare întrebare, răspunsuri dintre care candidatul trebue să-l aleagă pe cel corect.

In acest fel o problemă vitală pentru imigranții români stabiliți în statul New Jersey a fost rezolvată după aproape doi ani de demersuri stăruitoare.

Această realizare importantă va avea un efect deplin numai dacă imigranții români vor afla despre oportunitatea care li se oferă și în acest sens sprijinul dvs. prin publicarea integrală a acestei scrisori îl consider neprețuit.

Ar fi bine ca și în alte state americane oameni de inițiativă să pornească acțiuni similare și să introducem limba română ca limbă oficială de examen în cât mai multe state. Ar fi cel mai mare sprijin pe care l-am putea oferi noilor sosiți.

Pentru orice fel de relații în legătură cu această problemă mă puteți chema seara la telefonul (201) 163-2582 sau să-mi scrieți pe adresa 16 Foremost Mountain Road, Towaco, NJ 07082.

Cu stimă,
Peter STOICA

* RIO DE JANEIRO, BRAZILIA - Intotdeauna speram ca publicațiile românești din bejenie să constitue, pe lângă altele, un îndreptar pentru scrisul corect al limbii noastre. Spre stupoarea mea însă, descopăr că se spune frățietate în loc de frăție, mai ciudat încă se vorbeste despre CUBANEZI, care, de când mă știu, se numeau CUBANI. Ce ar fi dacă am spune "spaniolezii, germanezii, americanezii, etc.", generalizând acest final întrebuințat pentru francezi, portughezi, etc. E păcat că, în loc de a păstra neștirbită limba curat românească, să lunecăm pe panta contrarie. Si acestea, fără să menționez specific în ce publicații din exil se adoptă actuala ortografie impusă de RSR.

Eduard RESSEL

* GERMANIA DE VEST - Am primit ambele numere (cel de pe luna Noembrie 1982 și cel din Decembrie 1982) ale ziarului "Cuvântul Românesc".

Vă mulțumesc foarte mult pentru acest gest. Primirea ziarului a fost pentru mine atât o surpriză, cât si un neprețuit dar de Crăciun. Citindu-i paginile, m'am simțit alături de toți Românii din țară și din exil, ca într'o mare familie.

"Cuvântul Românesc" constituie un mare sprijin sufletesc, împlinind spiritual lipsurile mele.

De aceea, doresc să mă abonez pe următoarele patru luni, cât îmi permit banii în momentul de față.

De asemenea țin să vă mulțumesc din tot sufletul pentru ajutorul dat prin anunțul publicat în ultimul număr. De acum încolo, nu mă mai simt atât de singură, chit că sunt încă în lagăr. Stiu că oriunde pe lume există Români, care nu rămân nepăsători față de soarta semenilor lor și le întind o mână de ajutor

Cu recunoștință și respect,

C.L.T.

* PLOESTI - ROMANIA - Fac apel la Dvs., "Comunitatea de Români din Detroit", rugându-vă să întindeți o mână de ajutor unei familii din România, fără copii, care dorește ca restul vieții să-l trăiască alături de Dvs., cei care sunteți pe pământul USA, și ați avut fericirea să vă bucurați de acest noroc!

Printre Dvs., suntem convinși, că se vor găsi oameni cu suflete nobile, care ne vor salva din impasul în care ne găsim!

Dorim un "AFFIDAVIT OF SUPPORT" și valoarea unui transport cu avionul dela București-Roma-New York, pentru:

1. SILAGHI I. CONSTANTINA, născută la 16 Mai 1923, în Com. Homoriciu, Jud. Prahova, pensionară, fostă contabilă;
2. SILAGHI P. IOAN, născut la 1 Ianuarie 1932 în Oradea, Jud. Bihor, inginer electronist telecomenzi feroviare, cu o vechime de 19 ani în producție și 8 ani și jumătate ca profesor de liceu cu examen de definitivat, domiciliați în Quartal Milcov Str. Libelulei, Bloc 5, ap.20, Sc.B, Et.II, Ploiești, cod 2000, Jud. Prahova, România, Tel.45604.

Vă rog să fiți siguri că vom fi cei mai solvabili oameni pe care i-ați întâlnit, că restul vieții vă vom fi de un real folos, că nu vom precupeți nimic, pentru a ne achita cu prisosință față de cei care ne-au salvat!

Noi am împlinit un an de când am făcut demersurile pentru USA, am complectat formularele pentru emigrare, dar conform decretului, fără achitarea transportului în valută, nu putem părăsi țara, iar fără "AFFIDAVIT OF SUPPORT nu ni se aprobă viza de intrare în USA. Cu deosebită recunoștință,

Ioan SILAGHI

Second Class Mail Registration Number 4133

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Insemnări pe margine de drum:

EXISTĂ UN EXIL ROMÂNESC?

Nicolae PETRA

Vom căuta să începem prin a NU defini acest cuvânt,"exil" fiindcă toţi ştiu prea bine care este înţelesul şi dacă, căutăm o explicaţie de dicţionar, nu facem decât să complicăm lucrurile şi să nu mai înţelegem nimic.

Intrebarea de mai sus vine dela prea multe lucruri care se întâmplă şi se spun în lumea românească liberă care ne face să ne îndoim dacă într'adevăr putem vorbi de un exil românesc.

Acum vreo două-trei luni se scria tocmai în această publicaţie despre "exilul inconsistent" despre lipsa unei forme consistente a exilului din punct de vedere politic. Fără să aibe o formă consistentă din punct de vedere politic, acest exil, ce altă formă ar putea avea? Pe plan cultural şi mai puţin, deşi în practică poate ar fi mai potrivită o astfel de "consistenţă" pentru a da valoare şi viaţă exilului.

In plan politic, exilul sau mai bine zis cei ce au căutat să identifice exilul din punct de vedere politic, au făcut o serie de experienţe, foarte bine cunoscute şi foarte nereuşite, în acelaşi timp.

Toate aceste încercări par a dovedi ceva, ce nimeni nu s'a gândit serios să examineze. E tocmai această situaţie pe care o considerăm indiscutabilă, a existenţei unui exil românesc, dar care de fapt e cea care trebue pusă la îndoială.

Poate că nu există un exil adevărat ci doar Români care au plecat în împrejurări foarte diferite din ţară, care au trăit şi trăiesc fiecare după cum au apucat, fără să simtă nevoia de a se strânge la un loc pentru a recunoşte existenţa adevarată a exilului şi a face ceva pentru ca acest exil, aceşti Români plecaţi din ţară,să ajungă să fie purtătorii adevăratului steag românesc, pe plan cultural şi politic şi pe care cei de sub stăpânire străină nu o pot face.

Dacă nu s'a făcut nimic, dacă încercările au fost aşa cum le ştim, acţiuni cu caracter personal, limitate la gupuri care continuau tradiţii şi obiceiuri străine de nevoile exilului, poate dovedeşte tocmai că lipsa de organizare politică şi culturală a exilului nu s'a făcut pentrucă acesta nu există.

O afirmaţie cu care nimeni nu cred că e de acord, ori prea puţini, deşi se vorbeşte totuşi mereu de exil. Poetul Al.Silistreanu plânge mereu în versurile lui: "Rugăminte'n negru exil..."

Cei ce se duc să viziteze neamurile din ţară, se'ntorc repede la comoditatea vieţii din "exil" şi îşi salvează sulfetul trimiţând pachete şi bănuiţi adevăraţilor exilaţi, cei ce suferă acolo atâta apăsare în toate felurile.

Ultimii ani au văzut ceva mai mulţi Români ieşind din ţară. Guvernul se pare că a aflat că poate face o afacere bună cu cei ce pleacă încasându-le despăgubiri cu diferite pretexte. Sunt aceşti medici, ingineri, specialişti, exilaţi sau numai căutători după o viaţă mai bună şi odată ieşiţi nu-i mai interesează nimic românesc, în afară de puţinele legături cu neamurile rămase în urmă.

Nu vreau să spun că nu există unii care suferă acest "negru exil" şi între aceşti puţini, însăşi poetul, dar pentru imensa majoritate dacă ar fi să fim de acord şi să spunem că trăiesc în exil, e necesar să adăugăm la această vorbă de "exil",cuvântul "dulce". □

PATRIOTISMUL "PATRIOTULUI"

Nu putem afirma că tovarăşului Ceauşescu i-a căzut masca de pe obraz, pentrucă el nu mai are nici mască şi nici obraz. Personalitatea "Indrumătorului" s'a redus la un schelet cu ciolanele trase de sfoară de Moscova.

Afirmaţia că "Fiul Iubit" se opune imperialismului rusesc este cea mai mare gogoaşă ce-a fost clocită de serviciul de dezinformare al K.G.B.-ului.

Pentru dezvelirea adevăratelor sentimente "patriotice-ceauşiste" extragem din "Manifestul Tineretului Comunist Român", adresat ţării, atunci când Rusia ne-a răpit Basarabia, Bucovina şi ţinutul Herţei. (1940)

Acest manifest a fost publicat în ziarul "Comunistul Român" (Chişinău) şi a fost iscălit "cu onoare" de către actualul secretar general al PCR-ului.

"Armata de muncitori şi ţărani a poporului sovietic a eliberat popoarele din Basarabia şi Bucovina de Nord de sub cizma jandarmerească a capitaliştilor şi moşierilor români.

Armata sovietică e singura armată eliberatoare din lume, căci este armata unei ţări unde nu există capitalişti şi moşieri, unde puterea e în mâna poporului.

Azi tineretul din Bucovina şi Basarabia e LIBER (Sublinierile noastre), va avea şcoli şi muncă, iar ţărănimea a şi început să primească pământul pe care cu nedrept l-au stăpânit boierii."

Aşa a grăit, a scris şi a gândit Nicolae Ceauşescu în 1940.

Azi, tov. SGPC, cu prestigiul agăţat pe meridiane, şi-a alterat opiniile.

Acum nu mai este vorba de eliberarea unei părţi din trupul României ci de eliberarea întregii omeniri.

Soluţia oferită de Apollo din Scorniceşti (care şi-a început prezicerile la fel ca Pithia, pe un scaun cu trei picioare) e simplă, clară şi multilateral dezvoltată pe două meridiane:

1) "Forţele eliberatoare şi anti-imperialiste--spune Fiul Iubit-- au datoria să elibereze popoarele..." etc. de sub "cizma capitaliştilor".

2) Orice încercare a popoarelor de a se elibera de eliberatorii impuşi cu forţa este un act "anti-revoluţionar care doreşte să distrugă progresul socialist", iar protestele din lumea liberă constitue "un amestec în treburile interne." (Polonia, Afganistan, etc.)

Dacă foametea şi teroarea vor provoca o revoluţie şi hoardele Moscovei se vor rostogoli peste Prut, atunci marele patriot al frontierelor va spune, ca şi'n 1940:

"Armata sovietică e singura armată eliberatoare din lume..."

Acesta-i tov. Nicolae Ceauşescu în halat şi papuci.

Stroe MOLDOVEANU

ANUL DEŢINUTULUI POLITIC ROMÂN

Urmare din pag. 1

echivoc. In final dătătoare de ton pentru drumul de apucat, e făptura fiecăruia. S'ar cuveni însă ca ultima părticică de cinste din această făptură, să ne oblige a da respectul cuvenit celor cu atitudini majore. Deţinuţii politici români fac parte dintre aceştia.

Declararea anului 1983 ca an al deţinutului politic român, e o chemare la un moment de respect colectiv-naţional cu deosebire pentru deţinutul politic român sfârşit în martiriul din închisorile şi lagărele de exterminare.

Un document de 35 pagini, scris în limba franceză şi intitulat "Document authentique sur la Roumanie sous le joug sovietique", **scoate în special în relief** tirania şi teroarea comunistă din ţară. Zece pagini din el, cuprind liste de deţinuţi politici. Capi de liste sunt Români fruntaşi din lumea necomunistă. In chipul acesta, anul deţinutului politic român iese din sfera strict românească şi se face cunoscut internaţional.

Oare câţi şi în ce măsură, filtrăm prin suflet tragedia Neamului, tragedie de care este foarte strâns legat deţinutul politic? Numai cine este capabil de această filtrare, poate evalua la adevărata lui valoare pe un deţinut politic. In tragedia de care Neamul e confruntat, locatarii închisorilor politice au reprezentat, reprezintă şi vor reprezenta, spuma ţării. Aşa de pildă, venind cu un exemplu de-acuma, Neamul e în sufletul şi ţinuta deţinutului politic, Părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa. Numai o asemenea poziţie poate fi fundament de renaşterea naţională, iar deţinuţii politici sunt stegarii ei voluntari.

Da, de renaşterea naţională atât de mult împroşcată cu noroi în RSR, de înstrăinaţii în marxism, de oportuniştii cochetanţi cu tovii asupritori şi de cei reduşi la a fi doar manechine de slogane. Pentru toţi cei din acest mediu, un deţinut politic nu e nimic altceva decât un "bandit", un "reacţionar" sau un "criminal fascist" bun pentru exterminare, iar atâtea oseminte de deţinuţi politici **răspândite** în timpul comunist pe tot întinsul ţării, nu sunt lucruri nici de văzut şi nici de vorbit.

In concluzie, acţiunea de declarare a anului 1983 ca "an al deţinutului politic român" trebue văzută şi consemnată ca o acţiune care are ca suprem obiectiv, **proiectarea** deţinutului politic român în faţa ochilor noştri şi ai lumii, ca simbol al unei poziţii de apărare, în condiţii de orice riscuri, a demnităţii şi libertăţii româneşti.O asemenea proiectare este în fond şi expresia unui tribut de cinstire a temerarei ţinute şi a formidabilelor încercări legate de deţinuţii politici.

Au apărut în diasporă câteva cărţi foarte bune despre închisori şi deţinuţii politici. Cine n'a ajuns încă să citească nimic din ele, nu ştie încă pe ce lume a trăit cu adevărat în ţara de sub stăpânire comunistă.

Sufletul miilor de deţinuţi politici morţi în martiriu, ne cer ceva mai mult decât răsplata efemeră a unei cuvenite venerări. Ne cer să ducem la biruinţă cauza lor luptătoare.

Eugen BÂRSAN

SCRISOARE DESCHISĂ
DOMNULUI ALLAN J. MAC EACHEN
MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE
OTTAWA, ONTARIO

Un miliard pentru România! Cine creditează această ţară cu această sumă, pentru ce şi cu al cui acord? Cine este acela sau aceia care îşi pot permite să investească un miliard de dolari într'unul din cele mai falimentare sisteme economice întâlnite vreodată în istorie, dacă prin absurd ceea ce există în prezent acolo ar putea fi denumit "sistem economic".

Nu, nu putem crede că guvernul canadian, în special în această perioadă de profundă recesiune, s'ar putea aventura într'o astfel de investiţie şi încă unde, în România.

Ne întrebăm: Stie oare guvernul canadian că între URSS şi România există un acord în cadrul CAER-ului prin care aceasta din urmă este obligată să preia până la 50% din cantitatea de energie electrică furnizată de URSS şi destinată în totalitate Bulgariei? Una din magistralele de înaltă tensiune existente trece chiar pe lângă amplasamentul viitoarelor două reactoare dela Cernavodă, care reactoare s'ar dori să fie Candu. Si asta ca să nu mai vorbim despre faptul că hidrocentralele de pe Nistru, sursa dela care pleacă aceste magistrale spre Bulgaria, alimentează de asemenea toate fabricile de armament din munţii Urali; vede cineva vre-o legătură?

Stie guvernul canadian că de peste zece ani de zile se poartă discuţii foarte severe pe această temă, impunându-se României în mod imperios să-şi procure în întregime şi pe baze proprii, toată tehnologia necesară punerii în funcţiune?

Stie oare guvernul canadian că actualul debit al României faţă de Fondul Monetar Internaţional, CEE şi alte ţări vestice, este de peste 13 miliarde de dolari (U.S.), sumă pe care niciodată nu va fi capabilă s'o restituie, actualmente fiind restantă în proporţie de aproape 50% chiar şi la dobânzile datorate?

Ce experienţe are guvernul canadian în afacerile cu România şi cum poate să explice nenumăratele procese ale acesteia la Tribunalul dela Haga pentru "wrong conduct"?

Ce beneficii va avea poporul român-unul din cele mai crunt exploatate popoare din lume la ora actuală - din încărcarea datoriilor sale cu încă un miliard la cele 13 existente, când tot ce se va produce prin instalarea reactoarelor şi prin eforturile sale, o va lua la vale spre Bulgaria conform acordurilor de troc cu "prietena" dela răsărit, URSS? Cum se va vorbi despre umanitarismul canadian, -atât de larg recunoscut dealtfel -, după un astfel de act de mai grea înrobire a bietului Român şi-aşa lovit de năpasta comunistă? Cine oare dintre Canadieni doreşte asta, sau cui măcar puţin îi pasă?

Stimate domnule Ministru, prin prezenta scrisoare, noi, semnatarii acesteia, ne facem exponentul tuturor acelora care în cunoştinţă de cauză au luptat, luptă şi vor lupta pentru o cauză dreaptă, o viaţă mai bună, o licărire de speranţă într'un viitor luminos; ne facem exponenţii unui popor creştin de 24 milioane de suflete încătuşate în bezna ateistă şi vă rugăm cât se poate de stăruitor; - nu daţi curs unei astfel de iniţiative care în actualele condiţii de aproape inerentă catastrofă naţională în România, poate duce, aproape sigur, la acea temută reacţie în lanţ cu declanşări la toate nivelele; nu împingeţi suferinţa acelui popor dincolo de limitele imaginabilului şi nu încărcaţi conştinţa Canadienilor cu ceea ce nu şi-au dorit niciodată! Guvernul României n'a fost în ultimii 38 de ani şi nici actualmente nu este în poziţia de a lua o hotărîre responsabilă, fapt dovedit în repetate rânduri.

Ca atare orice alte relaţii cu acesta în afara celor protocolare din cadrul ONU, nu fac decât să mărească confuzia generală, conducând cu uşurinţă la nedorite încordări ulterioare cu caracter internaţional.

In încheiere vă mulţumim pentru atenţia acordată citirii prezentei scrisori, sperând din toată inima ca cele de mai sus să va fie de folos în ceea ce veţi întreprinde.

Cu multă stimă,

Un grup de Canadieni de origine română din Calgary.

GENOCIDUL COMUNIST

Adrian B. COSMA

A fost foarte motívată mişcarea de indignare generală, faţă de abuzurile socialismului naţional hitlerist împotriva unor minorităţi discriminate rasial în teritoriile ocupate de armata germană în cel de-al doilea război mondial, precum Polonia, Cehoslovacia, Franţa, Belgia, Olanda, Danemarca, Norvegia, parte din Rusia şi la urmă Ungaria. După prăbuşirea regimului de socialism naţional hitlerist, s'au statuat, prin jurisprudenţe stabilite în faţa unui tribunal două lucruri, nu unul:

1) dreptul de a interveni cu armele când se primejduieşte existenţa unui popor, cum a fost cazul Evreilor supuşi masacrului în ţările ocupate mai sus amintite, şi

2) procesul împotriva celor ce s'au făcut vinovaţi de genocid.

După 35 de ani dela procesul din Nüremberg, unde s'au stabilit dreptul şi procedura cu privire la genocid, trebue să constatăm că numărul victimelor unor noi crime de genocid întrece cu mult pe cel al genocidului judecat şi condamnat acolo, şi genocidul ajuns crimă permanentă, se datorează ideologiei comuniste a cărei centrală planetară este la una din părţile careau judecat şi condamnat crima de genocid.

Noi Românii nu putem institui un tribunal de judecare a unor procese mondiale, cu impricinaţi din toate părţile, dar noi putem face procesul moral unor împricinaţi Români, adică actualilor guvernanţi din România. Pentrucă aceşti guvernanţi din România de azi, practică lichidarea morală şi fizică a întregii populaţii din ţara care le-a ajuns pe mână. De ce "dreptul" n'a rămas "drept", şi puternicii dreptăţii asistă cu braţele încrucişate la crima de genocid din România, ba chiar o şi încurajează cu "drepturile celui mai privilegiat" şi cu miliarde de dolari care nu se vor mai întoarce niciodată de unde au plecat? De ce în cazul unei populaţii aborigene, ca populaţia României, "dreptatea", cu "dreptul" ei, găseşte că "nu trebue să se amestece în "treburile interne" ale altora?

Incă douăzeci de ani de regim ca astăzi în România, ar însemna înjumătăţirea populaţiei, pentrucă România nu va putea să-şi hrănească 20 de milioane de locuitori. Mizeria se arată aşa de mare, încât oamenii vor începe, dacă nu chiar au început, să-şi piardă gustul de viaţă şi se vor înmulţi tot mai puţin,ceea ce se constată la Ruşii din ce în ce mai înnecaţi în alcool şi mai retrograzi demografic, dar aceasta e grija Ruşilor, noi o avem pe-a noastră, şi genocidul a fost implantat în România de învingătorii celui de-al doilea război mondial, făcătorii de dreptate, răzbunătorii genocidului.

In condiţiile materiale şi morale de azi, populaţiei din România i se atrofiază instinctul vital, oamenii încep să nu mai aibă nicio voinţă, cel mult să părăsească ţara în masă. In general s'au refugiat întotdeauna oameni de idei, nemulţumiţi cu diverse regimuri despotice. Dar un exod în masă, botezat acum "refugiul economic", este un fenomen de altă natură. Si seamănă cu ce s'a întâmplat în Irlanda secolului trecut, când o boală a cartofilor a adus foametea şi jumătate din Irlandezi au emigrat în America de Nord. Azi însă asemenea exoduri nu mai sunt posibile, şi peste tot piaţa este saturată nu numai cu profesionişti liberi, dar şi cu mână de lucru. De aceea teritorii ca România, tot mai incapabile să-şi hrănească oamenii vor ajunge la o tragică despopulare.

Acest nou aspect al CRIMEI CONTRA UMANITAŢII nu poate fi exclus la timp decât printr'o serie de constrângeri mondiale. In momentul în care aceste constrângeri ar deveni efective, în România s'ar sparge inevitabil chingile care imobilizează populaţia într'un fel de "batere a apei în piuă", la care s'a ajuns printr'o industrializare absurdă, producătoare de nimic, şi dela "comunismul de război" s'ar trece, volens-nolens, la o economie de pace, care să se apropie de economia normală a unei societăţi.

Deci: dacă s'a statuat odată un drept, pentru apărarea micilor popoare de etnocid, de ce el nu se aplică azi împotriva regimurilor de ocupaţie comunistă, care nu sunt deloc mai "umane" ca ale ocupaţiilor naziste din fostul război? E drept că aparent nu există vreun interes economic pentruca România să fie luată pretext de apărare a DREPTULUI, dar iarăşi e adevărat: Pierim noi, dar ce vor plăti cei cu DREPTUL! □

ÎN SLUJBA NEAMULUI

Urmare din pag. 1

adevărat decât dacă suntem ai Lui. Foarte mulţi din fraţii noştri deştăraţi încearcă să slujească sau cred, în ignoranţa lor puerilă, că slujesc lui Dumnezeu, fără ca să fie "ai Lui", fără ca să ţină numai de Dumnezeu, ci pendulând între două slujiri, vieţuind într'o crasă şi inadmisibilă dualitate.

Ecuaţia slujirii omeneşti se rezolvă prin regula fixată de Isus: "Eu în ei şi Tu în Mine" (Ioan, 17.23). Adică numai proporţional cu prezenţa lui Isus în sufletul nostru, cu slujirea Lui faţă de noi, păcătoşii, răscumpăraţi de El pe măgura Golgotei, vom fi în stare să-L slujim pe Dumnezeu în persoana oamenilor care au nevoie de slujirea noastră, de abnegaţia şi entuziasmul nostru umanitar. Jertfa lui Isus ne obligă la jertfă, prin noul conţinut de viaţă realizat în El şi prin dimensiunea nouă a capacităţii noastre de înţelegere.

Grija de om, grija de sufletul românesc al diasporei, avid de libertatea pierdută a ţării sau numai bâjbâind în căutarea unor soluţii becisnice, grija de destinul însângerat al românimii, această grijă neîntreruptă, apăsătoare, irezistibilă, ar trebui să stea la baza slujirii noastre creştine. "Cine este slab, şi să nu fiu şi eu slab? Cine cade în păcat, şi eu să nu ard?" - răsună, de două mii de ani aproape, glasul acelui cavaler neînfricat al slujirii totale care a fost Ap. Pavel.

Stăpâniţi de mobilul grijii mistuitoare, cu antenele răsfirate spre toate punctele cardinale ale nevoilor româneşti, să ne apropiem de fraţii noştri din Exil, care - în mod conştient sau inconştient - au nevoie de noi, şi să ne contopim cu aproapele, oferindu-i măcar o părticică din noi înşine: un codru de pâine, dacă abia a sosit în Occident; un cuvânt de îmbărbătare, dacă se simte doborît de deznădejdea ruperii de cei dragi; o vorbă blajină, în această lume a durităţii şi - a nepăsării. Este vorba de acea comuniune, da acea părtăşie indispensabilă, pe care ne-o recomandă Evanghelia şi-a cărei manifestare nu se rezumă la nişte simple vorbe goale, ci la participarea noastră entuziastă la suferinţa aproapelui "căzut între tâlhari."

Dinamica slujirii include şi face uz de râvnă, pentru ca nu cumva grija noastră să-şi diminueze potenţialitatea, ba, mai rău, să se atrofieze, să fie copleşită de lenevia sufletului. Dacă râvna se menţine nealterată, urmărirea binelui se preface într'o trăsătură constantă, esenţială, a slujirii. Această agitaţie interioară voită se va încheia cu înfrângerea egoismului natural, cu acel "să nu ne placem nouă înşine", ca treaptă finală în evoluţia unui proces spiritual inferior şi ca moment iniţial al unui ciclu superior de viaţă. Expulzarea egoismului coincide cu ivirea şi statornicirea uneia dintre cele mai alese dispoziţii sufleteşti - altruismul, într'o paralelă revărsare darnică, prin împreunarea "eului" cu "non-eul", cu alţii. Iar maximalizarea altruismului ia forma dezinteresării şi a preocupării permanente de soarta altora, de problemele veşnice ale Neamului, având "aceleaşi simţăminte unii faţă de alţii", bucurându-ne cu cei ce se bucură şi plângând cu cei ce plâng.

Cu strângere de inimă mă simt obligat să subliniez că îndepărtaţi de Dumnezeu nu-L putem sluji în mod practic, chiar dacă pe plan mintal suntem în concordanţă cu legea divină. Deoarece păcatul, căruia ne vindem prin rătăcirea minţii şi înstreinarea de Dumnezeu, ne împiedică în slujire, constrângându-ne să ducem o viaţă sufletească hibridă, incoerentă. De aceea, fără primenirea vieţii sufleteşti, sau, ca să folosim o expresie patristică, fără îmbunătăţirea de dinăuntru, este exclusă posibilitatea oricărei slujiri.De unde necesitatea unei inimi noi şi a unui duh, nou, a unei făpturi înnoite, conform viziunii paulinice. Căci este necesar ca Duhul lui Dumnezeu să sfredelească, prin puterea Lui, carapacea de piatră a fiinţei noastre răzvrătite, în vederea păzirii poruncilor şi a curăţirii cugetului de faptele moarte.

Cu respectarea tuturor condiţiilor expuse până acum, atingem culmea imperativului categoric al Evangheliei: datoria slujirii. Mai bine zis, când această slujire nu este un "surplus" în realizarea credinţei, ci o datorie ţâşnită spontan din străfundurile unei conştiinţe transfigurate. "Tot aşa şi voi - ne avertizează Domnul -, după ce veţi face tot ce vi s'a poruncit, să ziceţi: Suntem nişte robi netrebnici; am făcut ce eram datori să facem" (Luca, 17.10).

...

Lupta constitue nota distinctă a slujirii: lupta cu noi înşine, "până la sânge", în vederea auto-depăşirii, şi lupta externă, pentru mântuirea semenilor noştri, pentru izbăvirea Neamului, pentru "un pământ nou" în care va locui neprihănirea. La această luptă a măreţiei creştine, ipostaziată în multitudinea faptelor de slujire, se referă Mântuitorul când le cere ucenicilor: "Cine are o pungă, s'o ia; cine are o traistă, de asemenea s'o ia; şi cine n'are sabie, să'şi vândă haina şi să-şi cumpere o sabie" (Luca, 22.36). E drept, luptăm cu toate adversităţile, suferim din cauza tuturor nenorocirilor, compătimim pe toţi împovăraţii din ţară. Si visăm, şi nădăjduim, şi aşteptăm. Aşteptăm, cum ne descriu Scripturile, ca ochii orbilor să se deschidă şi urechile surzilor să audă; ca şchiopul să sară ca un cerb şi limba mutului să cânte de bucurie; ca în pustie să ţâşnească ape şi în pustietate să susure pâraie; ca marea de nisip să se prefacă'n iaz şi pământul uscat al patriei în izvoare de ape. Aşteptăm şi luptăm din toată inima (într'o lume în mare parte lipsită de inimă şi ai cărei conducători au uitat de soarta naţiunilor captive), ca să ne ducem la bun sfârşit datoria slujirii Neamului, slujind, însă, "ca pentru Domnul, nu ca pentru oameni" (Coloseni, 3.25). Adânc pătrunşi de necesitatea acestei slujiri temerare, să găsim împreună formula ideală de colaborare a tuturor Românilor din Exil. In cele câteva articole publicate în "Cuvântul Românesc" pe această temă, pledam pentru un front al solidarităţii româneşti, pentru hegemonia valorilor transcendenţei creştine în lupta noastră cu Răul, pentru o regrupare a tuturor elitelor Exilului, ca să devenim "unul" împotriva duşmanului de astăzi al ţării, pentru ridicarea noastră deasupra barierelor confesionale şi politice care ne diminuează elanurile slujirii, prin otrava discordiilor anticreştine.

Da, noi trebue să ne iubim Neamul şi să-l slujim, fie că locuim la Paris sau la Montreal, la New York sau la München. Să-l slujim în spiritul Bisericii lui Hristos, folosind cu dibăcie mijloacele ofensive ale culturii creştine, forţa de penetraţie a Evangheliei, - o cultură creştină şi românească totodată, stropită cu sângele lui Isus şi zămislită din sângele lui Isus, ca o roadă a Luminii. Să nu neglijăm tiparul, cu imensele sale posibilităţi de circulaţie a ideilor, editând cărţi şi reviste româneşti. Să creem muzee şi expoziţii, librării şi biblioteci de împrumut, centre de informare şi de documentare. Dar, mai presus de toate, să ne creem pe noi înşine, în Isus, şi să pregătim tineretul Exilului pentru sarcinile lui de mâine, într'o Românie liberă. Să le formăm tinerilor simţământul responsabilităţii, al abnegaţiei, al eroismului, al înduhovnicirii continue. Să-i împrietenim cu Isus. Să le vorbim de Isus, arătându-le că El este "calea, adevărul şi viaţa" întregii lumi; că, fără El, totul, dar absolut totul, nu este decât "deşertăciune şi goană după vânt"; că despărţiţi de El nu putem face nimic, nu putem realiza nimic, nu putem clădi nimic. "Căci nimeni nu poate pune o altă temelie - ne asigură Ap. Pavel - decât cea care a fost pusă şi care este Isus Hristos" (1. Cor., 3.11).

Neamul, ca să renască din cenuşa strivirii actuale, are nevoie de această temelie indispensabilă. Ca şi noi, cei ce vrem să-l slujim, cei ce vrem să ne jertfim pentru cauza românismului. Oamenii, fie ei cât de celebri, fie ei cât de puternici, nu ne pot salva. Teoriile pedagogice nu ne pot transforma, învăţăturile morale nu ne pot îmbunătăţi, sistemele filosofice nu ne pot trasa itinerarii valabile, soluţiile politice nu ne pot ridica din văgăunile şi din mlaştina deznădejdii. Dacă vrem să dăm un sens Exilului, dacă vrem să fim cu adevărat folositori Neamului, s'o facem cu Isus, în numele lui Isus, pentru proslăvirea lui Isus. In afară de El, şi credinţa, şi lupta, şi viaţa devin inutile şi false.

In noaptea care ne cuprinde tot mai mult,Isus este viu şi prezent. El, lumina tutelară a acestei umanităţi agonice, vânzolită de valuri şi furtuni antagoniste, stă la uşa inimii noastre timorate, şoptindu-ne: "Indrăzniţi, Eu sunt, nu vă temeţi!" O, dacă I-am asculta îndemnul! Dacă neam recunoaşte eşecurile neputinţei, întocmai proorocului: "Cum se zvârcoleşte o femeie însărcinată, gata să nască, aşa am fost şi noi departe de faţa Ta, Doamne! Am zămislit, am simţit dureri, şi când să naştem, am născut vânt..." (Isaia,26. 17-18) O,dacă am striga, ca şi Simon-Petru, lângă lacul Ghenezaretului: "Toată noaptea neam trudit şi n'am prins nimic..." O, dacă din fundul gropii în care lâncezim (fiindcă, pentru mulţi dintre noi, Exilul este ca o groapă care ne macină, ne striveşte, ne dezumanizează), dacă din fundul acestei gropi, pe care Dumnezeu ne-a pregătit-o, în vederea desăvârşirii noastre spirituale, am striga către Isus: "Doamne, scapă-ne, că pierim!" - El ne-ar apuca de mână, ne-ar ridica în slăvi şi ne-ar da aripi de vultur, să săgetăm tăriile... □

ÎNTREGIRE LA UN "MANIFEST PENTRU LIMBA ROMÂNA" (1979)

Horia STAMATU

Comuniștii au o frică superstițioasă de scrisul Românilor liberi, numiți în manualele lor "transfugi". Motivele acestei frici merită să fie cercetate.

In primul rând credem că este vorba de ceva mult mai important decât de primejdia unei contaminări prin "idei", pentrucă nu ideile ca atare conduc lumea, nici măcar în regimuri "ideologice". Populațiile lumii, masele de oameni de oriunde, nu operează cu "idei", ci cu credințe, sentimente, tradiții și experiențe seculare, ce pot avea chiar origini milenare. Prin credințe, sentimente, tradiții, experiențe, s'au coagulat comunitățile umane, populațiile, popoarele cum se spune, și toată această "avere" comună este memoria popoarelor pe care ele și-au păstrat-o și și-au îmbogățit-o necontenit prin "limbă".

De aceea regimurile comuniste nu se străduesc așa cum se crede să domine populațiile cu "idei", ceea ce de altfel se știe că este imposibil, ci cu doi factori decisivi, unul activ și altul pasiv, primul în dauna celuilalt, "explosiv" unul și "implosiv" altul, ceea ce pe nume spus înseamnă: "voința de putere" și "limba". Practica, dinamizată prin voința de putere, scoate din limbă tot ce se stabilise în ea prin credințele, sentimentele și experiențele seculare. Aruncarea peste bord a tot ceea ce participase la constituirea limbii ca forță de cohesiune populară în adânc, pentruca astfel să se ajungă la o limbă ce pare a fi aceeași dar de fapt este străină de realitatea interioară constitutivă a poporului, este caracteristica "revoluției". Prin sterilizarea limbii de tot ceea ce o înființase, credințe, sentimente, tradiție și experiență, se ajunge la un fel de "re-conștiențializare", pentruca oamenii să gândească apoi alături de realitate.

De aceea toate cărțile care se scriu sub regimul cultural comunist sunt contra oricărei realități subiective umane și contra oricărei realități obiective extraumane, în primul rând prin disocierea termenilor de conținutul lor; pentru a vorbi plastic putem spune că se oferă oamenilor niște nuci foarte mari și frumoase, dar al căror miez dulce a fost înlcuit cu miez de ghindă amară. Dar să lăsăm de-o parte așa zisele cărți de "idei", și toate articolele sau discursurile cu "umanism", pe care nu le citește nimeni scrise, iar spuse le ascultă lumea gândindu-se la altceva, și să ne uităm cu atenție la cărțile pe care părți din masa poporului, care se pot ridica până la un cinci la sută, citesc romane și povestiri sau asistă la piesele de teatru.In aproape toate aceste opere, și poate chiar în toate, sentimentele presupuse și felul de-a vorbi al oamenilor sunt lipsite de orice organicitate, sunt insuportabil de factice fără măcar niște ingeniozități de artificii sclipitoare, și covârșitoarea majoritate a acestor producții este inferioară cărților de consum popular, pentru marele public, din lumea normală, deci ne-comunistă. Iar ceea ce pare oarecum reușit artistic uneori sunt niște mostre de anti-sentimente, exprimate epic, dramatic sau liric, pe bază de un fel de "deșteptăciune" vitriolată.

Problemele oamenilor se reduc în aceste scrieri la adaptarea sau ne-adaptarea la reconștiențializarea comunistă, într'o limbă când "pasteurizată", adică golită de orice realitate, când umplută cu prea mult noroi, adică de-o insuportabilă vulgaritate. Citind o piesă de teatru din România de azi constați că oamenii vorbesc în gol, în dialogul lor nu străbate niciun fel de necesitate conflictuală, dacă nu cel puțin măcar o fantezie care să redea suculența limbii vii; totul este acolo pe de-asupra, totul sună fals, pentrucă nimic nu corespunde niciunei realități umane fundamentale. In mai toată, dacă nu chiar toată, proza curentă din romane și povestiri, se remarcă o disperată vulgarizare a limbii, din ce în ce mai laxă de altfel, pentru a se da impresia **unei limbi vii, dar care totuși este moartă. Comparându-se această limbă a unei** literaturi lipsită de realitate și densitate a expresiei, dar "colorată" cu vulgaritate, cu limba sterilizată convențională din presă și discursuri, ne dăm seama că există la autori nevoia de a se opune "viață" la "moarte", însă vulgaritatea "vieții" oferite în literatură este tot crepusculară, deci orientată către minus, ca și păsăreasca partinică a presei și a discursurilor. Deci există în literatură o limbă în care parcă s'ar vrea să se spună adevărul, dar, pentrucă nu poate fi spus, limba se lățește în vulgaritate și inautenticitate, așa cum există și o limbă a presei și a discursurilor, în care se vrea exact contrariul, adică ascunderea adevărului, ceea ce duce la anihilarea oricărei gândiri.Prin limbă se face deci cu literatură atrofierea simțirii, și prin propagandă desființarea gândirii, pentruca astfel voința de putere să nu mai aibă în oameni niciun fel de obstacol interior.

Această generală nenorocire, nu se justifică nici prin "lipsă de talent", nici prin "prostie", dar falsificarea limbii prin presiunea cea mai "multilaterală" posibil a voinței de putere, corupe și talentul și inteligența. De aceea unii scriitori chiar fug în alte părți **ale lumii, unde au mari greutăți, nu din cauza condițiilor** de exil, ci din cauza deformărilor suferite în prealabil.

Adevărul este deci că dată fiind fundamentala importanță a limbii, în lumea comunistă nu primează frica de "idei", ci alta, aceea față de "limba vie", care n'a fost "pasteurizată" de voința de putere. Această limbă vie nu se manifestă decât în vorbirea spontană, deci liberă de presiunea voinței de putere, când se poate scrie cum gândești nu cum ți-se cere să nu gândești. Si tocmai acesta este rostul unei literaturi românești libere: să mențină limba românească vie, limba spontană, alta decât aceea trecută prin "re-conștiențializare".

Teama comuniștilor nu este atâta față de "idei" cât față de spontaneitatea vorbirii, în care se expimă nestăvilită o cultură milenară, desvăluind în prezent opinia cu respectul datelor juste privitoare la realitatea umană generală, la cultură și istorie.

Se pare că toate acestea sunt în cărțile care preced pe ale actualei voințe de putere, și oarecum sunt, dar ele nu trăiesc doar prin cărți, ci și printr'o anumită prezență care valorifică neîncetat ceea ce s'a adunat și s'a fixat în secole. Memoria lumii dela o generație la alta, dela o epocă la alta, e pusă și în chronologii scrise, dar autenticitatea acestora se verifică periodic, când după frământări violente, ca revoluția de azi, vin epoci de reculegere. Care vor veni și după comunism, când oamenii vor pu**tea să revină la spontaneita**tea limbii și la o conștiință de sine inclusă în spontaneitatea prin care se vor desbăra de "re-conștiențializare". De aceea în scrisul liber în limba română intră și chronologia românească reală.

"Ideile" care să "schimbe" lumea nu s'au născut și nu se vor naște, dar realitatea umană se va scutura necontenit de ceea ce este străin de ea. De aceea "cărțile" care apasă în lumea voinței de putere a revoluției, cu toate sub-cărțile lor, sunt din ce în ce mai puțin citite și zecile de volume ale "operelor complete", Marx, Engels, Lenin, mucegăesc în depozite. Scrisul românesc liber, citit sau nu dincolo de Cortina de Fier, este contemporan cu adânca realitate românească, aceea a limbii românești vii. In această limbă vie scrisă în libertate există unitatea diversității de expresie, care apără limba de "pasteurizare" și îi asigură un viitor. □

FRĂMÂNTĂRI...PROBLEME...DATORII

Dan POENARU

La fel ca și alți Români, mi-am părăsit nu demult țara. Nu vreau să înșir motivele pentru care am plecat, lăsându-mi familia pradă "băeților albaștri", însă vreau să spun motivele pentru care, nu am plecat. Nu am plecat din aventură sau din "modă", este la modă să se părăsească RSR-ul. Nu am plecat să-mi fac o situație, și acum lucrez să pot supraviețui și învăț ca să redevin ceea ce am fost. Dar mai ales, nu am plecat trimis.

Intr'o asemenea situație, trec și eu ca și alții prin momente în care apare întrebarea: cum putem adăuga modestele noastre forțe patriotice forței exilului românesc? O chestiune simplă care în chip firesc e produsul dragostei de țară pe care unii o simțim și pe care alții o ignorează.

Mă opresc la noi ăștia, care vrem să ne punem în acțiune simțirea națională și la momentele ei personale de o mare deschidere în această privință. Si anume ceea ce mă oprește, este frământarea și întrebarea: dacă o asemenea deschidere nu găsește mediul unui răspuns pozitiv, ce se întâmplă în ființa noastră românească? Hotărît, stăm în fața unei probleme. Incerc o analiză în această privință în cel mai "american stil".

Luăm spre analiză istorică trei generații de Români, la interval de 20 de ani. Generația 1920, Generația 1940 și Generația 1960, și încercăm să le referim la două perioade social-politice românești: perioada momentului istoric trecut 1935-1945 și perioada viitorului social-politic românesc 1985-1995.

Generația 1920 este generația cea mai legată de perioada 1935-45 prin educație, acțiune și experiență. Generația 1940 este legată de suferința țării, a părinților, a torsionării educației și de starea de infuzie continuă a teroarei. Generația 1960, foarte tânără și îndepărtată de cea din 1935-45, este o generație care nu cunoaște adevăratul patriotism: respect, dragoste și sacrificiu, fiindcă e victima educației torsionate și a unei false educații patriotice. Impresia economică e mai puternică la ea decât cea patriotică.

Raportând cele trei generații la perioada 1985-1995, vor fi puțini din generația 1920, ceva mai mulți din cea din 1940, iar cei mai numeroși vor fi cei din generația 1960. Numeroși dar cu încărcătura patriotică cea mai scăzută, însă nu lipsiți de o potențare. Necunoscuți de IERI și puțin cunoscuți de AZI, sunt fără autobiografie.

Azi (1983), trăiește în afara hotarelor țării o valoare numerică și spirituală cum nu a mai existat niciodată în trecut, și această valoare cantitativ și calitativ este parte din cele trei generații, este parte din trupul țării. Așa stând lucrurile, toți trebue primiți în chip egal, căci fiecare vine cu o încărcătură patriotică mai mare sau mai mică, activă sau latentă, în progres sau regres, ori clară sau cu incertitudini. Si mai fiecare dintre cei mai noi, vrea să înceapă a prinde contactul cu activitatea, și nu știe unde și cum.

Acesta este FONDUL ACTIV, chiar dacă e mic, mic și nu prea ne ajutăm să creștem. Pe de altă parte, există și un FOND PASIV, care e reprezentat de cei care se dau la fund. Lucru justificat în parte de fobia teroarei infuzate, dar și de comoditate ori lipsa de claritate. Intre aceștia sunt și cei, care zic eu, se urcă în TRIBUNA și așteaptă să

Continuare în pag.7

ERRATUM

In numărul pe Aprilie trecut al "Cuvântului Românesc", a apărut din greșală în articolul "O nostalgie rânceda", numele George Duca, în loc de I.Gh.Duca, autorul "Memoriilor" publicate în parte în revista 'Flacăra", în anii trecuți.

SEARA CUVÂNTULUI

Soției mele Flory

Mugurii treziți pe creangă
erau slove de minei,
sfinte sub altar de tei
ca în munte o talangă.

Acea vreme-avuse mire
pe niciunde, sau nicicând,
un copac era un gând,
și pădurea o psaltire.

Treceam dincolo de număr
nici în nu și nici în da
. . . și era și nu era . . .
Salcii îți domneau pe umăr.

Nu e semnul de aramă
însă prin frunzarul crud
în departe mă aud
clipei foste să cer vamă.

Nu a toamnă suflă vântul,
ci de timpul ce nu-l știu.
Peste tot atottârziu
s'a 'nserat demult cuvântul.

Dumitru ICHIM

DIALOG DE SURZI

Aurel POP

In semisecolul catastrofalei răs-cruciade amero-sovietice, pentru întinderea comunismului pe jumătate din planetă,sau aproape,numărăm și noi Românii exilului vreo treizeci și cinci de ani de dialog inter-exil pe care putem să-l numim "dialog de surzi". Stând de vorbă cu un vechi prieten, om de mult talent și foarte pretențios intelectual, care nu se referă decât la genii consacrate de secole, de-o dată mă întrerupe ca să-mi declare peremptoriu, grav și categoric: "țăranul român este tolerant".

Săracul țăran român de care nici nu mai știm dacă există! Dar în acea clipă am avut o fulgerătoare intuiție: de vreo treizeci și cinci de ani, și eu și alții, suntem cu unii Români într'un permanent dialog de surzi, sau cum se spune mai românește, vorbim cu ei de-a surda. Acum suntem în 1983, iar când am fost pleznit cu "toleranța" eram în 1982. Românul dialogului meu nu părea, nici acum nu pare, chiar dela "pazopt", adică nu era și nici nu este un Agamiță Dandanache, dar vorbea cam cum scria presa zisă democratică dela noi, care apăra democrația ridicând în slăvi dictatura lui Carol II, cu toată corupția de atunci, cu siguranța cea mai "democratică" din acea vreme. Ca la noi la nimenea, a fost, este, și tot sperăm că într'o bună zi nu va mai fi. In orice caz un prețios intelectual, Român liber din 1982, vorbea scandând solemn o platitudine absolută, parcă citând presa dela 1928.

Cum este cu toleranța Românilor, e de întrebat. Pentrucă nu cumva așa zisa lor "toleranță", a "țăranilor", nu a fost decât o imposibilitate de apărare datorită unei silnicii pe care România modernă a camuflat-o sub numele de "democrație", sistemul fiind însă oligarhie curată? Pentrucă altfel ar trebui să spunem că și azi "țăranul român" este tolerant ca și acum o jumătate de secol. Fiindcă astăzi România este ocupată de un milion de "internaționali", un fel de "ieniceri", în care sunt la un loc cadrele mari și mici ale unui partid străin: funcționari din toate ramurile de activitate economică, culturală, administrativă, plus diversele feluri de poliții și "miliții", dintre care una este botezată cu eufemismul "armată". Acest milion de tirani, sub-tirani și sub-sub-sub-tirani, este "tolerat" azi de Români, sau ca și alții de mai înainte "răbdat", pentrucă oamenii nu au incotro.

Dacă în trecut a fost o "tolerare" de nevoie, acum este o "răbdare" de nevoie. Acest UN MILION de ieniceri de azi care țin în chingi de fier poporul român și minoritățile etnice străine din România, cu toții cam 20 de milionane de capete, reprezintă ceea ce s'a selectat mai ireductibil hain după o mie de ani de istorie a Românilor. O mie de ani a zăcut acest rău în plămada românească, pentrucă astfel de rău zace în toate plămadele popoarelor, cum zac corpii destructivi în orice organism,care se apără însă cu anti-corpii lui. După ce anti-corpii din poporul român au fost distruși printr'o lungă ocupație militară, poporul român rabdă neputincios tirania corpilor destructivi care l-au luat în puterea lor pentrucă nu au mai fost anti-corpii care să-i contracareze.

Dar iată că noi cei din exil, sau mai bine spus unii dintre noi cei din exil, de câte ori spunem acest lucru, și arătăm că aceasta este problema românească în 1947, în 1950, în 1960, în 1970, în 1980, intelectuali de cea mai pretențioasă specie ne aduc la ordine: "pardon, Românii sunt toleranți, dar au fost și la noi curenteee, eheee, curenteee, mă înțelegi?". Adică au fost și la noi "intoleranți" și plătim pentru aceasta. Cu alte cuvinte "toleranții" din 1947 și următorii, îi tot denunță direct și indirect pe "intoleranții" de prin anii '30, când problemele României erau cu totul altele și ele nu constau în "toleranță" sau "intoleranță", ci IN A FI SAU A NU MAI FI.

Ceea ce nici azi nu pricep, nu vor să priceapă "toleranții" care socotesc ceea ce e azi în România drept ceva dela sine înțeles, și nu admit cu niciun preț "intoleranță" atâtor oameni care și-au dat viața pentruca să nu se ajungă la ceea ce este azi. Parcă acești supra-deștepți tot dau lecție proștilor spunându-le: "vedeți, n'ați fost toleranți, deci aveți ce-ați meritat". Așa, ca din cer, Aceasta este de fapt filosofia unui fel de exil oficial care de 35 de ani confundă platitudinile și anacronismele lor și cu Dumnezeu și cu poporul românesc însuși. Așa că parcă totuși am fi rămas pe veci în zodia lui Agamiță, și ne doare foarte rău inima când constatăm că pe "limbajul" lui Agamiță, de care râdeau părinții noștri la teatru, s'a dus bunătate de țară pe apa Sâmbetei. □

TÂNĂRA STALINISTĂ
(traducere)

Leonildo TABOSA PESSOA

Ziarul O ESTADO DE SAO PAULO (Statul Sao Paulo) a publicat în ultima pagină a ediției sale din 16 Martie, o fotografie în care apare, printre manifestanții din fața Adunării Legislative, cu ocazia înscăunării noului Guvernator, o tânără cu pumnul strâns, având portretul lui Stalin pictat pe cămașă. Marțea trecută, ziarul a publicat o scrisoare în care un cititor din Pindamonhangaba (N.Tr.: localitate din interiorul Statului S.P.), Tulio Campello de Souza, întreabă dacă care tânăra știe cine este idolul ei, că el a fost un dictator care a trimis la moarte câteva milioane de compatrioți de ai săi, printre cari trei milioane de țărani cari se opuneau colectivizării forțate a pământurilor, și întreabă: "Cum poate fi definită prezentarea feței și mustăților unui genocid, care a făcut alianță cu alt genocid/ Hitler/ spre a masacra Polonia, a mutila Finlanda, a invada și a anexa Republicile Baltice/ Letonia, Estonia și Lituania/ și care a făcut să cadă Cortina de fier asupra mai bine de jumătatea Europei și a reconstituit un imperiu mult mai mare decât Imperiul Rus al Tarilor, sub forma în care este azi Impărăția Sovietelor? Oare unii tineri nu învață niciodată?"

Intrebările cititorului sunt pe deplin justificate și se nasc, fără îndoială, din acel sentiment de milă pe care o inspiră scenele, atât de comune în societatea noastră, ale atâtor tineri rătăciți și înregimentați spre a lupta în favoarea unor sisteme politice și economice care, în vremuri recente, au costat și în zilele noastre continuă să coste încă atâta sânge și atâtea lacrimi. Insă, lipsea o întrebare în scrisoarea cititorului. Nu este suficient să se întrebe dacă unii tineri niciodată nu învață. Ar fi necesar, deasemenea, să se întrebe dacă cineva i-a învățat.

Fapt e că trăim într'o lume de farse crunte,în care crimele sunt transformate în virtuți și virtuțile în crime, potrivit intereselor politice și ideologice, și în care însăși istoria este rezumată într'o colecție de fapte selecționate cu îngrijire, potrivit acelorași criterii. Si cele mai mari victime ale acestei tragedii, în care eroii sunt transformați în răufăcători și răufăcătorii joacă rolul de eroi, sunt înșiși tinerii, care, din cauza vârstei, n'au avut încă timpul să se informeze corect și sunt îndepărtați dela izvoarele de informație, de interese ideologice.

Tânăra stalinistă din fotografie pare să aibă între 18 și 25 de ani. Asta înseamnă că, sau s'a născut în Brazilia creată de Revoluția din 1964, sau, când forțele noastre armate mândre au luat puterea spre a scăpa țara de buruienile comunismului și ale corupției (o lamentabilă eroare a făcut ca în locul veninului contra buruienilor, care ar fi trebuit folosit, a fost întrebuințată o îngrășăminte puternică, care a transformat micile buruieni în arbori stufoși și plini de viață...), era în vârstă de patru sau cinci ani și nici măcar nu știa că lumea avusese fericirea să-l aibă pe Stalin.

Ceva mai târziu, pe băncile școlii, mereu sub umbra Mântuitoarei, în acel moment deja răposată, tânăra noastră a început să devie importantă și să studieze istoria. Profesorii ei și autorii care i-au fost puși la dispoziție, avut-au ei cel puțin corectitudinea, nu spunem să-i învețe ce este drept sau ce e greșit, căci într'aceasta s'ar putea vedea urme ale subiectivismului,dar măcar să le expună evenimentele așa cum, de fapt, au avut loc? Le-a arătat oare cineva în mod corect alianța dintre Stalin și Hitler, masacrul Poloniei efectuat de amândoi, mutilarea Finlandei, sau anexarea Republicilor Baltice?

Să luăm la întâmplare și în limitele spațiului disponibil, două cărți puse în mâinile copiilor și tineretului nostru, nu de școlile PC sau ale PCB, ci în școlile burgheze cele mai bune. Prima este TDG (ceea ce în lumea noastră de inițiale inseamnă "trabalho dirigido (!!!) de Geografia"/ N.Tr.: Lucrare condusă (!!!) de Geografie/ de Elian Alabi Lucci.

Intr'al doilea capitol, această carte ne spune, mai bine zis, spune copiilor și tinerilor noștri, că după Primul Război Mondial țările europene au ajuns să depindă de Statele Unite, țară care, astfel, "a fost mult favorizată, ridicându-se pe plan internațional", și că, în 1917, Rușii au răsturnat pe țar și "au înființat, în 1922, Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice, URSS, care, împreună cu Statele Unite, va ajunge să ocupe un loc de frunte în scenariul politic și economic mondial".

Mai departe, spune că al Doilea Război a fost provocat de Hitler (nu de către el și Stalin), că de o parte erau țările totalitare (Germania, Italia, Japonia) și de cealaltă aliații (Anglia, Franța, URSS și Statele Unite) și continuă să afirme că Uniunea Sovietică, "în afară de a anexa la teritoriul ei Estonia, Letonia și Lituania, a primit de asemenea o parte din Finlanda și din România, o parte din Estul Poloniei, Ukraina - cedată de Cehoslovacia, și insulele Sakhalin și Kurile, cedate de Japonia" (sublinierea este a noastră). A primit ...

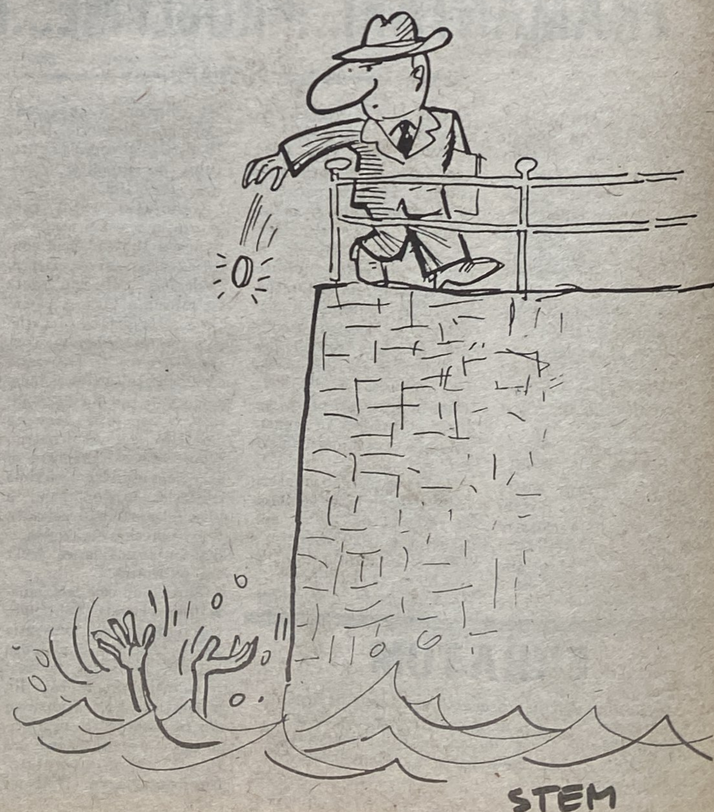
Cum lucrarea, cu toate că e condusă, este de geografie, și nu se poate pretinde ca în paginile ei să se vorbească de Stalin. Să vedem însă ce ne poate explica Istoria Generală de Arnaldo Fazoli. Autorul are chiar corectitudinea de a spune că Stalin a fost despotic și că a executat sumar pe "toți cei din partid cari i se opuneau", însă, în contrast cu bogăția detaliilor prezentate asupra nazismului, nu merge mult mai departe. Dimpotrivă, spune că a fost situația din timpul războiului cea care a obligat guvernul să înăsprească procesul de reforme comuniste, că "prin diverse constituții" guvernul Uniunii "a ajuns să absoarbă un mare număr de republici, actualmente 19" (?).

Apoi, prezintă pactul nazist-sovietic ca pe un fruct al ingenuității Franței și Angliei și spune că "o clauză secretă specifica că Stalin admitea anexarea Poloniei de către Germania, în timp ce el rămânea liber să atace Finlanda, Estonia și Lituania". Nu spune însă, că URSS a colaborat cu Germania la atacarea Poloniei, nici dacă efectiv a invadat cele trei țări citate. Deasemenea, nici un cuvânt asupra dominației țărilor Estului european...

Invățarea istoriei în cursurile particulare urmează aceleași criterii de corectitudine. In mijloacele de comunicare, inclusiv la televiziunile oficiale, tânăra noastră stalinistă n'a găsit, în general, o corectitudine care să-i completeze cunoștințele ascunse în școală.

Dacă ea este sau a fost credincioasă, trebue să fi auzit deseori în biserici că toate neajunsurile provin dela un sistem economic nedrept, sau pe dom. Iov Lorscheiter (N.Tr.: Președintele Consiliului Episcopilor din Brazilia) afirmând, cum de curând a repetat pentru a mia oară, că nici comunismul, nici capitalismul, nu pot fi acceptate. Si, cum nu există altă ieșire și prelatul vorbește acum insidios despre comunism, nu despre socialism, nu rămâne îndoială că acesta este idealul. Si cine oare a construit mai bine socialismul decât Stalin?

Când tânăra noastră a îmbrăcat cămașa cu poza eroului ei, a fost poate nemărginit mai cinstită decât acei episcopi cari nu au curajul să spună deschis ce vor, sau decât militarii care par să fi făcut o revoluție numai spre a-i oferi posibilitatea de a deveni stalinistă. □

ORDINE ŞI PUTERE

Emil DUMITRACHE

Argumentul că există şi alte surse de ordine în societatea umană în afară de putere care ea însăşi decretează ordinea, se bazează pe câteva idei principale foarte deosebite între ele.

Una este aceea că oamenii sunt în esenţă buni şi că în consecinţă ordinea este spontană. John Locke de exemplu aşezând bazele filosofice teoretice ale guvernării regimurilor politice de natură liberală, a asumat că oamenii sunt fundamental înţelegători. Pentru el, cei mai mulţi dintre oameni înţeleg că fiecare are anumite drepturi şi că aceste drepturi trebue respectate. El a presupus că oamenii au şi capacitatea şi înclinaţia de a produce ordine în mod spontan şi în conformitate cu legile naturii. Ca rezultat ei depind de putere numai pentru a depăşi anumite dificultăţi specifice în conformitate cu ordinea deja existentă, creată şi acceptată spontan. Amestecul puterii în viaţa societăţii ar fi deci minim, ordinea izvorînd dela sine.

Alt principiu care arată că ordinea nu depinde în întregime de putere este ideea armoniei naturale. Cea mai simplă ilustrare a acestei teorii este opera economiştilor clasici din secolul al 19-lea care a furnizat cadrul teoretic al societăţii bazată pe libera întreprindere. Economiştii clasici nu privesc oamenii ca fiind în esenţă buni. Dimpotrivă,ei au asumat că oamenii sunt materialişti, egoişti, condusi de instinctul de a prevala unul asupra altuia. Ei nu au tras însă concluzia că în consecinţă ordinea trebue să fie creată şi susţinută de putere. Ei au susţinut că puterea va trebui doar ca să asigure condiţiile principale ale existenţei unei activităţi economice normale, ca securitatea proprietăţii şi comerţul liber, că în consecinţă puterea nu trebue să înăbuşe libertatea oamenilor de a trage profit în concordanţă cu egoismul lor şi astfel ordinea va veni dela sine. Bunurile cele mai căutate de către oameni vor fi produse fără ca cineva să fie forţat să le producă ori să le cumpere. Producătorii de bunuri vor fi recompensaţi deci în măsura în care ei au servit interesele cumpărătorilor adică ale societăţii, iar cei care sunt din diferite motive incapabili să producă bunuri căutate vor fi implicit excluşi. In acest fel ordinea ar rezulta din aplicarea legilor economice asupra naturii oamenilor fără ca puterea să intervină mai adânc, fiindcă legile inerente ale naturii lucrurilor sunt sursa majoră şi suficientă a ordinii. Economicul primează.

Alţi gânditori au văzut ordinea ca depinzând în principal de obiceiuri, tradiţii şi obişnuinţe. Pentru ei, ordinea rezultă din tendinţa oamenilor de a face mai degrabă ceea ce au făcut din totdeauna, să respecte ceea ce este vechi şi încercat şi deci durabil. Orice societate căreia i s'a dat posibilitatea de a se dezvolta în linişte va exista pe baza unei ordini structurate din obiceiuri, tradiţii şi obişnuinţe. Acest fel de ordine va avea în rândul oamenilor cel mai mare sprijin şi respect şi va conţine mai multe elemente de stabilitate decât orice alt fel de ordine impusă deliberat pe baza altor principii, tocmai fiindcă este rezultatul muncii, gândirii şi experimentării a multe generaţii. Principiul cum că ordinea izvorăşte din obiceiuri, obişnuinţe şi din credinţă (încrederea) în tradiţii este conservativ în esenţă. Edmund Burke a susţinut că sursa majoră a ordinii rezultă din acceptarea implicată de către oameni de a trăi în cadrul obişnuinţei şi nu în afara ei, respingând aventura şi experimentul de dragul experimentului.

Prin contrast, anarhismul este ideea că oricare din aceste filosofii ori o combinare a lor, este suficientă să asigure ordinea şi că de aceea puterea în sine trebue abolită. In acelaşi timp el afirmă că a trăi sub povara (puterea) forţelor naturale oricare ar fi ele, de orice natură, duce prin urmare la o diminuare a libertăţii până acolo că ea este desfiinţată pur şi simplu, că a trăi supus forţelor naturale este o coerciţiune de nesuportat.El neagă totul fără să aducă nimic viabil în loc.

Comunismul, teoretic reprezentat prin Marx, se bazează pe faptul că toate fenomenele sociale sunt intrinsec legate între ele prin sistemul economic, care aşa cum exista el în secolul al 19-lea era orientat nu spre împlinirea nevoilor societăţii ci prin exploatare şi profit să ducă la mai binele numai al celor în mâna cărora se afla capitalul, că libera întreprindere face ca omul să trăiască înstrăinat faţă de menirea sa şi dominat de instinctele vulgare ale competiţiei, egoismului şi cruzimei şi că în consecinţă sistemul liberei întreprinderi este impus societăţii umane împotriva naturii ei, că sistemul poartă în sine germenii autodistrugerii prin aceea că continua sa expansiune (motorul care il ţine în viaţă) este limitată de natura însăşi. Marx a tras de aici concluzia că ordinea astfel impusă este împotriva naturii şi că se va dezintegra mai mult sau mai puţin dela sine. Marx a văzut omul ca fiind covârşit sub povara muncii fără sfârşit şi fără recompensă şi a afirmat că în societatea socialistă munca va fi o plăcere fiindcă nu va mai exista proprietatea individuală, omul se va înălţa spiritual deasupra instinctelor vulgare ale competiţiei şi astfel ordinea se va stabili pe cale naturală sub supraveghera puterii. Marx a văzut puterea (totalitatea pedepselor şi recompenselor) ca aparţinând dela sine în exclusivitate producătorilor de bunuri (clasei muncitoare), care o exercită dictatorial împotriva instinctelor vulgare de competiţie (lupta de clasă) cu bunăvoinţă şi zeiască iluminare,stabilind o societate trăind într'o idilică stare de armonie şi cooperare dar care societate poartă ea însăşi în sine germenele autodistrugerii.

Sistemul filosofic preconizat de Marx este azi experimentat pe toate continentele, în ţări aflate in stagii de dezvoltare diferite, asupra unor popoare de cele mai diverse rase şi filosofii, fiind peste tot un total, dezastruos, răsunător eşec atât din punct de vedere filosofic cât şi economic şi etic.

Cea mai des întâlnită în istoria recentă a societăţii umane este filosofia liberală care afirmă că în esenţă omul este bun, înţelegător şi decent, acceptă şi respectă ordinea dar că aceasta nu este suficient, ci ca ordinea să existe în stare continuă ea mai trebue suplinită şi de putere, dar într'o formă restrânsă.

La polul opus şi cea mai des întâlnită de-a lungul întregii istorii se află ideea că omul este iremediabil înclinat spre dezordine şi liber arbitru şi că de aceea puterea şi numai ea, este singura sursă de ordine. Această formă a puterii este cea mai sângeroasă, fiind contestată permanent de către aceia asupra cărora se exercită, datorită naturii omului de a nu se supune lucrurilor care îi sunt impuse.

Religia creştină, ca sistem filosofic, ca de altfel şi alte religii în diferite moduri,se încadrează în acest context prin aceea că explică omul ca supus permanent păcatului începând cu păcatul originar, dar care în locul puterii coercitive pune penitenţa şi rugăciunea, care vede starea de armonie împlinindu-se prin sentimentul dragostei de aproapele său, în iertarea reciprocă (înţelegerea deci a naturii imperfecte a omului) a greşelilor şi a tuturor laolaltă de către Dumnezeu. Pentru religia creştină sursa de ordine este supunerea de bunăvoie şi cu bunăvoinţă poruncilor lui Dumnezeu, iar puterea supremă aparţinând Lui şi numai Lui.

In concluzie, în cadrul teoretic al tuturor filosofiilor, puterea este văzută ca cea mai înaltă formă de ordine, fiind considerată ordine prin ea însăşi, asociată ordinii naturale deja existente sau creind-o şi impunând-o într'un proces ordonat de difuziune sau osmoză.

Ce se întâmplă însă atunci când puterea este luată cu forţa sau prin înşelăciune de către oameni răi,egoişti şi cruzi?Atunci puterea devine ea însăşi sursa de dezordine iar ordinea naturală care este purtătorul permanent al germenului puterii generează o nouă putere în conformitate cu forţele de ordine predominante în acel moment.

Apare deci ca o axiomă faptul că pentru a avea o putere care să servească ordinea şi o ordine care să genereze puterea cea mai potrivită, totul servind progresul societăţii, este nevoie să se menţină neobstrucţionate toate formele de exprimare a opiniei de către oameni, căci ei sunt aceia care generează şi ordinea şi puterea. Dreptul fiecăruia de a se exprima, obligaţia de a asculta, primatul generalului asupra particularului, puterea şi ordinea dela popor, prin popor şi pentru popor, adică starea de democraţie, capacitatea întregii societăţi de a alege, a discerne binele de rău, este singura formă care poate scuti omenirea de sângerări inutile dându-i o pace relativă, singura accesibilă omului pe pământ, totul în speranţa că noi şi mai bune idei se vor naşte din dureroasele experienţe ale trecutului. □

FRĂMÂNTĂRI...PROBLEME...DATORII

Urmare din pag.5

vadă pe alţii cum "defilează", să-i critice că sunt puţini (adevărat), că se împing unii pe alţii (adevărat) şi că strigă lozinci unii împotriva altora... Iar cei din TRIBUNA PASIVILOR se felicită: "Păi n'am avut eu dreptate?? Cu cine??!"

Ideea de a raporta generaţiile la momentele sau fazele naţionale, nu e ceva nou. Ultimul ei scop este ca individul-Român să creadă în EL, în AI LUI, în binele TARII SALE. Si prin UNIRE şi ACTIUNE, să dea O ORA PE SAPTAMANA TARII SALE, dar nu separat, ci LAOLALTA!

Vreau să mai raportez cele trei generaţii (1920,1940 şi 1960) şi la spaţiu: în hotarele ţării şi în afara lor.

In interior cele trei generaţii sunt supuse unei forţe de diviziune, printr'un mecanism şi o forţă ajunse la superlativul posibilului uman. Experienţa Piteşti, Aiud, Gherla la scară naţională.

In afara hotarelor, EXILUL, format tot din aceleaşi trei generaţii, este supus unui proces de autodiviziune,real şi incredibil!

In ultimul timp (3-5 ani) intră în Exil un număr mare din cele trei generaţii. Intră pe căi diferite, din motive diferite, dar toţi au la început o pornire firească să fie undeva aproape de-ai lui. E firesc, e normal, e uman, e naţional. Si aici începe autodiviziunea. Este ca într'o maşină de tocat carne. Sau eşti tocat, sau toci. De ce?!?! Nu ştiu! Poate greşesc! Sigur greşesc?!!

Dar ... suntem "foşti de orice" sau "orice de foşti": Patrioţi făcuţi trădători, trădători făcuţi patrioţi, foşti din diferite partide, ne-foşti din partide, foşti legionari, foşti democraţi, foşti Evrei ajunşi Români, Români ajunşi Evrei, foşti fraţi deveniţi colaboraţionişti, colaboraţionişti ajunşi disidenţi, refugiaţi foşti securişti, securişti ajunşi preoţi, etc, etc. şi uite aşa autodiviziunea merge şi ajunge în faza doua: MINIUNIREA. In efect minigruparea, minifrontul, miniasociaţia. Un mini, mini... care acţionează prin aceaşi lege a autodiviziunii. Intâi Român, Român, Român, dar fiecare să le avem pe ale noastre că's mai bune. Apoi începe atacul puternic în contra celorlalţi mini, că ei sunt din foşti sau că nu sunt din foşti. Si de abia doar din când în când mai vedem cum se dă şi cu câte o săgeată în COMUNISMUL TOTALITAR, forţa masivă unică de teroare. Acest slab dat în comunism-parcă am trage doar cu praştia- s'ar putea vedea că e făcut doar pentru impresie...

După cum se vede, aşa înţelegem noi Românii istoria, ca în faţa unei forţe totale de opresiune naţională să ne organizăm în miniforţăreţe, doar pentru a ne bate între noi foşti de toate. In loc ca toţi "foşti" şi "nefoşti" să devenim "unităţi" active în slujba ţării pentru faza de eliberare 1985-1995.

Dacă noi cei de aici din lumea liberă nu ne putem uni şi nu putem păşi în aceaşi cadenţă în lupta cu care suntem datori pentru eliberarea ţării, atunci cum vom putea fi mâine uniţi în ţară pentru munca de refacere a ei? Unde spre exemplu asistenţa mea era informatoare, iar când eu "trânteam câte o înjurătură" peste trei zile mă trăgeau de mânecă "băieţii albaştri" şi-mi ziceau: iar aţi înjurat, de trei ori, Domnule...

Si uite aşa cu toate bunele noastre intenţii patriotice (indiferent de generaţia căreia aparţinem), cu toată marea noastră inteligenţă (se zice că Românii sunt una dintre cele mai inteligente naţiuni), încet, încet o pornim fiecare în derivă personală, tot mai singuri, tot mai trişti, cu un complex al teroarei care în loc să scadă - şi scade numai la cei uniţi - creşte pentrucă suntem MINI...

Noi nu ne putem transforma în comandouri ca Palestinienii (indiscutabil, cu bogăţia istoriei noastre şi a sufletului bun în fond), noi nu avem nici BISERICA poloneză (fiind în zilele de "bisericuţa" noastră), noi nu-l avem nici pe COMEINI (căci suntem sătui de "NEA'COMEDINI" al nostru), noi nu avem nici bani ca Evreii (săraci, dar nu cu sufletul), nici difuzoare ca Ungurii (noi cu şuşoteală, printre noi şi despre noi), DAR NOI suntem O CANTITATE care cât mai curând trebue să devină O CALITATE PATRIOTICA.

Când?!? Intâi vom medita peste interesele noastre personale, apoi ne vom ruga şi vom sădi un pom, apoi ne vom UNI şi pe urmă ne vom ORGANIZA şi vom PORNI. □

Dan POENARU

ÎN PRIVEGHIUL POSTULUI
MAESTRULUI RADU BUDIŞTEANU

Lăuntrul meu e pur şi lucid...
Intr'un fel de grădină a Măslinilor
îngenunchiat pe iarba cerului
aud murmurul, din linişti, al stelelor,
Depărtat, izvorul căilor lactee aurii,
cântecul armoniilor eterne,
Inima poetului, la Dante şi Paul Valery.

Spiritul mi-e curat şi proaspăt
Ca roua dimineţii
sub paşii de isop ai tainei
din acel mistic Noli me tangere.
Biserică, vitraluri infinite,
Carte cu scoarţe argintate,
Vecernii şi daruri de facere.

In adâncul fântânii tenebrele se'mprăştie
Prin degetele neguri, lire ale Aurorei.
Gândurile-mi sunt candelabre, aprinse lumini
Sub Pieta-uri cioplite'n lemnul din Canaan al crucii...
Trup uns cu mirul biblicilor crini
pe giulgiul albelor amiezi de plai,
Miroase'n mine, Doamne, ca'n altar,
a grâu sfinţit, a maslu şi a rai.

Ovidiu VUIA

O ÎNTÂLNIRE LA ITALICA

M. F. ENESCU

Italica este, cum știm, locul de naștere al Impăratului Traian. Acolo ne-am întâlnit la 8 Aprilie din îndemnul lui Aurel Răuță, câțiva Români. Răuță a luat inițiativa constituirii unei fundații culturale cu sediul la Madrid, dar cu răsfrângeri peste granițele Spaniei. Cofondatori alături de Răuță sunt scriitori de rang și nume. Ii citez în ordine alfabetică, Radu Enescu, Alexandru Gregorian, Vintilă Horia și Monseniorul Alexandru Mircea. Eu am fost de față oaspete și martor.

Aurel Răuță este un manager înnăscut.. El este un pionier cu Editura dela Salamanca, printre editorii din Exil. De aproape 40 de ani, Răuță predă cursul de Limba și Literatura Română ca profesor la vechea universitate salamantină. El este și autorul primei gramatici românești pentru Spania. Generos și întreprinzător, el a ajutat pe mulți și multe inițiative românești. Tot Răuță stă împreună cu L.A. Mămăligă la originea excelentei organizații de distribuție a cărții românești, "Hyperion". Dar Răuță nu este numai un manager și un inițiator,ci și un scriitor care face economie de scris.

Radu Enescu, deși de fel din Argeș, județul cel mai politic din țară, se ține departe de politică. El este un discipol al filosofilor clasici, un eseist și un literat subtil, și în fond un mistic. Ultima sa carte în limba franceză, cu titlul pe românește "... Si am învăluit pământul în întuneric în plină zi", este "un roman sacru", cum l-a numit Vintilă Horia. Cartea lui Radu Enescu merită să fie citită cu reculegere și să fie tradusă și în alte limbi străine și în românește.

Alexandru Gregorian, veteranul bine cunoscut al scrisului românesc, evocă timpurile presei cotidiene și hebdomadere de altă dată, "Universul", "Gândirea", "Sfarmă Piatră". Tot el se înscrie printre primii editori ai unei gazete în Exil, "Tara". Gregorian se numără printre puținii poeți în Exil din generația născută în primele decade ale secolului. Acest admirabil prozator s'a dedicat acum exclusiv poeziei. Ce a pierdut proza, a câștigat poezia. Gregorian cu "ciclul Andalus" devine și un poet spaniol, ca Aron Cotruș, Alexandru Busuioceanu și Horia Stamatu.

Numele lui Vintilă Horia, spune tot. El se ridică printre acelea cu ecou în lume. Romancier, poet, critic, cercetător în meandrele gândirii, dotat cu un stil fascinant în toate limbile în care scrie, română, franceză, spaniolă, italiană, Vintilă Horia s'a impus cu autoritate în Cultura Europeană. Si, spre marele său merit și spre deosebire de alți proeminenți, Vintilă Horia a rămas fruntaș cu scrisul și cu prezența și în Cultura Românească. Romanul său "Dieu est ne en Exil", "Dumnezeu s'a născut în Exil", situează spațiul românesc în Literatura universală la un nivel spiritual mult superior al celui lui Panait Istrati. Astfel Premiul Goncourt, de prestigiu mondial, a fost "românizat" în 1960 de Vintilă Horia.

Cât despre Monseniorul Alexandru Mircea, un inițiat în tainele teologiei, suferind, nu a fost de față decât reprezentat de Aurel Răuță.

Si așa întruniți la Sevilla după amiază la 8 Aprilie, noi cei cinci prezenți ne-am înghesuit într'o mașină închiriată de Răuță și am pornit pe înserate la Italica. Acolo, spre surprinderea mea, nu am găsit numai pietre risipite la întâmplare, ci ruinele destul de numeroase ale unui oraș roman. Soarele în amurg prefăcea ruinele romane în blocuri de rubin. Singuri în liniștea înserării, ne puteam reculege și comenta în voie trecutul de unde purcede Părintele României.

La Sevilla la cină, am stat de vorbă până la 1 noaptea. A doua zi la 11 dimineața ne-am întors la Italica. Fondatorii urmau să semneze actul de constituire al Fundației. Ideea fericită de a semna actul la Italica, venea, desigur, dela un poet, dela Gregorian. Pe lângă actul notarial propriu zis, conform legii în limba spaniolă, fusese redactat și un act solemn în limba latină, artistic gravat pe pergament, în pură tradiție scolastică. Cu emoție am urmărit cu toții ceremonia nașterii și botezului acestei instituții culturale promițătoare. Bătrânul notar a citit actul în fața ruinelor bătute acum de soarele unei dimineți de primăvară andaluză. Fondatorii au semnat actul notarial și pergamentul pe o piatră desprinsă din zidurile cetății traiane. Pe o piatră, minerală sau ideală, se reazemă o creație durabilă. Pe o piatră la temelie, se clădește dela o căsuță până la Biserica Universală unde Chefa, Piatră, adică Petru, a fost orânduit de Mântuitor ca fundament al casei Sale. Piatra milenară dela Italica să fie deci de bun augur în existența Fundației Culturale Române din Spania.

Prânzul l-am luat la un "hostal" pe țărmul Gudalquivirului. Dela fereastra deschisă se vedea departe "Giralda". La cina din ajun și acum la prânz, am discutat despre multe. Gregorian a definit cele trei țeluri primordiale ale Fundației, care le circumscrie și pe celealte: Limba- Credința- Cultura Politică. Gregorian preconizează "strângerea laolaltă a elementelor de valoare din diasporă". Numai așa, zice el, "proiectăm spre Occident și spre România din lanțuri și din ceață, dimensiunile autentice ale spiritualității românești". Răuță crede necesară o lucrare despre Istoria României între cele două războaie. Generațiile noi, rătăcite de istoriografi mercenari "au nevoie de o cunoaștere mai aproape de realitate". Da, e adevărat, e nevoie de o asemenea lucrare,dar care dintre istoricii cu diplomă din Exil, se încumetă sau vor să scrie o Istorie desprinsă de clișeele patimei copleșitoare a contemporanilor? Discuția s'a întins în general la Istoria Românilor. Remarc în rând cu Blaga, dar altfel decât el, tendința Românilor de a sabota Istoria. Vintilă Horia crede din contră, că Românii cu spiritualizarea refuzului de violență față de alte popoare, fac adevărata Istorie. In acest contrast între viziunea epică și aceea lirică a istoriei, am convenit ca fiecare să-și susțină teza proprie în cazul unui simpozion care se va ține la toamnă. Căci nu ne-am mărginit numai la vorbe, ci am pus la cale și fapte. Fundația Culturală din Madrid și alte instituții din Exil, organizează în comun în primele zile ale lui Octombrie un simpozion pe o temă de un interes peren pentru Români.

Apoi a sosit ora despărțirii. Radu Enescu, Vintilă Horia și Aurel Răuță s'au întors la Madrid. Alexandru Gregorian și cu mine am luat drumul în direcția opusă, la Malaga. Așa s'au încheiat două zile de reculegere, de armonie, de chibzuială, de înfăptuire, de neuitat. Italica rămâne punctul de plecare al unei linii, veche de două mii de ani, care a dus la Sarmisegetuza. Cu gândul la integritatea Daciei Române, speră în renașterea României. □

FEMEIA ROMÂNĂ

În închisorile de exterminare de sub dictatura comunistă

-I-

Cicerone IONIȚOIU

Nu este posibil să vorbim de rezistența românească împotriva dictaturii comuniste instaurată de Uniunea Sovietică în România, fără a aminti de suferința nemărginită a Femeii Române, fiică, soră, soție, mamă sau bunică ridicată de lângă cei dragi și de cele mai multe ori împreună cu ei, pentru statornicia la credință, libertate, dreptate și glia strămoșească.

Cine poate uita pe țăranca română ce și-a apărat cu dârzenie bucata de pământ pentru a asigura hrana pruncilor și perpetuarea nației.

Deși bătute la securitate, țărăncile n'au voit să se'nscrie în colective. Copiii născuți în închisoare, obligați să sufere ani de zile alături de mamele lor,pot oare să uite?

Dar mamele ai căror copii au fost omorîți acolo? Femeia română a fost purtată prin raiul comunist peste tot. Inainte de a ajunge la anchetă, trecea prin pumnii și picioarele călăului Brânzaru care spunea sfidându-le:"Aici eu sunt Dumnezeu. Aici eu sunt cel care bate arestații până își pierd cunoștința; eu sunt cel care-i trimite în groapă. Toată lumea mă cunoaște în închisoare și chiar afară".

Bestia era sinceră.

Când a ajuns la anchetă, copila, femeia, soție, mamă, sau bunică, a cunoscut tortura sadicului Bulz și a celorlalți schingiuitori, dirijați de criminalii Dulgheru și Nicolschi, noapte de noapte pâna la orele 2-3 spre ziuă. Prin bătaie și înjurături se urmărea distrugerea nervilor acestei ființe gingașe. Diabolismul anchetatorilor nu cunoștea margini. Foarte numeroase au fost cazurile când femeile au ajuns la spital, pentru refacere în vederea continuării anchetelor interminabile. Cazul ce urmează demonstrează sadismul:

Imediat după stingere în noaptea de 24 Decembrie 1952, Emilia Vaida a fost scoasă din celulă și purtată cu ochelari metalici (fără lentile) pe culoare întortochiate. Poate să fi fost unul și același culoar. Imbrâncită când la stânga, când la dreapta, ba coborîtă, ori urcată pe scări până când...s'a trezit în biroul anchetatorului, care o aștepta în picioare. A fost obligată să stea în fața geamului deschis fiind îmbrăcată într'o rochie zdrențuită de vară și cu picioarele goale în niște foste sandale. Frigul a pătruns-o imediat și a început să tremure. A cerut să se închidă fereastra. Anchetatorul pe un ton obraznic, adăugând și un epitet, i-a răspuns: "Tocmai tu, care toată ziua te rogi în celulă, nu vrei să auzi colindele de afară în noaptea voastră de Crăciun? Christosul ăsta al tău, nu-ți aduce o pereche de pantofi și o rochie?" După această introducere în care riposta deținutei a fost promptă și demnă, ancheta a durat până spre ziuă, când fostul ofițer a chemat temnicerul ordonându-i: Du-o de aici că miroase a colivă". Si a dus-o...dar în carceră, pentrucă nu a răspuns sincer la întrebările puse.

Femeile au fost obligate să viețuiască 6-10 sau chiar mai multe în celule lipsite de ferestre, cu un aer umed și acru. Acolo erau împreună cu bolnavele de T.B.C., dezinterie sau inimă. Singurul obiect admis înăuntru era oala de noapte, care se golea odată pe zi, cu un fast deosebit. In șip, cu ochelari de tablă la ochi, femeile mergeau la toaletă conduse de gardiană. Prima din cap ducea cu grijă oala de noapte, pentru a nu vărsa ceva pe jos. In zisa toaletă erau tot timpul privite printr'o vizetă, pentru a nu se sinucide (pretextul).

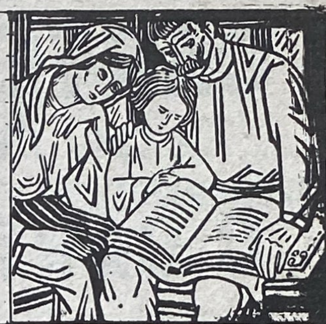
Din când în când, erau scoase la un fel de plimbare, pentru a se aerisi. Acest eveniment, pentrucă era un eveniment, este descris de Alice Panaiodor în "La traversee du feu":-

Continuare în pag.12

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

REVISTA SCRIITORILOR ROMÂNI

Nr. 19, 1982

Primind "Revista Scriitorilor Români',, nr. 19, München, 1982, editată sub auspiciile "Societății Academice Române" o amintire a mea din copilărie se conturează în parabolă, cu ajutorul căreia încerc să mă apropii de această prestigioasă revistă a Exilului românesc pentru a înnoda câteva cuvinte de prezentare.

Nimic nu era mai groaznic și mai nefiresc pentru noi copiii, decât pregătirea casei pentru Paște. Ceea ce numim "casă", de fapt, are implicații mult mai adânci fiind un "acasă" în sătucul de munte al verbului "a fi".

Transfigurarea, de care vorbesc teologii, începea întâi cu casa, în sensul prim de locaș spațio-temporal și continua cu cel de al doilea sens al "casei" însemnând "familie", "acasă" și ființialitate dialogică în împărăția Cuvântului.

Totul trebuia curățat și primenit de Paște. Din camera casei unde "ne duceam viața" era totul scos. Un fel de spovedanie a casei. Măsuța cu trei picioare din zilele de rând, rotundă ca pâinea din rugăciune. Masa de lângă fereastră la care mâncam la sărbători și evenimente importante din viață, când alte "case", familii, veneau la noi. Nalbele dela fereastră erau duse în Camera de Dincolo destinată străinilor și oaspeților de mare preț. Perdelele erau scoase afară, spălate și puse pe sârmă. Când această metanoie a casei era aproape gata tata se suia pe un scaun și desprindea din cuie prosoapele de borangic, icoanele împodobite cu taine și busuioc și candela. Tata le ducea în Camera de Dincolo, iar mama începea să văruiască pereții.

Nu am găsit în nici o filosofie analizată această frică, cutremur, criză axială și toate înfiorătoarele sentimente când copilului i se ia icoana din "casă" unde își "ducea viața". Strigam: "Mamă!" In casă venise ecoul pustiului, iar nălucile din casele părăsite ne prădau de voce. Ne repeta glasul un Gol imens, ne repetau pereții geometrici, dar mai ales albul răstignit pe perete, "acasă-ul" lăsat de icoana dusă.

Spre seară, când casa era "transfigurată" și mirosea a var, toporași, petrol și viorele din Camera de Dincolo tata aducea icoanele întâi, în vreme ce mălinul dela fereastră torcea primele înfloriri de borangic din clopotul de denii. Ne îmbrăcam și urcam după glasul înfloririi spre bisericuța de pe deal îndoliată în Marea Așteptare.

Exilul românesc a început cu Vinerea Mare din istoria noastră. Săptămâna Patimilor la Români e de veacuri Miracolul existenței poporului român nu trebue căutat în tâlcuiri de date istorice, ci în miracol - bejeniile spre pădurile existențiale ale Carpaților și Taborului.

"Revista Scriitorilor Români", care apare prin osârdia Domnului Dr. Constantin Sporea, ne aduce din Camera de Dincolo covoarele de sărbătoare ale slovelor și icoanele crezului în viitorul neamului românesc, idealul generației de tineri ce ne dăduseră o Românie Mare, firească în graniți și liberă în"cuget și simțire".

Cele peste 200 de pagini au fost îngrijite redacțional de: Mihai Cismărescu, decedatul Gheorghe Drăghincescu, Constantin Nagacevschi și Constantin Sporea. La ilustrarea revistei au fost folosite reproduceri după lucrările inedite ale sculptorului Ovidiu Leontieș.

Este imposibil, aproape, a recenza această prestigioasă revistă în câteva pagini pentrucă fiecare condei aduce în acest știubeu literar anumite plaiuri ale duhului, sintetizate în fagurele de slovă. Dacă ne-am opri numai la Vintilă Horia și Octavian Vuia, de exemplu, ar trebui să le oferim tot spațiul tipografic. Cum nu sunt un farmacist literar să etichetez și să măsor pedant valorile mă apropii de acest florilegiu ca de o ardere a rugului creativ în fața căruia trebue să te descalți pentru că locul este sfânt. E locul de revelare al Logosului. Horia Stamatu într'un admirabil articol din "Cuvântul Românesc" sublinia greșeala ce o fac unii critici literari care judecă o creație artistică cu termeni cantitativi de metru,sau cântar cu "cel mai mare", sau "cel mai greu".

Creația este ardere, jertfă și lumină. Lumina candelei este la fel de sfântă cu lumina soarelui. Soarele nu este altceva decât o candelă, la rândul lui, luminând sub icoana cosmică a Cuvântului. Las cititorului bucuria de a descoperi inefabilul și plaiurilor spirituale de lumină ale celor ce semnează în acest număr: Alexandru Gregorian, Vintilă Horia, Grigori Sturdza, Florica Bațu, Dumitru Ichim, Stefan Baciu, Nicolae Novac, Sergiu Grossu, Ș. G. Theodoru, Eugen Popescu, Ioan I. Mirea, Zahu Pană, Octavian Vuia.

Rubrica "In memoriam" e semnată de: George Ciorănescu cu "Alexandru Busuioceanu, istoric și poet al luminii, Mihai Cismărescu cu "La moartea lui Leontin Constantinescu", Pamfil Cârnațiu cu "In amintirea preotului român unit Aloisie Ludovic Tăutu" și Constantin Sporea cu articolele comemorative despre Gheorghe Drăghincescu și Bruno Manzone.

La rubrica "Negru pe alb" Eugen Lozovan și Marcela Simedrea sărbătoresc împlinirea a 70 de ani a lui Ioan Mirea - "Drumul Domnului de rouă", Ion Popinceanu un splendid eseu "Despre omenia românească", Stefan Baciu reliefând cu mult farmec chipul unui savant român și un îndrăgostit al slovelor lirice - Mircea Eliade, iar Mihai Niculescu prezintă lucrarea lui Alexandru Ciorănescu dedicată lui Ion Barbu.

La rubrica "Așezăminte culturale românești" Constantin Sporea prezintă fundația americană Iuliu Maniu, publicațiile juridico-economice ale "Societății Academice Române" și fertila activitate a acestei societăți cu o listă a publicațiilor editate și a evenimentelor culturale românești patronate de ea. George Ciorănescu semnează "Fundația Carol I", iar Ilie I. Smultea "Casa Română și Capela", care scoate o publicație în California, cu același titlu având co-redactor pe scriitorul și poetul Nicolae Novac. Si foarte bine venit este articolul lui Ioan A. Mirea vorbind despre "Grafica Revistei Scriitorilor Români" Intotdeuna uităm să pomenim pe acești poeți ai liniei, care sunt graficienii.

Prestigioasa publicație "Revista Scriitorilor Români" poate fi procurată la prețul de 15 dolari dela adresa: Fritz-Meyer-Weg 47/1,8000 München 81, West Germany.

Dumitru ICHIM

Niculae MIHALACHE

POEZII

Fața lui Dumnezeu în cioburi de oglindă

(Lucrare dactilografiată, fără nume de editură și an de apariție)

Interesul pentru lectura acestor poezii mi-a fost trezit de prefața în care autorul se prezintă ca un nedreptățit la banchetul lui Poesis și un neînțeles.

Eugen Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran și Vintilă Horia sunt caricaturizați cu cele mai oribile mâzgăleli, dincolo de cel mai elementar bun simț, pentrucă nu l-au ajutat să-și publice "poeziile".

Rând pe rând sunt înfierați apoi ca insensibili și nereceptivi la creația domniei sale: Monica Lovinescu, Sergiu Grossu, Emilian, Ion Dumitru, Traian Popescu, etc.

Pentru a crea confuzie în Exil, de care Bucureștiul are așa de mare nevoie, îl prezintă pe Ion Dumitru ca pro-comunist, și pe legionari ca fiind manipulați de comuniști,Ion Dumitru fiind mai mare în "grad" decât Traian Popescu, căruia, crede Mihalache, i-ar fi scris să nu-i publice manuscrisul.

O lovitură pe sub centură o dă acest "anti-comunist" "Cuvântului Românesc". Fiind cea mai răspândită revistă românească din lumea liberă, Mihalache încearcă să o discrediteze în fața cititorilor prin perfida confuzie că "unele articole sub pseodonim (dacă nu mă înșel se zice pseudonim, nu?) pot veni direct din țară: scrise de experții grupului condus de tov. general poet, Paul Anghel. "pg. 21 (punctuația aparține poetului). Cu otrăvuri subtile, de a submina un ziar, nu se ajunge la Poesis. Poezia e creație a inimii în care Logosul înflorește deasupra cuvintelor noastre spre oameni și acest fapt se numește har al chemaților.

Poetul datorează Cuvântului un respect pentru acest har și, vorbind mai lejer, i se cere o igienă a scrisului de cuvânt.

La Niculae Mihalache găsim "șghiab" pg. 34, "loare-aminte" și "ploapelor" pg. 53, "miticulos" (e "meticulos" dela "meticulosus") pg. 110, "sederal" (e "sideral" dela "sideralis") pg. 80, etc. și cacofonii stridente ca: "dacă cât" pg. 63, "ca cei ce bea" (trecem cu vederea acordul gramatical al verbului) pg. 108, "că copacul" pg. 315, etc.

Liniuța de unire are și ea un rost în viața verbului. Citim: "dute-vino" pg. 46 și 74, "s'o i'ei la goană" pg. 81, "când la găiăsit" pg. 104 "când sa'nstărit" pg. 105, "aratămi-te" pg. 44, etc. Noi le considerăm greșeli inerente de dactilografiere, dar în momentul când îți bați joc de un talent autentic ca Vintilă Horia e bine să-ți vezi lungul...degetelor!

Majuscula, ca și ghilimelele, nu sunt simple ornamentații gramaticale, ci au un anumit rol. Mihalache, a nu se confunda cu poetul Marin Mihalache din Statele Unite, scrie pe Dumnezeu între ghilimele.De ce?E un citat din Biblie? Ridicolul apare când îi spune iubitei: "Să zburăm în lume umăr la umăr,/ Fermecați de "Soare", de "Lună și Stele", pg. 88, la care iubita firesc o să creadă că sunt niște localuri de pe litoral, ca și "Saturn", "Neptun", etc.

Rima și ritmul sunt rochia lui Poesis. Ele cer simetrie și muzicalitate. Un simț al esteticului. Un fel de transfigurare a lumii vechi, Poesis însemnând Creație, "un cer și un pământ nou".La Mihalache rima apare "după ureche": "Acolo'n sura veșnicie,/ Unde durerile se sting,/ Voi paște'n dulce armonie,, Ca pasărea prin flori și crâng." pg. 37

Personal, nu mi-ar plăcea să mă hrănesc "păscând", ori cât de sură este veșnicia, dar trec cu vederea aceasta, căutând un înțeles logic. De unde și până unde a ajuns biata pasăre a lui Poesis la starea de a "paște"?

CRONICAR

RIDICĂ-TE GHEORGHE, RIDICĂ-TE IOANE!

Nu pentru-o lopată de rumenă pâine,
nu pentru pătule, nu pentru pogoane,
ci pentru văzduhul tău liber de mâine,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane !

Pentru sângele neamului tău curs prin șanțuri,
pentru cântecul tău țintuit în piroane,
pentru lacrima soarelui tău, pus în lanțuri,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane !

Nu pentru mânia scrâșnită'n măsele,
ci ca s'aduni chiuind pe tăpșane
o claie de cer și-o căciulă de stele,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane !

Așa, ca să bei libertatea din ciuturi
și'n ea să te-afunzi ca un cer în bulboane
și zarzării ei peste tine să-i scuturi,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane !

Așa, ca să-ți pui tot sărutul fierbinte,
pe praguri, pe prispe, pe uși, pe icoane,
pe toate ce slobote-ți ies înainte,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane !

Ridică-te Gheorghe pe lanțuri și funii !
Ridică-te Ioane pe sfinte ciolane !
Și sus, ca lumina din urma furtunii,
ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane ! . . .

Radu GYR

Din volumul "Poezii din Inchisori"

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

O CARTE CU ÎNTREBĂRI ŞI ÎNDOELI

M.F. ENESCU

Cartea lui Nicolae Petra, "Predici în Pustiu", cu subtitlul "Inutilitatea Omenirii", îmbie la meditaţie. Si aşa, iată-mă pe urmele sale şi ale şirului de înţelepţi care din antichitate până azi scormonesc în "stele", cum spunea Eminescu, pentruca să afle ce poate fi "Adevăr". Petra este moralist? Oricine scrie despre Adevăr şi Om, se apropie de moralism. Moraliştii dau sentinţe şi îndrumări pentru îndreptarea Omului şi a Societăţii. Petra e numai pe jumătate moralist. El dă mai mult curs la întrebări şi îndoieli şi se mulţumeşte cu deziderate şi constatări. In schimb Petra ne spune ce gândeşte despre toate marile teme care frământă omenirea de când au fost descoperite mijloacele de comunicare între oameni. Gânduri despre Dumnezeu, religie, adevăr, om, lege, libertate, materie, energie, conştiinţă, şi despre altele complementare cu ele, ca politicianul, proprietatea, sărăcia, banul, filosoful în afaceri, toate trec prin condeiul lui Petra. Dacă aş cerceta tot ce spune despre aceste teme transcendentale, ar trebui să scriu şi eu o carte tot atât de densă ca autorul "Predicilor". Mă văd deci silit să spicuesc doar câteva din cugetările lui Petra, nu după ordinea importanţei, căci toate au importanţă, ci după semnificaţia actuală în perspectiva existenţei omeneşti.

Intre Adevăr, Dumnezeu şi Religie există o corelaţie care include Omul şi Legea. Petra întreabă ca Pontiu Pilat, ce este Adevărul? De ce omul se teme de Adevăr? Omul are de ce să se teamă de el. Căci Adevărul, pe măsura înţelesului omenesc, cum constată şi Petra, nu e linear, monolitic, definitiv. El depinde de spaţiu, de timp, de natura umană, de punctul din care e privit. Să ne amintim de ce a crezut Omenirea mai multe mii de ani ca Adevăr în ceea ce privea esenţialul aşezării ei, sintetizat dogmatic de Geografia lui Ptolomeu. Aceasta a făcut autoritate unică până la Renaştere, adică până mai mult sau mai puţin de curând. Un "Adevăr" milenar considerat imuabil a călăuzit mintea învăţaţilor şi a mulţimilor, după care pământul dreptunghiular este centrul fix al Universului în jurul căruia se învârtesc soarele şi celelalte stele. Abia relativ recent, de cinci sute de ani, Copernic şi după el Galileu, au descoperit dubla rotaţie a planetelor în jurul lor şi al soarelui, cu riscul rugului edictat de Curia Sfântului Scaun. Astfel în cea mai mare parte a istoriei, omenirea a ignorat esenţialul şi a crezut într'un fals adevăr, până la Pontifex Maximus. Adevărul la dimensiunea raţiunii umane poate fi luminos, dar şi primejdios. El te poate urca pe piscul unui munte de unde să vezi până departe, dar şi prăbuşi într'un abis fără capăt. Adevărul raţionat, deci relativ, sperie omul ca tot ce nu cunoaşte de aproape.

Adevărul devine absolut când Omul crede fără îndoială şi cercetare. Acest adevăr suprem cuprinde religia şi pe Dumnezeu, pe om şi Legea, adică în sens românesc Credinţa. Fericiţi cei ce cred! Ei înfruntă senini colţii leilor în arenele lui Nerone, rugul lui Siva, scufundarea "Titanului", cataclismul nuclear, perversitatea din "Gulaguri", plutonul de execuţie. Ei îndură dureri, foame, sete şi frig, temniţe şi torturi, fără să plângă ca cei slabi şi necredincioşi. Numai cei ce cred profund în Cristos, primesc cu adevărat Cuminecătura. Numai aşa în potir pâinea şi vinul devin Trupul şi Sângele Domnului.

Petra ne desvălue părerile sale despre Dumnezeu şi Religie. El are curajul să spună pe faţă ce alţii gândesc pe ascuns şi păstrează pentru sine. Mi-e teamă că dacă aceste gânduri le-ar fi publicat pe timpul lui Torquemada, acesta l-ar fi ameninţat cu rugul Sfintei - Inchiziţii. Dar mă înşel. Albert von Boelstaedt separă în plin Ev-Mediu domeniul raţiunii naturale de acel al Credinţei. După el, analiza filosofică nu e supusă dogmei revelate. La fel contemporanul mai tânăr al Dominicanului dela Colonia, Sfântul Toma D'Aquino, distinge raţiunea de credinţă şi propagă necesitatea concilierii filosofiei cu teologia. Cu toate acestea, Biserica şi braţul ei punitiv, Inchiziţia, proaspăt înfiinţată de Papa Inocenţiu III, nu se supără. Din contră, Albert a fost supranumit "cel Mare" şi Toma, "Doctor Angelic", a fost canonizat şi proclamat Doctor al Bisericii. In lumina acestor ilustre precedente din toiul teologiei medievale, care căutau să împace raţiunea cu mistica, şi Petra scapă de fulgerele inchiziţiei. Petra totuşi recurge mai mult la raţiune decât la mistică. El ia în consideraţie pe Dumnezeu şi Religia mai curând din unghiul observaţiei experimentale decât al revelaţiei. Petra desacralizează oarecum pe Dumnezeu şi-l aduce la măsura omului. Dar numai fiindcă l-a pus în discuţie, aşa cum l-a pus, înseamnă că el crede în Dumnezeu. Petra spune multe despre Dumnezeu, şi sunt multe de spus. Nu voi întra însă în amănunte. Aş lungi prea mult această dare de seamă într'un domeniu atât de exegetic.

Apoi peste toate, revelaţia lui Dumnezeu e greu de cuprins în mintea omenească, mai ales în cuvinte pe înţelesul tuturora. Căci Dumnezeu pentru cei mulţi trebue localizat. Ei nu concep un Dumnezeu aform şi fluid. Mulţimile au nevoie de a întruchipa pe Dumnezeu într'o înfăţişare cunoscută. Si care poate fi mai cunoscută decât a omului însuşi?Ele simplifică identificarea lui Dumnezeu într'un bătrân cu barba albă, simbolul înţelepciunii, cu un dublu domiciliu, propriu în Cer, şi prin delegaţie la Biserică, pe pământ. Mulţimile nu pot desprinde sacrul de profan în Credinţa faţă de cele cereşti. Astfel Dumnezeu şi Religia revelată sunt tovarăşii eficaci de drum care îmbărbătează pe om cât trăieşte şi când moare. Si atunci, cât de goale sunt existenţa omului şi mediul pământesc fără de Dumnezeu! Si cât de nefericiţi şi singuri sunt fără să ştie acei care au renunţat la El! De acest adevăr mi-am dat seama în 1939 la Leningrad, adică în vechiul Petersburg, în splendida Catedrală Sfântul Isaac, transformată de comunişti în muzeu anti-religios. Din bolta înaltă ca un cer de azur intens, domina un Cristos de aur, cu braţele întinse în semn de binecuvântare a credincioşilor de jos, acum absenţi. Moaştele Sfântului Isaac, abandonate într'un colţ, purtau o inscripţie: "Mai face minuni?" De lângă altar suna strident din când în când un telefon. O funcţionară prost îmbrăcată dar importantă, răspundea cu voce tare, birocratică, unei administraţii de undeva. Stridenţa telefonului şi vociferarea funcţionarei răsunau ca o sentinţă în golul Catedralei despuiate de mireazma îmbietoare a Ortodoxiei. O dezolare densă apăsa greu în acest templu somptuos unde se comitea zilnic un deicid. Imi închipuiam slujbele magnifice de altă dată în lăcaşul scump împodobit, plin de barini, de burjui şi de mujici, prosternaţi în mătănii adânci. Am înţeles în contrastul dintre fervoarea de atunci şi pustiul din Catedrala profanată, ce înseamnă o lume pe sfârşite şi fără căpătâi.

Să lăsăm însă pe Dumnezeu şi Religia la înălţimea lor sacră, şi să coborîm pe pământ. Petra biciuieşte pe politicieni. Si pe drept! Dar numai ei să fie vinovaţi? Numai ei să poarte pecetea infamiei dacă Societatea preferă pe cei mai mediocri şi mai puţin oneşti? Dacă un Clemenceau se lăuda că el votează pe cel mai prost, ce să mai zicem de cei mulţi! Despre mulţimi ştim destul dela cei vechi, până la Gustave de Bon şi Ortega y Gosset, actuali şi acum. Mulţimile preferă pe acei în care se recunosc. După autorii citaţi mai sus, numitorul comun de inteligenţă a unei mulţimi este determinat de nivelul cel mai jos. Inclinarea mulţimei spre mediocritate descurajează pe acei cu vocaţie şi pregătire să descindă în arena politică. Si aşa politicienii "apariţie abjectă", cum spune Petra, iau locul adevăraţilor oameni politici. Dar din când în când şi un adevărat om politic,adică un om tenace,ba câteodată,şi un Om de Stat,obţin toleranţa mulţimilor de a prelua Conducerea. Ei cheamă atunci la ordine pe politicieni şi-i pun la treabă odată cu elementele laborioase ale Societăţii.Impulsul dat de aceşti autentici oameni de Guvern, crează o eră care modelează pentru un anumit timp moravurile politice. Apoi influenţa adevăraţilor oameni politici se resoarbe. Societatea oboseşte de atâta competenţă şi redă politicienilor locurile de conducere. Aşa e politica în sentimentul vulgar al aglomerărilor sociale şi nu altfel. Oamenii se atrag şi se resping, şi în fond ei se suferă greu unii pe alţii. Politica este arta convieţuirii în societate. Când adevăraţii oameni politici nu mai răsbesc la conducere, atunci societatea a intrat în decadenţă definitivă.

In aceeaşi ordine a societăţii se înscrie şi banul. Acesta este considerat cu multă deferenţă, ca un "puternic cavaler", de un poet, Quevedo. Poetul Petra batjocoreşte banul. El ar vrea ca banul să dispară din schimburile economice şi raporturile sociale. Cine nu subscrie la repulsia metafizică a lui Petra faţă de acest agent cu proastă reputaţie de corupător moral, intelectual şi social! Cum însă poate fi suprimat banul din predilecţia viscerală pentru el, a omului? Până şi Revoluţia bolşevistă a fost atrasă de magnetismul misterios al banului. Când Lenin a păstrat mai departe rubla ca agent de comunicare economică şi financiară, oamenii avizaţi au înregistrat de atunci eşecul Revoluţiei bolşeviste. Ce alt mijloc de schimb şi de retribuţie poate deci înlocui banul? Experienţa istorică ne arată cum justiţia în repartiţia bunurilor în natură nu poate fi nici echitabilă, nici perfecţionabilă. Instinctul fraudei e prea pătruns în celulele oamenilor cu vocaţie de magazineri şi de distributori, pentruca să nu facă ravagii în dauna cetăţenilor. Distribuţia bunurilor în natură poate genera un abuz de putere mai răufăcător decât banul. Eu nu sunt un răsfăţat al avuţiei pentru a fi bănuit de părtinire a banului. Dar parcă tot banul e mai puţin duşmănos ca mijlocitor în distribuţia bunurilor. Căci banul nu e numai simbol de putere şi instrument de constrângere. In cantitate măsurată el este, prin caracterul anonim, şi un scut relativ al libertăţii personale. Paradoxal, banul în cantitate considerabilă duce la sclavie ca şi lipsa de ban. Contele de Romanones, fost Prim-Ministru spaniol şi mare bogătaş, cunoscut ca o minte acută, se văeta către un coleg de guvern şi partid, sărac: "Bine de D-ta! Nu ai nimic. Eşti liber. Vai de mine.Sunt bogat.Nu am independenţă!"

Si Dvolitle, tatăl Elizei din "Pygmalion" al lui Bernard Schaw, refuză suma mai mare de bani decât aceea cerută de el Profesorului Higgins. La mirarea acestuia, Dvolitle demonstrează libertatea garantată de ne-exagerarea în revendicarea banului. In fond geniul în viaţă stă în a avea bani fără bogăţie. Dar şi în mare cantitate privată, banul a făcut şi bine omenirii. Să ne gândim la diferiţii Mecena, factori de progres, care nu s'au îmbogăţit numai pe ei, dar şi cultura universală. Nu este exclus deci ca într'o societate fără ban, oamenii să rişte de a fi reduşi la categoria de insecte.

Cât despre filosoful în afacere, Petra gândeşte la posibilitatea de înobilare a concepţiilor mercantile. Si în adevăr, sarcinile din ce în ce mai complexe ale managerului în economia modernă impun o lărgire a orizontului cu apelul la cultura umanistă. In acest scop, prin anii 50-60 managerii americani urmau cursuri speciale pe la diferite universităţi, unde să afle ce au cugetat Platon, Aristot, Seneca şi alţi iniţiaţi în mendrele înţelepciunii. Filosofia tinde în zilele noastre să reintre în toate domeniile activităţii umane. Dar au existat filosofi care nu s'au mulţumit numai cu rostul de inspiratori, ci au intervenit direct în operaţii economice şi financiare. Empedocle a fost bogat. La fel Criton, amicul lui Socrate. Francis Bacon, filosof ingenios dar şi mare Cancelar al Angliei, a fost acuzat de venalitate. Numai graţie Regelui Iacob I a scăpat de pedeapsă. Si "Domnul de Voltaire"? Acest oportunist genial, arghirofil, avar şi cămătar, multimilionar prin speculaţii, avea cinismul să se plângă de sărăcie. "Sunt sărac ca Iov pe gunoiul lui", scria Voltaire unui prieten. Mai aproape de noi, Engels, deşi a combătut capitalismul alături de Marx, nu a încetat de a fi un capitalist activ până la moarte. Si alţi filosofi, fără să participe direct la afaceri, au ştiut în cadrul profesiei lor,să se aranjeze cu banul. "Banul nu face fericirea", spun filosofii. "Da, e adevărat", a adăugat Oscar Wilde, "dar ajută la a suporta mizeria."

Si acum, la urmă, deşi în cartea lui Petra e pusă la început, ajunge la rând chestiunea fundamentală, inutilitatea omenirii. "Ori unde ne-am opri şi ne-am uita cu pătrundere", spune Petra, "nu găsim nici un sfârşit, nici început, nici loc de sprijin şi nici rost". Bine, e adevărat, nici un filosof, nici un teolog, nici un savant, nu au dat o explicaţie satisfăcătoare la sensul, mai bine spus la motivarea existenţei omeneşti pe pământ. Dece tocmai această planetă minusculă din Cosmosul verificabil până acum, este singura care cuprinde atâtă viaţă vegetală şi animală, pe "Homo Sapiens" şi "Fober" cu toate neliniştile şi pasiunile lui de a vedea, de a face şi a drege tot fără de răgaz? Toţi cugetătorii s'au întrebat fără răspuns, ce căutăm în acest colţişor din infinit. Creerul uman care ar reuşi să priceapă total sensul ameţitor al Infinitului, ar exploda ca dinamita. Dar dece atunci să facem o lume mai bună dacă omenirea este inutilă? Sau nu este chiar aşa şi nu ştim noi la ce folosim? Cuvintele Evangheliei, "deşertăciune e toată viaţa aceasta", citate de Petra, sugerează un echivoc. Căci în bună logică ar trebui să murim cât mai repede pentru a ajunge la viaţa veşnică, "unde nu e nici durere, nici suspin", garantată de cei patru evanghelişti. Moartea ar constitui deci utilitatea omenirii pe pământ. Viaţa ar fi numai un lagăr de tranziţie spre nemurire. Dar atunci rostul Omenirii este căutarea perpetuă a imortalităţii. Acesta ar fi sensul procreaţiei. După Averve imortalitatea este un atribut al speciei umane, transmisă din individ în individ, ca un agent de circulaţie al Imortalităţii. Averve a colectivizat Nemurirea ca unii scriitori ruşi din Secolul XIX. Dar dacă rostul Omenirii este şi altul, complementar, adică şi acela de a descoperi şi popula Cosmosul? De abia 5000 de ani, de când Omenirea s'a pus pe treabă organizată, rezultatele pe acest drum par destul de remarcabile. In fond, Imortalitatea aşa înţeleasă, depinde de putinţa Omenirii de a emigra depe Pământ pentru a coloniza alte galaxii. Iată o reactualizare a Colonialismului Universal! Până una alta însă, să ne resemnăm la singura utilitate a Omenirii palpabilă azi şi la îndemână, adică să ne trecem timpul căutându-ne de lucru fiecare după firea lui, până ce ne întoarcem de unde am purces, în neant pentru sceptici, în viaţa veşnică pentru credincioşi.

Concluzia lui Petra? Dacă Omenirea este inutilă, inutil este şi ce spune el. Ne propune deci să rupem foile, fiindcă "n'a spus nimic". Nu, să nu le rupem. Din contră, să le citim aşa cum se cuvine, cu creionul în mână. Ce spune Petra, pe drept sau pe nedrept, ridică nivelul mintal la esenţele existenţei omeneşti. Cartea lui Petra se adaugă la avuţia Culturii Româneşti în Exil. □

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

ACTUALITATEA FILOSOFIEI LUI ŞTEFAN LUPAŞCU

Pe ziua de 19 Aprilie 1983, în cadrul impresionantului Salon al Cărții dela Grand Palais din Paris, Stefan Lupașcu se întâlnea cu cititorii săi pentru a semna noua ediție a cărții sale "Cele trei materii", primele tiraje fiind epuizate de mulți ani. Această reeditare constituie un eveniment important, fiind vorba de cea mai celebră carte a lui Stefan Lupașcu, reprezentând în același timp cel mai accesibil mijloc de inițiere în densa și complexa sa filosofie.

Opera lupașciană descrie, din 1935 și până astăzi, o singulară traiectorie, Stefan Lupașcu fiind primul filosof care a revelat o imagine cuantică coerentă a Realității. Sistem deschis, în continuă evoluție, filosofia lupașciană este de o stringentă actualitate, venind în întâmpinarea interogațiilor de a căror soluționare depinde însuși destinul civilizației noastre.

Pornind dela ceea ce este mai general în fizica cuantică, Stefan Lupașcu a demonstrat nocivitatea logicii binare, fundament ascuns al gândirii noastre ordinare și sursă a iluziei, intoleranței și distrugerii. Reducerea oricărui fenomen la o brutală opoziție afirmație - negație", reprezintă o mutilare și o deformare a Realității. De altfel, descoperirile științei moderne, în deosebi în microfizică și microbiologie, revelează din ce în ce mai pregnant că sistemele naturale se supun unei logici mult mai fine și mai complexe - logica terțiului inclus. Stefan Lupașcu a elaborat o astfel de logică ternară axiomatică. El a demonstrat că logica terțiului inclus (un "obiect" este el însuși și nu este el însuși în același timp) departe de a implica haos și anarhie, este o logică predictivă, substrat și dinamism al Realității.

In centrul meditației filosofice lupașciene se află conceptul de "energie". In acord cu fizica cuantică, noțiunea de "obiect" este înlocuită prin cea de "eveniment", "relație", "interconecție". Adevărata "mișcare" este cea a energiei. Manifestarea unui fenomen implică o anumită "actualizare", o tendință spre identitate, dar această manifestare implică o refulare, o "potențializare" a tot ceea ce nu este însuși fenomenul observat. Potențializarea nu este o anihilare, o dispariție, ci un fel de "punere în memorie" a ceea ce nu este încă manifestat. Cauzalitatea "locală" (cea a actualizării) este astfel întotdeauna asociată unei "finalități" antagoniste. Realitatea este o perpetuă pendulare între actualizare și potențializare. Gândirea ordinară consideră ca existent doar actualizarea, ceea ce conduce în mod inevitabil la un "real" mutilat, voalat, aproximativ.

Dar actualizarea și potențializarea nu sunt suficiente pentru o definiție logică coerentă a Realității. Tranziția între potențial și actual nu poate fi concepută fără participarea unui dinamism independent, care implică un echilibru perfect, riguros între actualizare și potențializare. Această nouă stare de semi-actualizare și semipotențializare (mai precis spus, o stare care nu este nici actualizare nici potențializare) este numită de Lupașcu "stare T" (litera T provenind de la "terț inclus").

O viziune complementară a structurii ternare a filosofiei lui Lupașcu poate fi obținută considerând noțiunile de "omogenizare" și "eterogenizare". Omogenizarea este procesul dirijat spre ceea ce este "identic", spre o acumulare indefinită a tuturor sistemelor, spre o aceeași stare, spre o dezordine totală, spre moartea ca absență a mișcării. Omogenizarea se află într'o relație de antagonism energetic cu eterogenizarea. Eterogenizarea este procesul dirijat spre ceea ce este "diferit". O eterogenizare absolută conduce la o "ordine" statică, spre moartea prin extrema diferențiere. Mișcarea este posibilă prin coexistența omogenizării și eterogenizării. Antagonismul omogenizare-eterogenizare este altfel un dinamism organizator, structurant.

Din nou, cuplul antagonist eterogenizare-omogenizare nu este suficient pentru a asigura existența mișcării. Un al treilea dinamism, cuantic, implicând echilibrul riguros între omogen și eterogen (și care nu este deci nici omogen nici eterogen), trebue să fie prezent.

"Trialectica" lui Stefan Lupașcu (termen pe care l-am introdus într'un articol publicat în revista "3e Millénaire", no. 3, Iulie-August 1982) revelează structura ternară, tripolară (omogen-eterogen-stare T) a oricărei manifestări a Realității și coexistența acestor trei aspecte inseparabile în orice dinamism accesibil cunoașterii logice, raționale. Trialectica lupașciană implică existența a trei orientări privilegiate, a trei dialectici: o dialectică a omogenizării, o dialectică a eterogenizării și o dialectică cuantică (sau psihică). Cele trei dialectici generează trei materii-energii: o materie macrofizică, o materie biologică și o materie psihică. Universul nostru familiar este predominant macrofizic. Universul predominant biologic și universul predominant psihic rămân a fi descoperite.

Filosofia lui Stefan Lupașcu este locul geometric al științei și tradiției, al poeziei și logicii. Ea apare ca fiind o filosofie a libertății și toleranței. Libertatea este recunoașterea aspectului ternar în fiecare fenomen al Realității și realizarea practică a acestui triplu aspect în acțiunile noastre. Omul devine "uman" trăind această libertate. Toleranța este acceptarea contradictoriului, renunțarea la vanitatea distrugătoare de a transforma orice "contradictoriu" în "contrariu" și realizarea în sine însuși, în toată amploarea sa, a semnificației "potențializării".

Societățile totalitare sunt bazate pe credința în actualizarea absolută, în omogenizarea absolută, pe voința de a transforma "contradictoriul" în "contrariu". La celălalt pol, societățile liberale se dirijează în mod fatal, în virtutea aceleiași credințe în realitatea exclusivă a actualizării, spre eterogenizarea absolută. Filosofia lui Lupașcu ne indică posibilitatea unei societăți radical diferite de cele existente, o societate "psihică", bazată pe acceptarea contradictoriului și pe recunoașterea rolului dinamic al potențializării.

Confruntarea între logica identității și cea a terțiului inclus, între gândirea binară și cea ternară constituie astăzi terenul privilegiat al eternei lupte între involuție și evoluție.

Basarab NICOLESCU

PROF. DR. AURELIO RĂUȚĂ: MODERN ROMANIAN COINS

(MONEDA ROMÂNĂ MODERNĂ)

1976 ed. SALAMANCA

Radu ENESCU

In anul 1900, apare la Stuttgart o carte intitulată: "Altes Eisenintimes aus Krieg und Friedensjahren" scrisă de colonelul Moriz Edler von Angeli, care, între alte capitole, ne descrie, în câteva pagini, situația Moldovei în timpul războiul Crimeii, (1854-1857), provincie ocupată de trupele austriece, în care autorul era locotenent. Regimentul lui staționa la Iași. Intre alte amintiri personale, extragem și traducem câteva pagini referitoare la situația monetară a Moldovei, în acea vreme. Iată ce scrie:

"Intr'o țară care nu avea monedă proprie și care din lipsa totală a unei industrii, era avizată, datorită multiplelor nevoi, la străinătate, trebuia neapărat, să recurgă, în raporturile comerciale, la tipuri de bani străini. Pe lângă aceasta, hârtia monedă era cu totul exclusă, mai ales în comerțul mărunt, care cerea moneda sunătoare, adică metalică. Aceasta era de atâtea feluri câte popoare erau în raporturi comerciale cu Moldova, adică toate felurile de monede europene.

Dela Suzeranul Principàtelor, Padișahul, venea Lira de aur și Yermelikul de argint. Moneda convențională, Gulden, era egal cu 52 Crăițari, (Kreuzer), egal cu 14 Piaștri. Franța dădea Napoleonul de aur și monedele de 5 Franci de argint. Rusia, dădea Rubla. Austria, Ducații, Galbenii și Surkovețul.-

Se înțelege dela sine, că valoarea de cumpărare a tuturor acestor feluri de monede, a celor de aur în special, varia după cursul în vigoare. Ducatul austriac nu sta niciodată sub 6. Napoleonul la 8 Gulden.

Ceea ce îngreuna și scumpea infinit negoțul era lipsa de monedă măruntă și de monedă divizionară. Jumătatea și sfertul de Yermelik turcesc, erau alături de Douăzeciul austriac, cele mai mărunte monede în curs. Ca monede divizionare serveau copeicile rusești și centimele franțuzești. Cum la cumpărături era nevoie de diferite monede, după placul vânzătorului, s'a dezvoltat o industrie proprie: zarafia.-

Cei ce se ocupau cu zarafia, zarafii, operau aceste schimburi, bineînțeles cu o pierdere importantă pentru schimbător. Cum însă la schimbarea unei monede mari se obținea valoare inferioară și viceversa, nu era prea greu de calculat, că schimbată de cinci ori, se ajungea la valoarea zero.-

In ulița mare se auzea toată ziua zăngănitul zarafilor, care stând în fața tejghelelor, făceau să alunece, în tact ritmic, prin palmele lor grețoase, coloane întregi de yermelici, taleri, douăzeci, (Zwanziger), Ducați, Napoleoni, Ruble. Socoteala se făcea de obicei în "Douăzeci", în Ducați, mai rar în Napoleoni și mai deloc în Ruble. Toate aceste monede erau socotite apoi în piaștri turcești, deși această monedă nu se vedea."

Iată care era situația monetară în Principatele Române, până la Unire și Domnia lui Cuza, care a fost primul care a vrut să introducă o monedă unică: Românul. Incercarea lui a rămas nerealizată, odată cu detronarea lui.-

Autorul acestei cărți, singura care a pus ordine în catalogarea sistemului monetar român, instaurat de Carol I, în 1868, a realizat această operă în două etape: în timp de mai bine de 30 ani, a adunat aici în străinătate, toate monedele existente românești, precum și probele diferite aplicate sistemului român.- Numai după aceea a împlinit a doua etapă, adică confecționarea catalogului, cu descrierea tuturor monedelor și cu o reproducere fotografică excelentă.-

Autorul, profesor la Universitatea din Salamanca, Vicepreședinte al Societății Numismatice Spaniole, și Președinte al Fundației pentru Studiul Numismaticii din Madrid, a adus o contribuție importantă la descrierea și clasificarea întregului material numismatic modern românesc, care lipsea total din studiile numismatice universale.

Dar autorul nu s'a mulțumit numai cu o enumerare a monedelor, ci a făcut o descriere istorică a evenimentelor ce au determinat diferitele emisiuni, fie în monetăriile străine, fie în monetărie națională.

Un fapt curios, citim în opera profesorului Răuță, cum a fost emisă prima monedă română, anume 20 Lei de aur, din anul 1868, cu efigia Domnitorului Carol și cu titlul Carol I, Domnul Românilor.

Principatele Române trăiau încă sub Suzeranitatea Turciei. Ele nu aveau voie să bată monedă, sau dacă li s'a dat această autorizație, nu putea apărea efigia Domnului, iar titlul trebuia să aibă un semn clar turcesc.-

Ori Domnul Carol și Guvernul au acționat curajos: au comandat, se pare la Berlin, această monedă de 20 LEI aur. Nu s'au putut emite decât 100 de bucăți, fiindcă Turcii au aflat, au dat ordine de distrugerea lor, a matrițelor și intrarea în ordine. Nici Austriei nu i-a plăcut acest gest. Titlul Domnitorului "Domnul Românilor", sugera și calitatea de "Domn" al Românilor din țările robite, Transilvania, Bucovina. Nici Rusiei nu i-a convenit, din aceleași motive. Deci acest act a rămas numai în istorie, dar act de curaj și patriotism. Din aceste monede au rămas numai câteva, în muzee și în două colecții particulare.

Contribuția adusă de Aurelio Răuță, la numismatica română, este meritorie și ne putem felicita pentru valoarea acestui studiu, care stă alături de cele mai valoroase apărute în lumea liberă. □

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

OAMENI CARE AU FOST

DOCTORUL V. V. PAPILIAN

Ovidiu VUIA

Descopăr cu totul întâmplător într'o revistă de morfologie românească numele lui Victor V. Papilian înconjurat de un chenar negru și-apoi citindu-i necrologul aflu, cu întârziere de jumătate de an, despre încetarea lui din viață, în luna Noembrie 1982.

Rămân adânc mișcat, stăpânit de-o mare durere și-aproape nu-mi vine să cred. Pentru toți cei ce l-au cunoscut, forța lui vitală, cu adevărat nietzscheniană, însemna o negare însăși a morții. Si totuși iată a trebuit ca și acest stejar să fie până la urmă doborît, să-și închine coroana bogată înaintea năprasnicei furtuni a fatumului. Deși s'a sfârșit în urma unei scurte dar grave boli, la câteva luni după împlinirea a 62 de ani, nenumăratele proiecte și lucrări de-acum neterminate - de care-mi scria cu pasiune în corespondența de până acum cam patru ani- mă determină să afirm că V. V. Papilian a murit în plină tinerețe creatoare.

Ca elev apropiat, colaborator și prieten bun al lui, mă obligă conștiința măcar în acest popas la hotarul eternității să-l descriu ca om de știință așa cum a fost, chiar dacă prin brutalitatea evenimentelor relatate voi răscoli răni de-o mare gravitate. Dar adevărul trebue spus cu orice risc "sine ira et studio".

L-am cunoscut prin 1949, când mi-a fost șef de lucrări la Anatomie Patolgică, strălucit cadru didactic al facultății de medicină din Cluj, personalitate pe deplin formată nici la treizeci de ani. Nimeni nu-i spunea altfel, nici mai târziu, decât "domn șef".

După alți câțiva ani când eram neurolog la Cluj, am vroit să fac neuropatologie cui altuia mă puteam adresa, decât fostului meu șef de lucrări între timp dat afară din învățământ?

Imi aduc aminte găsindu-l într'o sală ocupat singur la microscop, m'a ascultat fără să-și ridice ochii dela aparat. Sever, neprietenos, mi-a răspuns-parcă îi aud vocea de bariton ușor graseiată- aproape răstit, că nu stă de vorbă cu mine decât după ce voi veni la el cu cele două volume ale lui Roussy citite și învățate astfel ca el să mă examineze asupra lor. La o lună când m'am prezentat pregătit după recomandările sale, am găsit în el un alt om: iradia de bucurie și satisfacție, era prietenos mărturisindu-mi că am trecut marea piatră de încercare, pe care a pus-o tuturor neurologilor cu intenție de a face morfologie și era mai mult decât bucuros să constate că unul a reușit să învingă obstacolul.

Astfel era V.V. Papilian: un mare timid și un și mai mare sensibil, căuta să-și ascundă zisele slăbiciuni de caracter sub diferite gesturi etichetate de cei ce nu-l cunoșteau drept grosolane sau alteori excentrice. Am lucrat cu el, văzându-ne aproape zilnic, din 1955 până în 1962, deci șapte ani. Dacă aș sustine că V.V. Papilian a fost îndrăgostit de disciplina sa aș spune prea puțin când cercetarea științifică umplea întreaga sa viață, constituia rațiunea lui de a fi. In formă dezordonat, în fond era un disciplinat al muncii, precum G. de Nerval, își trăia lecturile noaptea, ceea ce nu-l oprea să-și înceapă ziua de activitate dis de dimineață, primul la Institut.

Dintre sentimentele sale bogate nu-și putea disimula și ascunde iubirea față de părinți, amândoi cunoscuți medici. Pe mama lui o adora iar pe tatăl său îl admira luându-l ca model. Victor Papilian, profesor de anatomie a fost și o mare figură culturală nu numai a Clujului, director al Teatrului Național, șef și inițiator de cenaclu literar. Nuvelele sale, încă nu atât de bine cunoscute, îl așează printre marii prozatori ai noștri iar prin romanul său introduce un gen nou, de dostoievscianism carpatin, în literatura română. După 1944 urmează Golgota intelectualului român, este scos dela catedră și purtat prin lagăre ceea ce îi va și grăbi sfârșitul.

Datorită faptului că era fiul unei așa de alese eminențe, el însuși înzestrat cu calități nu de toate zilele, V. V. Papilian va fi izolat într'o pivniță de institut cu perspectiva, de a ajunge profesor, nobilul său ideal, tăiată pentru totdeauna.

Se va motiva barbaria, cu sacrificiile impuse de orișice revoluție, dar punctul de vedere se arată fals, dacă vom afla pentru cine și cui a trebuit să-i facă drum. Cu cel ce-a ajuns profesor pe postul cuvenit lui V.V. Papilian am fost un timp coleg de cameră așa că îi cunosc evoluția prea bine. Ajuns la anatomie patologică doar ca la un loc de trambulină spre medicina internă,nonvaloarea lui găsește aici mediul propice, un profesor obtuz și mai ales prietenia fetei lui și a familiei sale. Dar rolul hotărîtor în această imposibilă propulsare îl deține serviciul de cadre, condus de un fost laborant, unealtă a mașinațiilor de partid, singura calitate ce se cerea celui promovat era atașamentul-și acesta verbal nu real- pentru regimul comunist. Ca să-și dea fiecare seama cum lucra acest șef de cadre este suficient să amintesc că după doi ani de muncă susținută, lipsită de orice activitate politică e drept, am fost dat afară din învățământ, cadristul aducându-mi la cunoștință că am la el un dosar gros de tot. Pe semne că Papilian mult mai vechi ca mine în serviciu, poseda un dosar de-o tonă.

Unii istorici dizidenți ai exilului vorbesc de-o epocă de liberalizare a comunismului în România, ceea ce nu a fost observat, nici transmis, la universitatea din Cluj. Același șef de cadre și aceiași oameni,din câți nu or fi murit, sau pensionat, conduc medicina din Cluj și astăzi. "Monumentala" lor operă poate fi considerată de-acum consolidată: Urmașii lui Hațieganu, Goia, Tătaru, Teposu, Titu Vasiliu, sunt niște anonimi, membri de partid credincioși regimului comunist dar fără prea multe legături cu Alma mater al medicinii.

Asemenea lui Papilian li s'au aplicat aceleași măsuri drastice tuturora celor ce reprezentau o valoare, prezentă sau potențială, scopul fiind acela de a fi înălțat cu toată violența, cel mai slab pregătit, prin incapacitatea lui, mai aservit celor ce-l susțineau pe nemerit.

Oricine-și poate închipui suferința multor dintre persecutați, care cu o speranță în ajutorul apusului, constatau că oamenii de știință sau medicii celebri de dincolo de cortina de fier, se așează la masa discuțiilor și a congreselor tot cu cei atașați de partid, ridicați prin impostură și teroare. Ca exemplu aș da Congresul internațional de histochimie patronat la București de un pseudoprofesor, membru al comitetului central.

Deci înainte de a-i judeca prea aspru să nu uităm că oamenii din familia spirituală a lui Papilian nu s'au bucurat de nici un ajutor, s'au confruntat singuri cu Leviatanul, trezit peste noapte cu drept de viață și moarte asupra lor.

Pe V. V. Papilian-ca și pe mulți alții-îl persecuta și secretarul organizației de bază, reprezentantul forței de stat în orice instituție. Acesta nu numai că-l declarase dușman al poporului dar nu a pregetat să i se amestece în problemele particulare, încercând în ședință de partid, să o influențeze pe viitoarea lui soție să întrerupă legăturile cu un atare reacționar. Respectivul fost secretar de partid se află acum în Apus, deci poate să fie consultat personal pentru anumite detalii privind fosta lui funcție.

Prin anii lui 1970 ca să se arate că totuși ceva s'a schimbat, și mai mult să se închidă gura lumii revoltată de izolarea acestui om, V. V. Papilian este numit conferențiar de histologie deci la o altă catedră. Nu era nevoie să se plângă deoarece avea un predecesor celebru în persoana profesorului I. T. Niculescu, elevul lui Foix și Marinescu, cel mai mare neurolog al nostru, și el a trebuit să accepte o catedră străină de preocupările sale incindental tot histologia, numai ca să facă loc în disciplina lui unui amator, nul ca specialist, protejatul lui Iosif Chișinevschi însă.

Consider ca o slăbiciune din partea lui V. V. Papilian că a trecut pe acest post dar nu mai eram lângă el ca să știu ce a mai survenit. Probabil visa o cale de ieșire, spre cer, din groapa cu șobolani la care fusese condamnat.

Va urma ultimul calvar al destinului său de om de știință căci menținerea lui în grad de conferențiar era de-a dreptul o insultă,o ultimă bătaie de joc.Probabil conducerea facultății de medicină din Cluj urmărea să întreacă recordul deținut de profesorul State Drăgănescu. Era prin 1962 la București când în curtea spitalului central mă întâlnesc cu maestrul meu de-atunci, genial clinician, prim elev al lui Marinescu, spunându-mi: "Dle. Vuia, felicită-l pe cel mai bătrân conferențiar al țării numit azi profesor. Ești cel dintâi care o afli." Profesorul State Drăgănescu avea peste șaptezeci de ani.

In necrologul din revista de morfologie comitetul de redacție îi dă în sfârșit lui V. V. Papilian titlul de Profesor-noi i l-am decernat de mult dacă niște homunculi i l-au refuzat- și îl recunoaște pe drept ca pe unul din cei mai mari patologi ai noștri. Tardiv, când în viață nu a avut parte decât de adversități. Oricum să se reție că în rândurile mele m'am ocupat de un capitol din istoria medicinii românești și de una din cele mai valoroase personalități ale sale.

Ca să nu înfrumusețăm nimica vom fi obligați să recunoaștem că lui V. V. Papilian i-a fost scris să trăiască în țara lui ca într'o mare închisoare, adevărată, cum zice un cunoscut scriitor român, eră a ticăloșilor.

In încheiere, și despre Victor V. Papilian s'ar putea vorbi nu de câte au fost ci de câte ar fi putut să fie.

Dacă... □

FEMEIA ROMÂNĂ

Urmare din pag.8

Imaginați-vă un șir de femei, numai piele și os, îmbrăcate în zdrențe, cu ochii ascunși de ochelari metalici, agățate unele de altele, bâjbâind ca niște oarbe. Prima din cap era ținută zdravăn de mână de un gardian care o conducea pe drumuri numai de el cunoscute. Astfel ne târam lanț omenesc de-a lungul culoarelor, urcând scări, pierzând orice simț al orientării, până la parter unde ochii își recăpătau vederea. "Doamnele gardience", așa se spunea celor ce le păzeau și care în marea majoritate erau ori țigănci, ori adunate din scursura mahalalelor, foloseau un vocabular trivial din care nu lipseau înjurăturile însoțite de lovituri.

Injosirea femeii, cunoscută în arta culinară și ornarea meselor zilnice, o găsim descrisă cu realism de Sabina Wurbrand în cartea "La femme du pasteur": -Când am primit prima farfurie de tablă cu terci, mi-am rotit privirea pentru a găsi ceva cu care să-l mănânc.

Vrea o lingură, spuse în bătaie de joc, doamna Gavriloiu.

Pune-te și lipăiește, se auzi o voce.

Eu am încercat să mănânc, din farfuria întinsă de tablă, terciul care mirosea a mucegai, dar mi se scurgea pe bărbie. Ca să lipăi, mi se părea un gest prea animalic. Așa că am dat altcuiva terciul din dimineața aceea. Dar îmi veni o idee. De ce să nu mă las umilită. Mi-am amintit de Ghedeon, eroul din Biblie care s'a dus să lupte. Dumnezeu i-a spus să nu ia cu el decât soldații care lipăiesc apă din râu cum lipăiesc câinii, adică pe aceia care erau gata la orice umilințe. La masa următoare mi-am lipăit și eu mâncarea.-

Mergând pe calea umilirii permanente, deținutele politice erau obligate să locuiască împreună cu cele de drept comun. Acest jalnic aspect ni-l descrie Adriana Georgescu-Cosmovici, în lucrarea sa "La început era sfârșitul" (Au commencement était la fin):

"...Gabi mă ajută să mă urc în pat. Totul a început să se învârtească în jurul meu. Femeile se dezbrăcau și făceau coadă la tinetă. Incetul cu încetul mirosul caracteristic cuprinde toată camera. Gabi strivește păduchii. Cele de drept comun țipă și se bat între ele... Eu n'am reușit să strivesc nici un păduche... Criminalele se culcau primele. După ce au bârfit între ele, hoațele au terminat și ele prin a se culca...Intotdeauna era zgomot în jurul tinetei. Cred că eram aproximativ 60 de deținute în celulă. Femeile țipau în somn. Când s'a luminat de ziuă, eu eram încă trează. La ora aceasta toate femeile dormeau. In sfârșit, am reușit să strivesc un păduche." ...

Inchisorile pentru femei erau pe tot cuprinsul României. Se bucurau de aceleași drepturi ca bărbații. Au cunoscut și Jilava cu toată asprimea ei. După ani de zile Emilia Vaida povestea cu durerea încă întipărită pe față și în suflet: "In celula 2 dela Jilava ne găseam 45 deținute, dintre care șapte bolnave de T.B.C., lipsite de orice îngrijire. Boala era contractată acolo, din cauza tratamentului. La zisa baie, eram duse și aduse în fugă și mai mult dezbrăcate. Acolo în bătaie de joc, înghesuite câte 3-4 sub un duș, eram udate când cu apă fierbinte, când cu rece.In celulă ne apucă tremuratul. De căldură nici pomeneală. Numai cea umană completată cu cea sufletească, ne mai făcea să trăim de azi pe mâine."

Aspectul acestor ființe era dezolant: cu fețe ca de ceară, nepieptănate, erau îmbrăcate în rochii zdrențuite. Fără prosop, săpun, perie de dinți sau pastă, femeile foloseau pentru șters fie manșeta, gulerul sau mânecile ziselor rochii scurtate în acest scop.

Administrația le da drept cazarmament o pătură la trei persoane, gamele găurite (înfundate cu dopuri de cârpă) și câteva linguri pe celulă. Se mânca prin rotație. Interiorul acestor jalnice cavouri subterane era mobilat cu celebrul hârdău "tinetă" ce emana un miros îngrozitor din cauza lemnului îmbibat de ani de zile. Alături se găsea o putină cu apă pentru băut și spălat, ce se umplea odată pe zi. Niciodată apa nu ajungea. Spălatul se făcea tot prin rotație, dela o zi la alta și tot în aceleași gamele în care se mânca. Lipsa de aer îți lăsa senzația unei sufocări permanente. Este ușor de înțeles cum se simțeau bolnavele de T.B.C. și cele de inimă, care aveau nevoie imperioasă de aer. Singurul bun al naturii, lăsat la discreția ființelor peste tot, aici era drămuit. Ferestrele erau mai tot timpul închise. In bătaie de joc, iarna erau lăsate mai des și mai mult deschise. Nici lumina nu pătrundea din cauza obloanelor fixe, făcute din scândură. Pereții celulei umezi în permanență, lăsau impresia că te găsești îngropat de viu. Si pentru MULTE și MULTI a rămas un cavou.

Continuare în numărul viitor

FARA ARMÂNEASCĂ

AROMÂNII

Anastase N. HANCIU

Poporul aromânesc a numărat, din totdeauna, toate elementele constitutive ale unui organism social perfect viabil: dela păstori și agricultori, până la industriași, mari negustori și financiari, precum și artiști și savanți cari au ilustrat instituțiuni de înaltă cultură, întemeiate și întreținute pe punga mecenaților aromâni,în marile centre din Epir,Tesalia, Macedonia și Albania. Sub o singură înfățișare numai nu s'a putut manifesta și anume ca factor politic în conducerea statului, neavând o așa chemare în imperiul otoman, a cărui administrare și conducere era rezervată exclusiv elementului islamic, oricare ar fi fost proveniența lui etnică.

Si, totuși, până în prezent, s'a generalizat parcă opinia că singura viață ce a dus-o,de-a lungul vecurilor,acest popor aromânesc, ar fi fost viața nomadă și unica regiune caracteristic aromânească ar fi fost masivul Pindului și munții Albaniei. Artiștii și scriitorii aromâni, ca și cercetătorii străini - cu foarte puține excepțiuni - au căutat sau cercetat, sub toate formele, viața acestor păstori aromâni și nimeni mai ales din cei aromâni n'a îndrăznit să se atingă măcar de viața acelei clase orășenești care, în lupta aprigă pentru existență, a cutreierat, în lung și în lat, pământul și, la o anumită epocă, a avut puteri destule ca să organizeze industria și comerțul, mijloacele de transport și mișcarea financiară, în așa fel și măsură, încât a putut să dicteze pe piața economică, devenind stăpâni pe toate forțele și elementele acesteia, în restul Europei și în alte țări, cum a fost, de pildă, fosta monarhie austro-ungară.

Ce a contribuit, oare, la crearea opiniei de mai sus?

In primul rând, ca păstor, în poziție de nomad sau în transhumanță și cărăvănar intreprid - amândouă idei sinonime cu noțiunea de valah - a fost văzut pretutindeni: scoborînd din munții lor, toamna, inundau văile și câmpiile cu turmele, hergheliile și familiile lor, nefiind în stare să le opună nimenea rezistență; în târgușoare, cetăți și bâlciuri, celnicii lor erau mari negustori, cumpărând proviziuni și vânzând produsele întregii "fălcări" în-de-a valma; aceiași șefi de triburi erau mari cărăuși în rechiziții, servind în războaielebizantine și turcești, când erau distinși cu medalii împărătești și răsplătiți cu situații înalte. In al doilea rând, virtuțile și faptele militare în războaie,ca și năvalnica lor participare la revoluții, vâra groaza în popoare, lăsând adânc ecou în urma lor și ațâțând imaginația tuturora: fie că le sufereau loviturile, fie că îi aveau alături ca aliați, fie că, în sfârșit, se găseau departe de ei ca simpli spectatori, iar în viața publică, influența ce o exercitau, ca factor acaparator al bogățiilor, impunea respect la cei egali și puternici și ură neputincioasă la cei slabi. Iată atâtea înfățișări ale vieții poporului păstoresc ce a impresionat profund popoarele conlocuitoare, ca și pe toți călătorii și cercetătorii străini.

Viața păstorului, desfășurându-se în măreția învăluită de mister a văilor și "munților aromânești" și în singurătatea maiestoasă care inspiră atâta poezie, este plină de romantism; viața cărăvănarilor și cea nomadă - în luptă neostoită cu asprimile vieții și expusă la primejdii infinite - a fost, dintotdeauna, creatoare de fapte mari, de largi avânturi, de caractere puternice, de răsunete cu adânc și îndepărtat ecou.

De aceea, s'a vorbit mereu de Aromâni ca păstori și cărăvănari și nu s'a vorbit de loc sau aproape de loc de acele populațiuni orășenești valahe pașnice, care, deopotrivă, ba chiar mai active în viața economică și publică, se ocupau cu meșteșugurile, cu artele și negoțul, prin orașele Peninsulei Balcanice, dela Dunăre până dincolo de Atena, dela M. Neagră până la Adriatică și Ionică, precum și în cetățile din Europa Centrală, până în Asia și în Africa. Mai vorbind limba grecească cu rost de limbă comercială și de cultură populară și frecventând biserica ortodoxă, cu aceeași limbă liturgică, erau - cu bună credință, ba, adeseori, cu intenție - confundați cu Grecii, alteori cu Albanezii, cum s'a întâmplat cu ramura de Aromâni din Albania și cu Fârșeroții.

Artiștii aromâni - poeți, scriitori și pictori - sau învățații noștri puteau rămâne, oare, departe de toate aceste influențe și sugestii?

Cântând viața păstorească, aceștia au înțeles să cânte viața aromânească. Fiindcă, în definitiv, la origine - și încă nu de mult pentru unele așezări - însăși viața aromânească dela orașe nu era decât o continuare a vieții păstorești: aceeași îmbrăcăminte națională comună; același respect de obiceiuri și tradiții cu severitatea în moravuri patriarhale; același dor de muncă, de economie chibzuită și exclusivism aprig; orașe comerciale și industriale cu caractere distincte aromânești, ca viață autonomă întărită de privilegii împărătești; așezarea lor la munte și cultul sfânt pentru frumusețile naturii; aceleași creațiuni artistice și același avânt nestăpânit în acapararea bogățiilor și a mijloacelor de transport; toate acestea nu erau decât manifestări ale vieții păstorești, ceva mai îndulcită prin contactul cu noul fel de a trăi în centrele comerciale și de a se adapta la noile cerințe și la cele văzute la străini.

II - In ultimă analiză, clasa de cărvănari și industriași aromâni nu este decât un fenomen efect al ocupației creatoare de pe lângă cortul și stâna ciobanului; fiindcă ea a născut,în mod firesc,din clasa păstorească, slăbindu-i, acesteia, vigoarea, creând, în schimb, însă, încă atâtea funcțiuni absolut necesare vieții aromânești și cele peninsulare. Industria și cărăvănitul, născute în imediata atingere cu stâna și coliba ciobanului, au născut, la rândul lor, marele comerț aromânesc.

La origină, păstorul îndeplinea o funcțiune multiplă: aceea de crescător de vite, de meseriaș și de negustor - în stil modest, natural. Acestea toate au fost creațiunea lui exclusivă și până în zilele noastre, el n'a neglijat nici una din ele în mod definitiv. Dar, cu timpul, clasa păstorească și-a diferențiat structura, ca să îndeplinească funcțiuni de cărăvănar, de meșteșugar, și de negustor, ce ea, prin ea însăși, nu le putea îndeplini cu succesul și amploarea reclamate. Aceștia din urmă doi, desfășurându-și însușirile lor creatoare: energie și perseverență neînfrânte, muncă și onestitate remarcabile, economie bine înțeleasă și puterile de expansiune dincolo de Dunăre și de mările ce udau celelalte laturi ale Peninsulei, au creat o clasă socială net distinctă, care a luat, în mâinile ei îndemânatice, destinele industriei și comerțului cărora le-au imprimat o dezvoltare nebănuită și un avânt extraordinar, cu multe urmări fericite pentru civilizarea Peninsulei. Acestea spuse, însă, nu exclud și începuturi burgheze formate prin marile centre bizantine, fără nici o legătură cu viața păstorească ce s'a centralizat în evul mediu în masivul Pindului, în ținutul Tesaliei și în toată Albania.

Expansiunea, în deosebi, a fost o caracteristică a vieții de păstor și a aceleia de cărăvănar. Savantul O. Densușianu, în lucrarea "Păstoritul popoarelor romanice" scrie că expansiunea elementului românesc la depărtări așa de mari, cum se constată în veacul de mijloc - pentru Aromâni, fenomenul acesta a avut loc și mult mai încoace - nu se poate concepe decât dacă se atribuie migrațiunilor păstorești. Nu numai atâta. Dar bogăția artistică și poetică a sufletului aromânesc, omogenitatea de limbă, de moravuri, de datine și de credințe la o așa de vastă întindere, toate acestea se explică prin aceea că aceste migrațiuni "au avut drept consecință stabilirea de relațiuni numeroase între unele regiuni" (vezi p. 13 din o.c.).

Crescător de oi și de capre,celnicii mai creșteau numeroase herghelii de cai și de catâri ce-i ajutau la transportul avutului dela munte la câmp și înapoi, în viața lor de transhumanță și de nomadism. Cărăvănăritul a fost - după cum am mai spus-o - un produs firesc al păstoritului, un prețios ajutător al lui. Unul nu se putea menține și dezvolta fără celălalt, cel dintâi a mers mână în mână cu cel de al doilea. Dar a intervenit diferențierea. Caravanele lui îi ajutau la desfacerea produselor brute sau manufacturate, precum și la schimbul de mărfuri de care avea nevoie. A fost, la origine, un produs natural al păstoritului, ca, mai târziu, să se dezvolte și să se mențină independent.

Mulțumită acestei noi funcțiuni, Aromânul a putut să cunoască, în lung și în lat, Peninsula, să treacă Dunărea să facă legătura între Balcani de o parte, să cunoască Europa orientală, centrală și apuseană pe de alta și a putut veni în contact direct și indirect cu civilizația de peste mări și fluvii, ce, pe atunci, nu se putea aborda cu alte mijloace de locomoție. Migrațiile păstorești, dar mai cu seamă cărăușia, deschideau largi ochii Valahului, dădeau ghes imaginației lui și dădeau naștere la atâtea combinații noi și nebănuite în domeniul comerțului și industriei, ce, în viitor, avea să facă din poporul aromânesc deținător al tuturor bogățiilor; perspective noi și largi se deschideau economiei naționale și o nouă civilizație, specific aromânească, se desemna la orizontul acestui popor înfrigurat de dorul unui trai civilizat, ca și de acela de a trăi liber.

O altă caracteristică fundamentală a vieții aromânești a fost și viața de munte, legată indisolubil de viața de păstor, la origine. Locuința Valahului a fost muntele. Putea să lucreze departe, în orașele și târgurile de pe malul Nilului sau în cele mai îndepărtate ale Peninsulei și Europei, ca negustor și meseriaș, ori putea să-și ierneze în câmpii sau pe țărmuri calde turmele, temelia căminului îi era tot muntele, de care nu s'a despărțit decât foarte târziu și anume când orice viață, aici, îi devenise imposibilă. Muntele era o chezășie serioasă a vieții aromânești neprihănită, pe câtă vreme viața de câmpie rămânea Grecilor și Slavilor-expuși la toate atacurile și injuriile. Savantul ceh C. Jirecek scria că "Valahul vine pe lume pe vârfuri de munți și moare pe vârfuri de munți" - constatare ce o întărește un singur vers fărșetoresc - ramura aromânească cea mai războinică și conservatoare - observație ce n'a scăpat nici lui O. Densușianu: "Casa noastră-i muntile!"

Viață aromânească, libertate și munte au fost noțiuni sinonime.

III. Viața păstorească a Aromânului, cu toate manifestările și creațiile ce le-am atins în treacăt, doar, sunt aproape pe deplin cunoscute tuturora grație studiilor de specialitate ale unor serioși cercetători aromâni și mulțumită literaților noștri cari au cântat-o sub diferite forme.

Numai viața clasei orășenești, atât de bogată și ea în conținut, n'a fost atinsă aproape niciodată.

Lupta neînfrântă a cărăvănarului și negustorului aromân pentru existență, setea lor nepotolită după câștig, avântarea în toate continentele ca să-și ridice familia la un rag social mai înalt și astfel, să-și asigure independența; furișarea lor în Balcani prin toate cursele și nesiguranțele și lansarea lor dincolo de orizonturi cunoscute și în largul mărilor străine; dorul de învățătură ca să fie cu ochii mereu deschiși, toate acestea sunt mai puțin, oare, pline de poezie și demne de admirație? Infrângerile nebănuite ale negustorului și biruințele cu ardoare așteptate nu inspiră oare, ele, ceva din fiorul marilor creații ? Capodopera ieșită din mâinile artizanilor aromâni - pod sau apeduct de piatră, biserici și moschei cu buchete de turle sau minarete, bijuterii în filigran dantelate, broderii artistice în aur și argint, arme ucigătoare sau decorative, candele înfloritoare sau tăvi de argint, icoane și fresce sau tâmple de biserică, etc. n'au îmbogățit oare, ele, o bună parte din artizanii noștri și n'au stârnit admirația tuturor străinilor din toate timpurile ? Dar nu putem trece cu vederea nici luptele legendare ce le-au purtat pentru asigurarea libertății vieții lor și a popoarelor în mijlocul cărora s'au așezat, nici rolul lor civilizator, reușind a face din Balcani o țară a libertății, a culturii și civilizației celei mai înaintate în orientul sudic al Europei.

Iată un domeniu de activitate foarte puțin exploatat și, de aceea, am pornit cu teama și curiozitatea acelora cari se avântă în păduri neumblate și în ținuturi puțin călcate de picior de om.

IV. Toți câți suntem produsul școalei românești din Macedonia și ne găsim în țară, toți am purtat și purtăm încă pe suflet o grea povară;întreg patrimoniul de veacuri constând din munții noștri, cu susurul apelor răcoritoare și îmbelșugate și cu freamătul marilor codri, cu o viață milenară de suferințe, de libertate și de noblețe; cu măreția orașelor unde a pulsat o viață intensă, părăsite pentru totdeauna; cu durerea pentru străbunii și părinții rămași în cimitirele de acolo; cu superba bogăție a unor moravuri și obiceiuri patriarhale - cu un cuvânt, tot murmurul acesta surd, dar viu și tulburător, care ne recheamă îndărăt, fără a-l mai putea urma... Am socotit așadar, ca o sfântă a mea datorie, să scriu câteva frânturi din zbuciumata luptă pentru existență și înnobilare a vieții-lupta ce a dus-o cu curaj elementul aromânesc din Balcani. □

PARASTASE

Sămbătă 16 April 1983, la Bisearica Sf. Dumitru di New York, fu faptă ună rugăciuni di adutiri a minti a poetlui armân George Perdichi. Adețli armânești ti acuitirea morțlor fură fapti di: Pascal și Ecat. Marcu, Chia Mihai și Ecaterina Minovici, cusuriñi cu llirtatlu Giugică. După Rugăciuni, preftlu V. Sasu țănu un zbor ti adutirea aminti a morțlor, Zahu Pană zbură di poetlu armân George Perdichi și rolu a lui tu literatura armânească și Pascal Marcu recită poezia Dipărtarea scrisă di George Perdichi. Loară parti armâñilli di Perivole și alanț armâñi di New York.

...

Tu dipărtata California, Domana Theodora Hâciu, hillia marilui dhascal armân Anastase Hâciu, feați un parastas pi dzua di 17 April, ti llirtatu tată.

Anastase Hâciu ari scrisă ună di nai ma bunili cărț "AROMANII" premiată tu anlu 1937 cu marili premiu Năsturel, di Academia Română. Armânamea tută, va-lli poartă adutirea-aminti ti totna. □

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ, 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS
N.Y. 11369, U.S.A.

EVANGHELIA EXILULUI (Iunie 1983)

DESPRE CLARITATEA VEDERII SPIRITUALE

Sergiu GROSSU

Chiar dela prima Evanghelie a lunii - a Samarinencii-suntem puşi în faţa orientării noastre greşite în ce priveşte viaţa spirituală, ca fii ai Bisericii. Intocmai femeii din ţinutul Siharului, tributari automatismului obişnuinţei, ne mulţumim să ne îndreptăm zilnic paşii spre "fântâna lui Iacov", ca să ne adăpăm din ea, sufletul nostru convulsionat şi becisnicia unei alergări zănatice, fără să ţinem seama de ceea ce a spus Domnul: "Oricui bea din apa aceasta, îi va fi iarăşi sete" (Ioan, 4.13). Cu alte cuvinte, ignorând "apa vie" pe care ne-o oferă, tuturor, Mântuitorul, în pustietatea diasporei româneşti, pentru ca "în veac" să nu ne fie sete, indiferent de circumstanţele tragice prin care trecem şi de sfâşierile lăuntrice care ne macină, din cauza ruperii de ţară.

De altfel, Dumnezeu ne avertizează, prin pana inspirată a proorocului Ieremia, că suntem vinovaţi, în urma acestui comportament cu totul eronat, de o dublă culpabilitate: "Căci poporul Meu a săvârşit un îndoit păcat: M'au părăsit pe Mine, Izvorul apelor vii, şi şi-au săpat puţuri, puţuri crăpate,care nu ţin apă" (Ieremia, 2.13).Ceea ce înseamnă că la baza răului individual şi social, la baza înstrăinării noastre de Dumnezeu - atât pe planul activităţii intelectuale (în artă, în literatură, în filosofie), cât şi în frământările de organizare politică a Exilului - se află această îndoită infracţiune: în primul rând, renunţarea la izvoarele primordiale, la Dumnezeul cel viu şi adevărat, care este "Izvorul apelor vii", la principiile directoare ale Evangheliei lui Hristos; şi, în al doilea rând, săparea unor puţuri proprii ("puţuri crăpate care nu ţin apă", sau a căror apă stătută, asemenea apei din fântâna lui Iacov, nu potoleşte setea inimii şi a minţii), respectiv căutarea unor modalităţi personale de viaţă, rezolvarea problemelor social-politice prin soluţii profane limitate, contradictorii şi, în consecinţă, imperfecte.

Confuzia morală în care trăim duce - inevitabil - la orbire, la starea de cecitate interioară, reliefată de Evanghelia vindecării orbului din naştere (Ioan, 9. 1-41), când măcar că zicem: "Vedem", nu suntem în stare să desluşim lucrurile ascunse ale lui Dumnezeu, fiindcă trăim departe de "Lumina lumii" care este Isus Hristos, în întunericul fărădelegilor şi-a tot felul de compromisuri degradante. După cum Saul din Tars, pe drumul Damascului, "nu vedea nimic", deşi ochii îi erau deschişi, tot aşa şi cei mai mulţi dintre noi, în pofida faptului că vedem cu ochii trupului, suntem orbi sub raportul vederii spirituale. Este vorba atât de orbirea minţii (după cum citim în 2 Cor., 4.3-4 despre "cei ce sunt pe calea pierzării, a căror minte necredincioasă a orbit-o dumnezeul veacului acestuia, ca să nu vadă strălucind lumina Evangheliei slavei lui Hristos..."), cât şi de orbirea inimii, dat fiind că Ap. Pavel scrie: "Si mă rog ca Dumnezeul Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl Slavei, să vă dea un duh de înţelepciune şi de descoperire, în cunoaşterea Lui, şi să vă lumineze ochii inimii..." (Efeseni, 1. 17-18).

Consecinţele orbirii psihice - atunci când dispare şi discernământul judecăţii sănătoase şi luminozitatea vieţii afective -- sunt înfricoşătoare, întrucât găsindu-ne în situaţia aceasta de întunecime, nu mai putem vedea nici idealurile mărețe, nici suferinţele semenilor noştri de-aici sau de-acasă, nici însângerarea patriei înrobite, nici "poarta cea strâmtă" prin care se dă năvală în Impărăţia lui Dumnezeu, nici pe Isus Hristos, umblând pe valurile înfuriate ale Istoriei contemporane -- El, Mântuitorul meu şi-al tău, prietene, "Mielul fără cusur şi fără prihană", trimis de Tatăl ca să ne răscumpere, prin jertfa Sa, din robia păcatului şi din moarte.

Ce trebue să facem ca să ne vindecăm? In loc ca să repetăm greşeala fariseilor, spunând: "Vedem... Doar n'om fi şi noi orbi...", devenind astfel nişte "călăuze oarbe" în aria geografică a românimii deştărate, să ne recunoaştem, înaintea Domnului, infirmitatea orbirii, conştienţi că, de cele mai multe ori, am bâjbâit şi continuăm să bâjbâim, în activitatea noastră de fiece zi, "ca nişte orbi de-a lungul unui zid" (spre a relua formula lui Isaia), poticnindu-ne "ziua nameaza mare, ca noaptea..." Să ne dăm seama că suntem orbi cu sufletul, că nu vedem, că nu sesizăm tainele şi minunile lui Dumnezeu, că avem nevoie în munca noastră, în scrisul nostru, în cercetările noastre, în lupta consacrată eliberării Neamului de sub jugul comunist, de lumina Domnului Isus. Si, cu ochii în lacrimi, să-I strigăm: "Ai milă de mine, Doamne! Vreau să capăt vederea!"

Numai aşa ajungem să-L cunoaştem pe Isus: lăsându-ne vindecaţi de El. Văzând. Deschizându-ni-se ochii cei din lăuntru. Cum li s'a întâmplat celor doi ucenici, ce drumuiau spre Emaus: "Atunci li s'au deschis ochii şi L-au cunoscut..." (Luca, 24.31) La o atare cunoaştere, indispensabilă evoluţiei noastre duhovniceşti, se referă Mântuitorul când, în rugăciunea arhierească, ne arată că "viaţa veşnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Isus Hristos, pe care L-ai trimis Tu " (a se vedea Evanghelia din Duminica Sfinţilor Părinţi, dela Ioan, 17.3). Cunoaşterea lui Dumnezeu-Tatăl este strâns legată de cunoaşterea lui Dumnezeu-Fiul. Deoarece "nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine", adică prin Isus. Ca să-L cunoaştem, cu adevărat, pe Domnul, ca să trăim plenitudinea cunoaşterii, se impune renunţarea la toate "câştigurile" pretinsei noastre personalităţi, la toate "gunoaiele" suficienţei noastre orgolioase, pentru a realiza golirea eului sau micşorarea lui, în vederea creşterii lui Isus în conştiinţa transfigurată prin Duhul Sfânt.

Lucrarea supranaturală a Duhului Sfânt, a cărui "pogorîre", sub forma unor limbi de foc, Biserica o sărbătoreşte în Duminica Cincizecimii, este garanţia înduhovnicirii noastre permanente. Noi avem nevoie, în practicarea comandamentelor lui Dumnezeu, de puterea Duhului Sfânt, pe care a promis-o, Cel înviat din morţi, apostolilor: "Ci voi veţi primi o putere, când Se va pogorî Duhul Sfânt peste voi, Imi veţi fi martori în Ierusalim, în toată Iudea, în Samaria, şi până la marginile pământului". Puterea aceasta " de sus", cu care suntem îmbrăcaţi în virtutea credinţei noastre în Hristos, nu are nimic comun cu puterile latente ale spiritului omenesc, pe care se bazează Yoga, sau cu extravaganţele fachirilor. Noi refuzăm să credem în "duhul de ghicire" al falşilor prezicători ai viitorului, în valoarea nelimitată a autosugestiei, în eficacitatea practicilor oculte, în atotputernicia metodelor educative.Ceea ce ne trebue este prezenţa tutelară a Duhului Sfânt, lucrarea Lui de înnoire,de curăţire, de călăuzire, de sfinţire, de întărire.

Plini de Duhul Sfânt, lăsându-ne îndrumaţi "în tot adevărul" şi dând ascultare legii Duhului de viaţă în Hristos Isus, vom fi capabili să ne manifestăm cu o temeritate exemplară şi cu spirit de sacrificiu, în pribegia care nu se mai termină, proclamând, "până la marginile pământului", vestea cea bună a izbăvirii apropiate, sfărâmarea inevitabilă a tuturor lanţurilor care înrobesc popoarele. □

"CUM NU VII TU ŢEPEŞ DOAMNE !"

Ioan NEGULESCU

Binecunoscutele versuri ale marelui nostru poet M. Eminescu îmi veneau foarte adesea pe buze când ne aflam acasă, când obosit de atâta făţărnicie şi minciună îndrăzneam să mă opresc şi să meditez o clipă la realităţile vieţii. Din păcate în ultimii ani sub conducerea "înţeleaptă" a celui mai iubit fiu al poporului în România în toate domeniile vieţii -atât economice cât şi culturale s'a ajuns la acel stadiu încât s'au depăşit limitele tragicului ajungându-se să se frizeze grotescul.

După cum se ştie grotescul ca şi sublimul sunt două dintre categoriile estetice cele mai cunoscute, dar estetica nu este sinonim cu etica, şi, în consecinţă, dacă grotescul apare în domeniul eticii va genera ceva cu totul neobişnuit.

Cine a introdus grotescul în domeniul eticii ? Cine altcineva decât Stejarul dela Scorniceşti -care prin epocala sa lucrare "Codul eticii şi echităţii socialiste" a devenit pe lângă celelalte ramuri ca: agricultură, artă, economie politică, ştiinţă, exaget şi în acest domeniu.

Astfel încetul cu încetul Codul eticii şi echităţii socialiste tinde să devină una dintre cele mai reuşite scrieri umoristice pe care le înregistrează istoria nu numai literară a românilor.

Dacă ne depărtăm de noţiunile de teorie literară vom vedea şi de ce. Se ştie că sursa principală a comicului constă în neconcordanţa între aparenţă şi realitate, adică între ceea ce fiinţe sau lucruri sau fapte, sunt ele în realitate şi ceea ce vor să pară a fi... Si această neconcordanţă este o caracteristică a vieţii în România.

Deci Românii duc o viaţă foarte veselă... In ultimii " 18 ani lumină" -populaţia ţării zace într'o beznă adâncă fiind obligată să facă economie de curent. Satele şi oraşele româneşti se cufundă odată cu lăsarea nopţii într'un întuneric de nepătruns. Se zice că astronauţii după asta recunosc unde se află România pe glob...

In ultimii 18 ani deci, de când "iscusitul cârmaci" (expresia aparţine unui poet la modă în actualele programe şcolare) se îndeletniceşte cu cârmuirea destinelor ţării, se vorbeşte enorm de:"cald patriotism", dar, tot din cauza economiilor de energie făcute atât la locul de muncă cât şi acasă " personalul muncitor " (angajat sau salariat nu exprimă în suficientă măsură noile relaţii socialiste...) despre care am învăţat că ar fi "cel mai preţios capital" - tremură de frig. Temperatura la locul de muncă şi acasă nu poate depăşi 14-16 grade C., asta pentru a veghea asupra sănătăţii oamenilor. Să vezi deci şi să nu crezi "minunatele condiţii" create de partid să zicem "şoimilor" şi "vulturilor" patriei care nu şi-au luat încă zborul din şcoli. Ii găsim cu nasul în cartea de matematică, română etc., de pe a cărei prima pagină le zâmbeşte cu bunăvoinţă "părintele iubit", în paltoane cu mănuşi, văzându-li-se respiraţia în sălile de clasă.

Dascălul e privilegiat! El are dreptul să se mişte -dar nu o face. Stă lângă sobă, care la ora 10 mai este încă călduţă, de teamă să nu-i îngheţe vorba în gură când evocă cu amintitul "cald patriotism" tonele de cărbune peste plan şi minunatele condiţii de viaţă şi muncă asigurate cetăţenilor de către P.C.R.

Dar, dacă aşa nu se realizează totuşi speratele economii, se recurge la un alt procedeu : învăţământul în două schimburi. Aplicând acest sistem se face foc numai în jumătate din numărul claselor din şcoală, în care se ţin cursuri şi după masă.

Pe lângă economia de combustibil care se realizează astfel se mai ocupă eficient timpul dascălului ale căruri ore vor fi răspândite dela 7 dimineaţa pe tot parcursul zilei până la ora 9 seara, se mai ciupeşte câte un pic din fiecare oră şi din fiecare pauză -toate în folosul elevului.

De altfel tot în folosul elevului sunt şi practicile agricole prelungite din Septembrie adesea până la începutul lui Decembrie. Din munca nerambursată a elevilor pe câmpuri şi în atelierele şcolare statul realizează un venit considerabil iar elev şi profesor aşteaptă în continuare indicaţiile "organului local" -mereu pregătit că va fi nevoit să întrerupă cursurile chiar şi în timpul tezelor -pentru a răspunde la " chemările patriei "...

Tot în folosul elevului şi al viitorului cetăţean este schimbarea peste noapte şi cât mai des posibil a profilului unei şcoli. Aceste schimbări au la bază politica educativă înţeleaptă a partidului care se pare a fi găsit şi prin aceasta cea mai bună cale pentru realizarea "omului nou".

"Tânărul vlăstar" "viitorul constructor al societăţii socialiste multilateral dezvoltate" intră în prima treaptă de liceu să zicem la un liceu cu profil electronic, dar în cei patru ani cât durează treptele, trece prin faza de liceu agricol, liceu de construcţii, mecanizator agricol sau te miri ce -ieşind în final cu o diplomă pe care scrie "muncitor cu înaltă calificare". In ce ? Nici el nu mai ştie.

Un loc de muncă găseşte foarte greu, dar dacă reuşeşte totuşi mulţumită binecunoscutului sistem P.C.R. (Pile-Cunoştinţe-Relaţii) nu este capabil să rivalizeze cu ultimul ucenic dela locul de muncă. Si cine este vinovatul ? Bineînţeles dascălul de română, de matematică, "pedagogul de şcoală nouă" -dar în alt sens decât cel cunoscut din opera lui Caragiale.

Si de ce este el vinovat pentrucă tânărul "nu se poate integra" ? Răspunsul este foarte simplu.

- Ori îl obligă viaţa să închidă ochii la anumite lacune ale lui Bulă- din cauză că taică-său (al lui Bulă bineînţeles) este măcelar şi prin el şi-ar putea completa cu ceva raţia de 1 /2 kg. carne pe care i-a fixat-o statul ca ideal pentru menţinerea sănătăţii şi a liniei, ori e tractorist şi astfel poate pică ceva motorină pentru încălzit. Asta în cazul cel mai fericit. Dar mai poate exista şi o altă explicaţie.

Dacă dascălul, rezistă totuşi ispitei de loc mici, şi nu se lasă corupt de dorinţa de a-şi satisface înjositoare interese personale şi nu-l va ierta pe Bulă- o va face totuşi până la urmă la sfârşitul anului şcolar.

De ce ? Pentrucă atunci i se va prelucra ordinul Inspectoratului Scolar Nr. X Y în care se spune că "oricine va îndrăzni să lase corigenţi sau repetenţi - şi va produce astfel spre necazul statisticilor ruşinoase rebuturi umane" - poartă în întregime vina existenţei acestor rebuturi "căci nu s'a ocupat îndeajuns. Deci, va sta frumuşel cu rebutul" toată vacanţa. Nu are dreptul să meargă în concediu, nu va primi aviz favorabil de a cere paşaport turistic în străinătate, pierzând astfel şi ultima şansă să facă rost de ceva cafea din Ungaria. Unde dai şi unde crapă ?

Aceasta ca şi multe altele este o soluţie ingenioasă prin care printr'o trăsătură de condei se simplifică "lanţul slăbiciunilor" caragialian şi iată-l pe Bulă absolvent de liceu.

Si, iată-l şi pe D-l Trandafir sau pe oricare alt dascăl care a păstrat în suflet ceva din tradiţionalul respect al Românilor pentru adevăratele valori, pentru cinste, frumos şi adevăr criticat la şedinţele, cu reducere de catedră -mai ales dacă cumva obosit de tot şi de toate ar fi avut îndrăzneala să mediteze transcendental. Iată-l deci -portar la vre'un institut, lucrător la salubritate, în caz fericit vânzător la aprozar (e rost de ceva !) dau nu arareori declarat "parazit al societăţii".

Acestea şi multe altele au ajuns să-l degradeze pe dascăl care pierde din ce în ce mai mult statutul de intelectual pe care-l purta cu cinste odinioară. Si faptul că-l pierde chiar până şi în ochii acelora care l-au făcut să ajungă aici este vizibil din decretul de care a aflat cu stupoare o lume întreagă. E vorba de "lista de preţuri" care ar putea fi anexată ca întregire la "Codul eticii şi echităţii socialiste" şi pe care Stejarul dela Scorniceşti a scornicit-o pe data de 6 Noembrie 1982.

Pe această listă dascălul este cel mai ieftin intelectual, reprezentând jumătate din valoarea unui inginer şi ceva mai mult de o treime din valoarea unui medic...

Iată de ce mă întreb tot mai adesea: "Cum nu vii tu Tepeş Doamne...? □

Congresul al VIII-lea al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe (A.R.A.)

Eugen POPESCU

In zilele de 21-23 Aprilie 1983 a avut loc Congresul ARA, găzduit de Universitatea de Stat din orașul Davis-California. Cadrul pitoresc în care este situată Universitatea din Davis a stimulat sensibilitatea pentru contemplare și creație a membrilor ARA prezenți la Congres, precum și noblețea sentimentelor umane de prietenie și înțelegere, ceea ce a făcut să se creeze între participanți o stare de spirit familiară de prietenie și unitate românească.

Oameni de știință, literați și politologi români, cum și creatori de opere artistice, răspândiți pe la diferite universități de cultură din America, și-au dat întâlnire la Davis pentru a dezbate tema generală a Congresului despre "Națiunea română și lumea din vest". Au făcut-o cu talent, pricepere și deplin succes în colaborare cu colegi americani, francezi și danezi, profesori la diferite Universități.

Pentru a cunoaște mai bine ARA-rosturile și perspectivele sale, ne-am adresat Dnei Maria Manoliu-Manea, Președinta Academiei, profesoară la Depart. de Franceză și Italiană al Universității Davis, care ne-a dat următoarele clarificări:

Intrebare: de când există ARA și dacă are legături cu Statul român, sau alte organizații și instituții ale acestuia în străinătate?

Răspuns: După cum vedeți, suntem la al 8-lea Congres anual, deci vechimea Academiei este de opt ani. In forma actuală, ARA este o Asociație a intelectualilor români din Exil, care se găsesc pe pământul american și în care pot fi primite și mari personalități românești din alte țări, care doresc să fie active în Asociația noastră și pe care le putem primi ca membri de onoare ai Academiei, așa cum am procedat cu dnul Eugen Ionescu, membru al Academiei franceze și cu profesorul Eugen Coșeriu, dela Universitatea din Tubingen, prezenți în actualul Congres. ARA nu are nici-o legătură cu Guvernul român sau cu alte organizații ale sale din străinătate, este o Asociație a Exilului românesc. Dealtfel, în art. 2 din Statutul Academiei, se prevede că ARA va păstra și apăra cu vigoare independența sa. Scopul ARA rămâne de a dezvolta diferitele valori spirituale ale civilizației românești în cadrul structurilor social-culturale americane.

A 2-a întrebare: dacă aveți un plan pentru temele viitorului Congres ARA?

Răspuns: Da. Pentru aceasta am constituit 5 comisii de lucru, care vor stabili subiectele și comunicările viitoare. ARA a crescut dela 5 la 55 de membri și am luat măsuri de organizare corespunzătoare acestei dezvoltări. Viitorul Congres ARA va avea ca temă generală: "Rolul intelectualității românești în cadrul structurilor culturale occidentale".

Iată, în mod succint, ceea ce trebue reținut despre ARA. Voi reda în continuare o parte din temele tratate în cele 3 zile de comunicări, fiindu-mi imposibil a cuprinde în limitele unui reportaj toate cele peste 50 de comunicări făcute în acest Congres. Cer înțelegere conferențiarilor a căror comunicări nu vor fi menționate în acest reportaj.

Prima zi, 21 Apr. 1983. Congresul ARA a fost deschis de către Michael Hofman, Vice-Rectorul Universității Davis, care, după ce a prezentat salutul Universității adresat participanților la Congres, a declarat că acest Congres sporește prestigiul Universității din Davis. Dl. Eugen Ionescu, membru al Academiei franceze aduce un salut membrilor ARA, prezenți într'un număr de peste 70 de persoane. Face aprecierea că România a pierdut țara, dar Românii au cucerit poziții importante în aproape toate domeniile culturii universale.

Doamna Maria Manoliu-Manea prezidează prima "masă rotundă" cu tema: "American-Romanian: Divergent Standardization". Au participat la discuții: Glanville Price, dela Universitatea de Wales din Aberrystwythe, Sanda Golopenția, dela Brown University, și Charles Carlton, profesor în cadrul Depart. de franceză și limbi romanice dela Universitatea Rochester din New York.

Președinta Congresului anunță conferențiarii că limbile oficiale ale Congresului sunt: româna, franceza și engleza. Intr'un cadru solemn, Dna Prezidentă procedează la acordarea diplomelor de onoare ARA celor prezenți, dnii Eugen Ionescu și prof. Eugen Coșeriu și anunță acordarea de diplome similare, în absență, domnilor Mircea Eliade, Jean Negulescu și Ionel Jianu, ca recunoaștere pentru deosebitele lor contribuții la promovarea literaturii și artelor creatoare, în spiritul schimbului liber de valori și idei.

In cadrul Comisiei prezidate de Rev. Dr. George Preda, dela East Texas State University, din Dallas, au făcut comunicări următorii:

-Rev. Dr. George Preda a vorbit despre "Lucian Blaga și Kierkegaard", descriind în frumoase cuvinte pe marele poet, scriitor și filosof Lucian Blaga, pe care-l consideră că nu aparține numai culturii românești, ci culturii universale.

Eugen Popescu, din Sunnyvale California, a vorbit despre "Concepția prof. univ. român Cesar Partheniu (1881-1942) privind evoluția principiilor fundamentale de organizarea Statelor și previziuni pentru secolul al XX-lea". In cadrul comunicării, vorbitorul a amintit despre evoluția ideilor filosofice, de care Partheniu a fost preocupat, și în final a vorbit de o metodă originală de cunoaștere logică a lui Partheniu, pe care el a numit-o "tetrada logică". In ce privesc previziunile pentru secolul XX, conferențiarul arată că Partheniu, încă din 1935-36, prevedea că: "Asociația" va lua locul individului; Statele mari și mici se vor asocia, prin solidarizarea intereselor lor comune și, în final, vor rămâne 2 blocuri mari de state, care vor sta față în față spre sfârșitul Fazei instituționale (1933-1999).

- Aleksandra Gruzinska, dela Universitatea de Stat din Arizona, a vorbit în limba franceză despre "Emil Cioran și civilizația: despre barbar și decadent". Orice civilizație se formează de-a lungul multor secole de încercări, de înfrângeri și victorii, spune Cioran și în consecință America aparține țărilor prea tinere pentru a juca un rol civilizator, pe când Orientul Slavilor, care întruchipează pe noii barbari, s'a dezvoltat în afara istoriei. Fermecătoarea pronunție franceză a dnei Gruzinska a încântat pe auditori și a făcut ușor de înțeles pe Emil Cioran, care, la rândul lui, a fost onorat cu premiul Academiei franceze pentru cea mai frumoasă limbă franceză folosită de el în lucrările ce le-a publicat în Franța.

- Rev. Iosif Ton, dela Romanian Misionary Society din Wheaton, Illinois, a vorbit despre "Românii și protestantismul".

- în cadrul Secției de Folklor, condusă de Preoteasa Eugenia Ușeriu, bibliotecară la Biblioteca Congresului American, Washington, au vorbit următorii:

- Anca Giurchescu, dela Consiliul de cercetări daneze, a vorbit despre: "Folklor și Folklorism și relațiile culturale dintre România și lumea occidentală".

- Paul Teodorescu, dela Institutul de studii internaționale din Monterey-California, a vorbit despre evoluția humorului popular în România contemporană. Prin modul original și plăcut de a expune acest subiect, dl Teodorescu a captat atenția auditorilor, creindu-le o bună dispoziție.

Ziua a II-a.22 Apr. 1983. Vorbește dl Dr. Sorin Issvoran, din Hayward-California, despre "Chirurgie multiplă într'o rană deschisă; contribuție românească în stomatologia clinică". După trecerea de-a înnotul a Dunării, în 1948, sub rafalele mitralierelor sârbești și românești, și-a urmat destinul în lumea liberă, iar azi, după 35 de ani dela părăsirea țării, ne-a înfățișat o metodă originală a sa, care constă în aplicarea, în succesiune directă și imediată, a mai multor specialități dentare, operând în rană deschisă. Această metodă va revoluționa metoda clasică, greoaie și îndelungată, de tratare și conservare a părților dentare bolnave. O epocală descoperire în domeniul stomatologiei.

- Constantin Corduneanu, profesor la Universitatea din Arlington-Texas, a vorbit despre "Inceputurile Matematicii românești. Primele legături cu vestul", menționând primii matematicieni români cu reputație mondială.

- Ing. Ion Marinescu, dela Thousand Oaks-California, a vorbit despre "Doctor Stefan Odobleja (1903-1978), un părinte al ciberneticii". Lucrarea de bază a medicului român, originar din Oltenia, este "Psihologia consonantistă și Cibernetica" (Noembrie 1978, anul morții sale), după ce în Aprilie 1938 îi apăruse primul volum al cărții "Psihologia consonantistă", iar în vara 1939 apăruse al II-lea volum. In ultima sa carte Doctorul Odobleja scrie că "Cibernetica s'a născut undeva prin România". Ion Marinescu a fost convingător în expunerea sa și un pasionat apărător al geniului românesc.

- Ion Cepoi, din Tarzana California, a vorbit despre "Contribuție românească la istoria aviației (Aurel Vlaicu, Traian Vuia, Inginer Coandă), comunicare care a fost mult comentată și completată de cei prezenți.

- Nicolae Timiraș, profesor la Contra-Costa College, California, a vorbit despre "un moment istoric în relațiile literare ale României cu Occidentul: Vasile Alecsandri sărbătorit ca un poet latin, la Montpellier (1878).

- Ralph Aderman, profesor la Universitatea din Wisconsin at Milwaukee, a vorbit despre "Saul Below și România, privitor la cartea sa "Dean's December".

- Philippe Desan, doctorand la cursul de franceză la Universitatea din Davis a vorbit despre "Literatura dizidentă și structura socială în România", pomenind despre scrierile lui Paul Goma și Virgil Tănase.

- Miron Butariu, dela Los Angeles-California, a vorbit despre "Persecuțiile comuniste în literatura contemporană românească", amintind numele scriitorilor care au descris viața din închisorile comuniste din România și abuzurile Administrației de Stat: Dumitru Bacu, Nicolae Dima, Ion Cârjă, Grigore Dumitrescu, Doru Enacovici, Remus Radina, Cicerone Ionițoiu, pastorul Wurmbrand, Silviu Crăciunaș, Constantin Virgil Gheorghiu, Paul Goma, Gabriel Bălănescu, etc. etc.

- Florian Onița, din Los Angeles, a tratat despre "Om și Univers. Stiința caracterelor". Ca întotdeauna, vorbitorul a fost documentat și pe înțelesul tuturor, când a expus influența astrală asupra caracterului omului și a destinului său".

- Robert Martin, profesor la Universitatea din Paris, Sorbona, a vorbit despre "langage et verité". Dintr'un subiect de minimă importanță, a făcut o mare conferință, folosind o limbă franceză de o rară frumusețe, dovedind că este un cadru autentic al eternei Sorbone.

Vineri 22 Aprilie 1983, între orele 2-4 p.m. a avut loc Adunarea Generală ARA. Doamna Prezidentă Maria Manoliu-Manea a citit Darea de seamă a activității ARA în anul expirat, iar dl Miron Butariu a citit Raportul financiar anual, din care au rezultat fondurile, obligațiile și bunurile Academiei. Dna Prezidentă a subliniat faptul că ARA nu este o organizație politică, ci o asociație a inteligenții românești din USA, care face cunoscut lumii occidentale geniul creator românesc la nivelele cultural și științific, prin schimburi libere de idei cu oameni de știință și cultură din vest. S'a decis ca următorul Congres din anul viitor să aibă loc pe coasta de est a Americii, la Brown-University, organizator local fiind dna Sanda Golopenția dela Brown University. In timpul ședinței s'au anunțat demisiile din ARA ale domnilor Anghel Rugină, Ilie Smultea și dna Adams-Mureșanu, care au fost primite cu unanimitate.

In cadrul secției de istorie, prezidată de profesorul Vlad Georgescu, dela Universitatea din Maryland și director al Serviciului de Radio Europa Liberă, dela München, a luat cuvântul dl. Mircea Ioannițiu din Los Angeles, care a vorbit despre evenimentele din România din August 1944, în care a amintit despre intervențiile lui Vâșinschi la Palat, înțelegerea dintre Stalin și Churchill privind împărțirea zonelor de influență din Europa de est, etc. Cunoscându-i poziția pe care dl Ioannițiu o avea în acea vreme, de Secretar al Regelui Mihai, l-am întrebat dacă are intenția să aducă la cunoștința Românilor evenimentele pe care le cunoaște ca martor ocular. Si mi-a răspuns: "Circumstanțele mi-au dat prilejul să iau parte sau să observ anumite fapte ce au influențat situația din România. Simt că datoria mea este ca datele și amintirile mele să le împărtășesc tuturor acelor care sunt doritori să le asculte."

L-am mai întrebat pe dl Ioannițiu dacă este preocupat de organizarea Exilului românesc și ce posibilități vede pentru apropierea diferitelor poziții divergente, care apoi să fie puse în slujba poporului român? Răspuns: "Sunt ferm convins că una din obligațiile de bază ale unui pribeag român este să găsească numitorul comun care să permită unificarea eforturilor, adunând împreună pe toți cei care simt la fel, românește".

Urmează comunicarea dlui Nicolae Dima, dela Universitatea Columbia și redactor al emisiunii "Vocea Americii" din Washington, cu subiectul: "USA și granițele moderne ale României". După o scurtă incursiune în trecut, conferențiarul precizează că în cazul României, USA are o atitudine favorabilă în sensul revendicării teritoriilor ce-i aparțin istoric, însă nu pot acționa sau face ceva azi ca să schimbe situația. Am întrebat pe dl Dima să precizeze de unde trage dânsul această concluzie? Dl Dima a răspuns că a tras concluziile din citirea rapoartelor oficiale, comunicări și declarații ale ramurii executive a Guvernului american.

In continuare, dna Stella Cepoi, din Tarzana-California, a vorbit despre Românii din partea de sud a Californiei și preocupările lor.

A urmat banchetul ARA, la care au fost invitați Rectorul Universității Davis, Primarul orașului Davis, profesori americani, Eugen Ionescu și toți participanții la Congres. In timpul banchetului a domnit o bună dispoziție printre comeseni și s'au rostit scurte cuvântări. După banchet, a urmat o "masă rotundă" de discuții, cu subiectul "România contemporană și lumea occidentală", unde și-au spus cuvântul domnii: Ion Rațiu, dela Londra, Vlad Georgescu, dela Universitatea din Maryland și director al "Europei Libere" dela München și Kenneth Jowitt, dela Universitatea Berkeley din California. Intrucât discuțiunile au captivat atenția ascultătorilor, prin conținutul comunicărilor făcute de conferențiari și criticile aduse regimului comunist dela București la această "masă rotundă" de discuții, m'am adresat dlor Ion Rațiu și Vlad Georgescu pentru unele precizări.

Convorbirea cu dl Ion Rațiu: Domnule Rațiu, față de criticile ce le-ați exprimat în cadrul "mesei rotunde" la adresa regimului comunist din România, cum apreciați pe un Român din Exil care continuă a avea legături cu regimul comunist din București, sau cu organele și organizațiile sale din străinătate? Răspuns: Precizez că am fost totdeauna anticomunist, iar pe Românii din Exil care țin legături cu regimul comunist din România, îi condamn pentru aceste legături. Un om care luptă pentru libertatea României, nu poate să aibă legături cu regimul comunist din România. Intrebare: Vă întreb dacă veți colabora cu astfel de oameni într'un organism politic reprezentativ românesc în Exil? Răspuns: Niciodată! Intrebare: Dacă v'ați gândit la un spectru mai larg de participare la un astfel de organism politic reprezentativ, al Românilor mai vechi sau sosiți mai de curând în Exil? Răspuns: Accept deosebirea de vederi dintre Românii din Exil. Toți Românii trebuesc acceptați în lupta pentru eliberarea României, urmând să fie verificați în performanța lor.

Discutând cu cel de-al doilea partener al

Continuare în pag. 17

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

ÎNTREBĂRI LA ÎNTREBĂRI

Cei care cer permisiunea de a călători în RSR primesc dela Ambasada Română din Washington sau Ottawa un formular: "CEREREA PENTRU VIZA DE VIZITATOR" care trebue completat în întregime. ("Lipsa răspunsului la oricare din rubricile incluse în formular poate duce la neluarea în consideraţie a cererii").

Alături de informaţiile necesare şi pertinente: numele, locul şi data naşterii, cetăţenia, cât vrei să stai, etc., se cer şi unele detalii ce miroase a fi plămădite de oamenii securităţii:

--Cererea trebue însoţită de o fotografie, tip paşaport:

--Data şi IMPREJURARILE (sublinierele noastre) plecării din România, precum şi felul cum aţi ieşit din ţară....

--Rudele din ţară pe care doriţi să le vizitaţi:

--Ultima adresă avută în România, locul de muncă şi profesia:

--Adresa în prezent, locul de muncă şi nr. de telefon la care puteţi fi găsit.

Curiozitatea celor dela ambasadă ca să afle dacă sforăi, ne face şi pe noi curioşi.

Ce rost are fotografia extra, când deja există o fotografie pe paşaport?

Ce rost are să declari profesia şi unde ai lucrat în România şi de asemenea să declari profesia şi unde lucrezi acum în Statele Unite sau Canada.

Când răspunsul la o scrisoare durează săptămâni şi luni, de ce atâta grabă ca să-ţi afle telefonul? Ce vor să te întrebe personal şi n'au curajul să o scrie?

Este în intenţia securiştilor ca, pe baza informaţiilor acumulate (rude, profesiune, unde lucrezi, etc.) să silească pe cei care au vizitat ţara, contra rudelor ţinute zălogi, ca aceştia să devină spioni?

Ce alte explicaţii se pot da acestor întrebări ce n'au nimic comun cu simpla dorinţă de a-ţi revedea locurile copilăriei?

(NOTA: Ar mai fi şi altă explicaţie; Ceausescu se teme că vizitatorii vor să-i fure secretul de cum se înfometează o ţară.)

CU STANCU PĂPUŞOI ANGLIA A PUS-O DE MĂMĂLIGĂ

Se face mare tărăboi în Lumea Liberă că Anglia a refuzat azil politic tânărului mecanic Stancu Păpuşoi care a trecut ilegal frontierele până a ajuns în insula ce-şi spune mama democraţiilor.

Refugiatul a fost îmbarcat cu forţa şi cu cătuşele în mână, pe un avion TAROM, de către poliţiştii Marii Britanii.

A plâns, s'a rugat, a ţipat şi s'a zbătut tânărul Stancu, dar umanistul Albion avea ochelari de soare şi vată'n urechi, n'a auzit rugăminţile şi n'a văzut lacrimile.

Faptul că unii refugiaţi sunt predaţi comuniştilor de Londra, nu ne miră. Asta-i doar o floare la ureche dacă ne gândim că un fost ministru al Angliei a predat lui Stalin întregul neam românesc.

Primul ministru se numea Winston Churchill iar târgul a avut loc la Moscova, când marea aliată plănuia pacea şi garantarea libertăţilor popoarelor subjugate.

Remarcăm un fapt îmbucurător: revolta publicului englez contra acestei extrădări brutale. Ziarul "Daily Mail" (17 Martie a.c.) comentează: "...nu ne poate face să ne simţim mândri că suntem britanici".

(Notă: Guvernul român a aprobat cererea de emigrare a lui Păpuşoi şi el acum se află în Austria. O întrebare: a vrut Ceauşescu să apară mai democrat decât Englezul, ori Londra, pentru a-şi spăla obrazul, a intervenit la Bucureşti?)

ESTE DAR... DUPĂ GUST!

Dacă-ţi place să mănânci după reţeta ştiinţificoraţională decretată de bucătarul suprem Niculiţă, atunci îţi poţi umfla burta cu coacăze, ciuperci, broaşte, melci, furnici şi alte delicatese.

Ciupericile sunt destinate să aibe mare rol, în viitorul rai socialist. Lipsa de săpun şi energie crează mediul optim pentru dezvoltarea ciupercilor care adoră murdăria şi întunericul.

SCÂRŢÂIE ARCUŞUL

"ARIA" (Asociaţia Română pentru Impresariat Artistic) are un director nou, şi prima lui grijă a fost să ceară schimbarea contractelor perfectate cu impresarii din Lumea Liberă.

ARIA a cerut mai mulţi bani, iar majoritatea răspunsurilor a fost NU!

Scopul sabotării turneelor nu-i făcut din motive pecuniare. Cei dela ARIA (presupunem că-s oameni de meserie) ştiu că un turneu se organizează şi calculează (costul sălii, reclamei, biletelor, transportului, etc.) cu luni şi luni înainte.

Ce-a silit ARIA să pună zgardă artiştilor e teama că la întoarcere un Ion Voicu, Valentin Gheorghiu, Dan Iordăchescu, etc. vor repeta opinia Apusului despre "Fiul Iubit" cu renume pe toate scrâncioburile şi părerea oamenilor de ştiinţă despre academiciană călare pe macro-molecule.

MICA PUBLICITATE

Anunţurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanţi

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

* D-l Dan Ladico, 1108-215 86 Ave S.E., Calgary Alberta, B2H 2K5, Canada, caută pe actorul Victor MAVRODINEANU cu ultima reşedinţă în München în timpul anului 1980. Cine-l cunoaste sau a auzit ceva despre dânsul sunt rugaţi să scrie la adresa de mai sus.

* Sturza Eugen, născut în Medias, România, actualmente în R.F.G., Steinlachallee - 8, 7400 Tubingen 1, îşi caută vărul MOLDOVAN GHEORGHE, venit din România ilegal în 1973, a stat în lagăr în Austria, a emigrat în America unde a stat 2-3 ani, apoi s'a căsătorit si stabilit în Canada. Moldovan Gheorghe s'a născut în 1950 în Com. Chimitelnic, jud. Mureş. Cei ce pot da orice informaţie despre acesta sunt rugaţi să scrie la adresa de mai sus.

* Bădăluţă Adriana, profesoară de limba engleză din Constanţa, actual refugiată în RFG, locuind la adresa Eisenacherstr.4, Zimm.208, 8000 München 40, RFG, caută pe prietena şi fosta colegă KEŞIŞIAN ELENA (LILI), care a funcţionat ca profesoară de educaţie fizică la aceeaşi şcoală din Constanţa şi care locuieşte din 1978 în New York. Pe această cale, o roagă să-i telefoneze la sora soţului ei din RFG - 08203-1520. De asemenea roagă pe cei ce o cunosc să o înştiinţeze de acest anunţ.

* Neagu Costică originar din Ploieşti, Bloc 124, ap.56, sc.III, actualmente în lagărul de imigranţi Acibaden Tekin, Sokak 18, Kadikoy, Istanbul, Turcia, caută pe ing. COMSA STEFAN, din oraşul Ploieşti, bloc.124, sc. III, parter, care în 1981 a părăsit România şi se află acum în Canada cu soţia şi copiii, pe care îl roagă să-i scrie la adresa de mai sus.

DORESC SĂ EMIGREZ

* MARINESCU ERMIL DAN, 38, cu soţia IWONA şi fetiţa ANDRA, 6, domiciliaţi în Bucureşti, Calea Vitan 229, Bl.7c, Sc.I, et.9, ap.45, sector 3, apelează la o organizaţie sau persoană particulară, să-i sponsoreze în vederea emigrării în USA, rugând pe toţi creştinii din America să-i ajute. Orice comunicare se poate face la: Adrian Niculescu, 752 E 800 So.#8, 84102, Salt Lake City, Utah, USA.

* DECEBAL BULGARIU, inginer electroenergetic, 36 ani, aflat în lagărul Latina, Via XXIV Maggio 3, 04100 Latina, Italia, roagă din tot sufletul pe un român sau o organizaţie românească să-l garanteze pentru a putea emigra în USA sau Canada.

* MIHNEA NEGRESCU, născut la 27 Oct.1954 la Bucureşti, de meserie tehnician auto, cere sprijinul unei persoane particulare sau al unei organizaţii, de a-l garanta în vederea emigrarii în Canada. Adresa unde i se poate trimite această garanţie este: Case postale 47, 1890 St. Maurice - Elveţia.

* HIRCEAGA VIOREL, 30 ani şi RARINCA ALEXANDRU, 33 ani, amândoi lăcătuşi mecanici, roagă o organizaţie românească din USA să depună garanţia necesară emigrării lor în USA. Garanţia poate fi trimisă pe adresa H.V. şi R.A., Latina Maggio - 3, vVia XXIV - Italy, sau Tolstoi Foundation, Via Lorenzo dil Magnifico 34, ap.15, Roma, Italy.

CĂSĂTORII

* Cetăţean canadian de origină română, singur, intelectual, nefumător, antialcoolic, doresc cunoştinţă cu doamnă nefumătoare şi antialcoolică absolut singură şi în perfectă stare de sănătate (necesar obţinerii vizei de intrare în Canada) în vederea căsătoriei.

De preferat între 42-48 ani. Răspunsuri numai foarte serioase care să cuprindă toate datele de stare civilă, pregătire profesională şi intelectuală însoţite de fotografii, care se vor restitui în caz de neacceptare, pe adresa: G.A., #23-3355 Est 5th Ave., Vancouver, V5M 1P5, B.C., Canada.

* Doamnă, 56 ani, drăguţă şi cu prestanţă, doresc căsătorie. Imi urmez soţul oriunde. Petrescu Florica Venera. Pension Kirchberger - Bahnhofstrasse 2, 3251 Purgstall, Austria.

* Cetăţean canadian de origină română, născut la Baia Mare, vârsta - 34 de ani, businessman, locuind în Calgary, caută o fată de vârstă apropiată pentru o căsătorie de viitor. Adresa: A.B. 3527, 41 St.SW, Calgary, Alberta, T3E 3L4, Canada. Tel. (403) 242-0770.

* Cetăţean american, de origine română, prezentabil, intelectual, onorabil, fără vicii, cu situaţie, fără obligaţii, doresc să cunosc doamnă în condiţii corespunzătoare, pentru căsătorie, vârsta 40-55 ani. La prima scrisoare vă rog răspuns detaliat şi fotografia recentă, întreagă. Răspuns la redacţie, #1.

* Drăguţă, de înălţime medie, brunetă, 30 de ani, studii medii, născută în România, caută un băiat cu intenţii serioase în scopul căsătoriei. Răspuns: Lăcrimioara S.A., Post restant A 2513 Mollesdorf (Austria).

* Tânăr necăsătorit, 28 ani, doresc să cunosc femeie româncă în vederea căsătoriei. Răspunsuri pe adresa: Savin Vasile, Ryswykseweg 89, DEN-HAAG 2516, Nederland.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

SĂRBĂTORIREA INDEPENDENŢEI ROMÂNEŞTI LA CHICAGO

Dacă eşti şi te simţi Român, în chip firesc nu poţi decât să fii stăpânit de o stare de încântare când vezi un program naţional românesc desfăşurat oriunde, dar mai cu seamă în piaţa publică centrală a unui mare oraş occidental. Este starea de care mulţi Români din Chicago au avut parte, ca fericiţi participanţi la Programul naţional-românesc din ziua de 10 Mai, prezentat în piaţa de lângă primăria oraşului, şi sub auspiciile acestei primării care respectă această zi ca "Ziua Românilor".

După un cuvânt introductiv în care s'a pus accentul pe respectul faţă de Românii care îşi cinstesc istoria, rostit de D-na Farina, reprezentând pe primarul oraşului, a urmat vorbirea despre însemnătatea Zilei de 10 Mai. Intr'o formă concisă, D-na Marcela Clements, ca vorbitoare din partea organizării româneşti, a scos în evidenţă, în special pentru asistenţa americană,însemnătatea Zilei de 10 Mai în Istoria Românilor, devenită zi care simbolizează Independenţa românească.

După vorbirea D-nei Clements, corul dela Biserica "Naşterea Domnului", dirijat de D-ra Dorina Sarafolean, a cântat, impunător, patriotice şi tradiţionale cântece româneşti, a căror melodii şi cuvinte au făcut să tresară inimile Românilor prezenţi.

Dar aceste inimi, şi pe lângă ele, după cum s'a putut vedea, foarte mult şi cele ale Americanilor, au mai tresărit în chip mişcător şi la excelenta parte a programului de dansuri româneşti, care au fost executate de cele două grupuri (copii şi tineret) ale formaţiei folclorice "LUGOJANA" condusă şi instruită de D-l Tavi Iovănescu. De această dată grupul tinerilor parcă s'a întrecut pe el însuşi, cu admirabila executare pe care a arătat-o. E de remarcat că în chip sigur o contribuţie în această privinţă are şi buna execuţie muzicală instrumentală, asigurată de orchestra "Valachia", formată din cinci bănăţeni care au sfârşit în acest an un turneu reserist în Austria cu neîntoarcerea în ţară şi ajungerea la Chicago.

Mai mic sau mai mare, un program naţional e un lucru foarte important. De aceea toţi cei din el -organizatori - corişti - dansatori- merită admiraţie şi recunoştinţă. Să le-o acordăm din plin.

Programul a fost televizat şi arătat în cadrul ştirilor de seară. Coordonatorul lui a fost Părintele George Zmed.

Corespondent

ZIUA EROILOR

Sâmbătă 18 Iunie 1983 orele 13.00 se sărbătoreşte în Franţa-Alsacia la cimitirul român din Soultzmatt ziua Eroilor. La cimitirul român din Soultzmatt-Alsacia se odihnesc peste 700 de români fraţi de-ai noştri morţi în primul război mondial.

Participaţi cât mai mulţi la această mare sărbătoare. Vor veni Români din Franţa, Italia, Germania, Elveţia şi alte ţări.

FAPTA DELA MONTREAL

Nici o îndoială: sufletul, adevărat creştin, e cutremurător îndoliat de moştenirea nefastă a sfâşierii Bisericii Domnului. În articolul monumental "Impas şi Culpabilitate Ecumenică" (Cuvântul Românesc" -Dec.1980) Sergiu Grossu scrie:

"Cu excepţia primelor veacuri, când clerul şi poporul alcătuiau o unitate indestructibilă, când oamenii se integrau deplin în viaţa comunitară a Bisericii, întrucât o considerau "Mireasa lui Christos", Biserica creştină s'a desmembrat, s'a parcelat, pulverizându-se într'un noian de ruşinoase ipostaze confesionale, simptom cert al anomaliilor grave dinăuntru şi al decadenţei spiritualităţii creştine originare".

Acest vaier nu mai este al lui Sergiu Grossu; e al tuturor acelor creştini, care nu mai pot tolera această stare scandaloasă. Dar întunericul nu poate stinge lumina. Căci, iată, curentul unirii creştinătăţii întru UNA BISERICA se face simţit cu fiecare zi ce trece.

Pe coama acestui curent binecuvântat, mai grăitoare decât strădurinţele, sunt faptele. Astfel şi fapta dela Montreal:

Recent, preoţi romano-catolici şi călugăriţe romano-catolice, pentru a dovedi spiritul lor ecumenic, dorinţa lor fierbinte de reîntregire, respectul şi dragostea lor pentru Sfânta Biserică Ortodoxă Soră, s'au prezentat Părintelui Protopop Dr.Petre Popescu, parohul Bisericii Ortodoxe "Buna Vestire", să fii cuminece în biserica lui ortodoxă. Părintele Protopop i-a cuminecat PE TOTI SI PE TOATE.

Invrednicirea, pentru această faptă a iubirii creştine genuine, se cuvine şi preoţilor romano-catolici, şi călugăriţelor romano-catolice, şi Părintelui Protopop Dr. Petre Popescu, IN ACEEASI MASURA. Fapta lor se va înscrie cu litere de aur în istoria Bisericii. Bucuria, căreia i-au dat naştere, nu e numai a lor, nici numai a noastră; e şi bucuria Cerurilor.

Această faptă măreaţă, isvorîtă din har dumnezeesc, ne îndeamnă stăruitor să mărturisim, fără încetare, în auzul tuturor,crezul adevăratului creştin:

Un Dumnezeu- O Biserică.

Ilie OLTEANU

ŞTIRI DIN AUSTRIA

Din Viena ni se comunică înfiinţarea, în Martie 1983, a asociaţiei ARHANGHELUL MIHAIL, asociaţie pentru activităţi umanitare în folosul Românilor refugiaţi din Austria.

Preşedinta asociaţiei (care este şi va rămâne compusă din trei persoane), este dna Dorina Gabor, care speră ca prin această formă legalizată a unei activităţi personale, independente şi nesusţinută de nimeni -căreia s'a dedicat de trei decenii- să poată contribui şi mai eficace la atingerea ţelului propus, adică în folosul refugiaţilor români.

Adresa de corespondeţă este: A-1150 Wien, Postfach 109.

Corespondent

Congresul Academiei Româno-Americane

Urmare din pag. 15

"mesei rotunde", dl Vlad Georgescu, am aflat că Dsa este Doctor în Istorie, din 1970 (la 33 de ani) al Universităţii din Bucureşti, este profesor de istorie al Universităţii Maryland-USA, este autor a 4 cărţi de istorie şi a terminat de redactat Istoria Românilor, dela origini până în zilele noastre.

Intrebându-l despre originea sa socială, am aflat că tatăl său a fost moşier, care a suportat sub comunişti toate consecinţele clasei moşiereşti, iar bunicul său a fost aghiotantul Regelui Carol I, situaţii ce nu l-au îndreptăţit pe tânărul Vlad Georgescu să fie acceptat ca membru al partidului comunist din România. Intrebându-l despre îmbunătăţirea programelor viitoare ale "Europei libere" dela München, a precizat că în timpul scurt de când este director (Febr. 1983), a introdus la Radio emisiuni de istorie a poporului român, a introdus încă 3 emisiuni de religie, pe lângă una care exista înainte, şi este mereu în căutare pentru întocmirea unor programe utile poporului român din graniţele ţării. In baza încrederii nelimitate pe care Guvernul american, care controlează şi finanţează postul de emisiune Europa Liberă, o are în Dsa, am înţeles că dl Vlad Georgescu va întocmi programe de emisiuni care să vină cât mai mult în ajutorul poporului român, urmând o conduită obiectivă anticomunistă în redactarea acestor emisiuni. In şedinţele ştiinţifice ale Congresului ARA, dl Georgescu s'a manifestat ca un element temeinic pregătit profesional şi un combatant fără rezerve împotriva regimului comunist din România.

Din ziua a III-a voi reţine următoarele lucrări:

- Elena Stamatescu-Greavu, dela Universitatea Berkeley-California, a vorbit despre Stiinţele sociale şi umanitare româneşti la Universitatea Berkeley.

- Raymond Boulger, dela Graceland College din Iowa, a vorbit despre cineastul român Jean Negulescu, dela Hollywood.

- Preoteasa Eugenia Rev. Uşeriu, dela Biblioteca Congresului american dela Washington, a vorbit despre Carmen Sylva, poetă şi regină română.

- Liviu Floda, dela Radio Free Europe, New York, a vorbit despre "Andrei Codrescu, conferenţiar, ziarist, eseist, nuvelist şi poet american, născut în România."

La Secţia de ştiinţe politice, dl Ion Manea-Manoliu, dela Centrul de studii Est-Europene dela Berkeley, a vorbit despre "Legătura dintre politica externă şi internă a României", descriind viaţa dură internă din România datorită abuzurilor administraţiei politice şi de Stat, şi politica externă a României, de zisă independentă, care este aservită în totalitate Guvernului URSS. Conferenţiarul a amintit de actele de opoziţie împotriva regimului comunist român, ca: manifestaţiile dela stadionul 23 August, dela Vila lui Ceauşescu dela Neptun, înfiinţarea mişcării sindicale, greva dela Valea Jiului, manifestaţiile dela Motru, mişcările religioase, etc, etc.

Nestor Rateş, dela Free-Europe, Washingron, a vorbit despre o nouă etapă în relaţiile USA - România.

- Eugen Popescu a prezentat şi depus la Arhiva ARA o copie de pe Proiectul Pactului de asistenţă mutuală încheiat şi semnat în 1936 la Geneva, de Nicolae Titulescu şi M. Litvinov, împreună cu un scurt comentariu.

- Allain Besançon, profesor dela "Ecole des Hautes Etudes" din Paris, a făcut o critică marxism-leninismului şi în general a mişcării comuniste mondiale, cu exemplificări din statele comuniste est-europene. In expunerea sa, profesorul Besançon a arătat că rolul intelectualului occidental, în lupta împotriva primejdiei comunismului, este de:

1/. a înţelege ce se petrece în lumea comunistă; 2/. a informa ce se petrece în lumea comunistă, deoarece comunismul se fereşte să se afle ce se petrece în dosul zidurilor pe care le-a ridicat şi 3/. a lua poziţie şi a combate deschis această primejdie.

In continuare, dnii Matei Călinescu, (Indiana University-Bloomington), Virgil Nămoianu, (Catholic University, Washington, D.C.) şi Sorin Alexandrescu, (Universitatea din Amsterdam) au purtat foarte interesante discuţii, la o "masă rotundă" despre: "Literatura română şi Occidentul; Mit şi Exil".

Sâmbătă 23 Apr. 1983, după masă, au fost jucate 7 "mini-drame" scrise de Eugen Ionescu, în sala de teatru a Universităţii, în prezenţa autorului şi a unui numeros public american, iar după aceea, în marele amfiteatru al Universităţii, în prezenţa a peste 2000 de auditori americani,dramaturgul român"Eugen Ionescu a vorbit despre Eugen Ionescu", răspunzând la întrebările puse de public, iar fiecare răspuns al lui a fost răsplătit cu îndelungate aplauze.

Seara, la ora 8, dl Eugen Stoia, conducătorul Orchestrei simfonice din San Jose, a prezentat un concert de vioară, executând Sonata nr. 3 în E Major de Johan S. Bach şi Sonatina în G. Minor de Paul Constantinescu, ajutat la pian de dl John Delavoryas-pianist.

Ziua următoare, 24 Aprilie, Duminică, a fost o zi de destindere şi petrecere. Familia Maria şi Ion Manea-Manoliu, a oferit la reşedinţa ei, pentru participanţii la Congres, un pic-nic cu bunătăţuri de toate felurile, stropite cu vin de California. Masa a început cu o rugăciune pe care a făcut-o preotul Ion Sârbu, dela Parohia ortodoxă română dela Oakland. Oaspeţii au făcut schimb de cărţi de vizită, au purtat discuţii cu dl Eugen Ionescu, au făcut fotografii şi după orele 2 p.m. au pornit spre casele lor.

Dl Eugen Ionescu s'a deplasat la Monterey cu maşina dlui Dr. Issvoran, care i-a oferit o recepţie în saloanele vilei sale din Monterey, în seara de 24 Aprilie, la care au participat circa 60 de persoane din protipendada intelectuală a oraşului Monterey, oraş ce adăposteşte şcoli de nivel universitar, institute de studii, etc. A doua zi, dl Eugen Ionescu a ţinut o conferinţă sub patronajul "Allience Francaise" şi "Institute of foreign Studies", ambele din Monterey, unde a participat un număr impresionant de auditori, cu mult peste capacitatea de cazare a sălii.

In concluzie, Congresul Academiei Româno-Americane pentru Arte şi Stiinţe, ţinut la Davis în California, a însemnat un model de unitate românească şi un exemplu demn de urmat, pentruca, parafrazând pe dl Eugen Ionescu, inteligenţa românească din Exil să cucerească noi poziţii în domeniile culturii şi ştiinţei în lumea occidentală, servind astfel poporul român şi umanitatea.

Este demnă de remarcat contribuţia Dnei Prezidente Maria Manoliu-Manea, cum şi a soţului său dl Ion Manea, care au asigurat Congresului o optimă organizare, cu rezultate de înalt nivel.

In ultima zi a Congresului, participanţii se despărţeau cu greutate, parcă doreau să rămână împreună în continuare, după ce creaseră între ei legături de prietenie, pe baza unor afinităţi de adânci vibraţii româneşti. Iată că se găsesc domenii comune de unitate românească în Exil şi pentru asta nu este nevoie mai mult decât să se urmeze exemplul ARA dela Davis.

Si totuşi... o uşoară adiere de tristeţe am simţit că se strecoară în adâncul fiinţei mele de pribeag român, văzând atâtea inteligenţe româneşti care au părăsit graniţele României, lipsind astfel ţara de ajutorul lor, şi s'au pus în serviciul culturii universale. Săracă ţară... copiii tăi cei buni te-au părăsit, dar nu te vor uita niciodată, ei vor străluci pentru tine pe alte meleaguri ale Terrei.□

Eugen POPESCU

REPORTAJE DIN ȚARĂ

CONTRACT DE BUNĂ NE-VOIE

Ștefan AILINCĂI

Cu câteva secole înurmă, când năvălirile Tătarilor erau o mare pacoste pentru locuitorii Tărilor Române, preoții au indrodus în rugăciunea cererilor, la Sf. Liturghie, un text specific timpului' "Si ne ferește pe noi, Doamne, de năvălirea și jaful Tătarilor".

Am fost foarte mișcat când, în epoca modernă și socialistă pe deasupra, am aflat că țăranul român își încheie ruga de dimineață și seara cu: "și ne ferește pe noi, Doamne, de toate necazurile și de contract".

De multe ori, profesorii duc lipsă de exemple vii, pentru a descrie viața grea a țăranului în trecut, mai ales în epoca feudală, iar numai a vorbi nu este destul de convingător. Dar acum, în România, practica jafului sistematic a țăranului de către autorități oferă nefericitul exemplu a unei practici ce-și are originea în trecutul istoriei, modernizată de partid și aplicată cu rigurozitate.

In glumă, un profesor a răspuns elevilor la întrebarea, care este deosebirea fundamentală dintre socialism și orânduirile sociale precedente: "In orânduirile pre-socialiste, exista exploatarea omului de către om. In socialism este invers !" Am putea completa, în socialism exploatarea este mai rafinată și practicată nu de către om ci, de către partid.

Tăranul român, împroprietărit de mai multe ori consecutiv, dela Cuza încoace, a călcat cu stângul în socialism și din proprietar a devenit țăran cooperator, un iobag de tip nou, îndemnat să muncească până la epuizare și silit să dea ceea ce produce statului.

In locul dăbilarilor și vătafilor boierești, în socialism vine primarul însoțit de ajutoarele sale: milițianul, secretarul cu propaganda și achizitorul. Acești dăbilari moderni aplică în practică tehnica spolierii pe care au învățat-o la cursurile de partid și Academia Stefan Gheorghiu, o meserie ingrată dar rentabilă și totodată încurajată de stat și partid.

La ultima Conferință pe țară a primarilor, populația satelor se aștepta ca reprezentanții ei să ceară și să adopte unele măsuri menite să încurajeze pe agricultor, să aducă acel suflu înnoitor de care are nevoie agricultura.

Insă, rezoluția adoptată, în loc de măsuri concrete de îmbunătățire a situației săteanului, este plină de vorbe de... clacă: mai multă muncă, mai multe produse, livrarea către fondul de stat conform nevoilor țării, obligativitatea de a livra, pe bază de contract, la fondul de achiziții cât mai multe produse obținute de țăran în gospodăria sa proprie.

In glumă, un țăran comenta pe marginea rezoluției: "După cum se vede, nouă nu ne mai dau nimic, așa că, rămânem cu cât furăm ?!"

La sus numita conferință -propriu zis, o instruire a dăbilarilor- primarii au raportat care mai de care, depășirea - numai depășirea - sarcinilor trasate de partid privind livrarea la fondul de stat de către țărani a principalelor produse căutate pe piață: carne, lapte, ouă, legume și fructe.

Dar, vorba dată e datorie curată și pentrucă pe primari i-a luat gura pe dinainte, au umflat baloane de săpun și au mințit, raportând cifre de plan false, când s'au întors acasă, au trecut rapid la acțiuni care să realizeze planul pe care l-au raportat realizat și practic nici pe jumătate îndeplinit. Si astfel, a început campania încheierii de contracte, se spune că ar exista și mai mult entuziasm în această acțiune, dar nu știm cum și cine-l manifestă, care demonstrează cât de mult se preocupă statul de soarta țăranilor !

Nu intrăm în amănunte pentru a explica ce este și cum se încheie un contract, totuși, amintim că un contract presupune liberul consimțământ al părților contractante.

Folosind metoda convingerii, de tip socialist, exact ca în perioada colectivizării, primarul și ajutoarele sale de nădejde au năvălit în casele oamenilor -sărind peste porțile încuiate- și au început, discuția "univocă cu imperativul...trebue". Dacă gospodarul dă dovadă de îndărătnicie, atunci este amenințat cu retragerea dreptului de a mai primi ulei, zahăr și mălai. Dacă persistă în a refuza se trece la interpretări politice: sabotaj, lipsă de patriotism, nerecunoștință pentru toate "binefacerile ce i le-a făcut partidul", și, în treacăt, i se amintește că este greu pentru copilul unui necontractant să urmeze anumite școli, și deloc studii superioare.

Este greu de înțeles, oare, că țăranul-cooperator sau nu -a devenit un paria al socialismului în România ? Cu un venit de mizerie pentru o muncă de rob, cu o rație de ulei, zahăr, făină, mălai și paste făinoase, înjumătățită față de rația unui muncitor, fără drept de concediu și la bătrânețe cu o pensie simbolică, este considerat, totuși, un om bogat !

Cu argumente absurde -multe izvorîte din propaganda partidului- și promisiuni mincinoase, contractul este impus și trebue respectat-dar numai de țăran. In loc de islaz pentru a paște vițelul contractat, i se oferă săteanului șanțul drumului comunal iar în loc de furaje pentru iernare, i se recomandă să-și cultive curtea cu trifoi, lucernă și sfeclă furajeră. Pentru îngășarea porcului contractat, i se promite țăranului porumb boabe și tărâțe, la preț de cooperativă, dar care rămân numai promisiuni și cu acestea porcul refuză să se îngrașe. Tăranul este convins că, un contract este pentru el un dezavantaj, îi aduce pierdere și nicidecum beneficiu, dar, constrâns, acceptă să dea vițelul și purcelul la contract, de bună nevoie!

In unele județe, s'a ajuns la situația de a se cere socoteală țăranului, ce a făcut cu vițelul, porcul, gâștele și rațele de anul trecut, când au fost trecute pe statistica dela recensământ.

Dacă animalul contractat a îndrăznit să moară din proprie inițiativă și fără consimțământul Consilului popular, stăpânul dobitoacei decedate trebue că cumpere un înlocuitor altfel este pasibil de pedeapsă și statul nu iartă ! Un porc de 120 kg. costă pe piața liberă 9000 lei, predat la contract, valorează numai 2500 lei. O pierdere de 6500 lei pentru un nesalariat, este o sumă mare, greu de recuperat. Si pentrucă țăranul cooperator nu prea are bani să-și cumpere ulei, zahăr sau petrol lampant, statul îi vine în "ajutor" și-i cere în schimb numai găini și ouă, dacă nu are de unde, să dea unt, brânză sau lapte. Se ajunge la o situație paradoxală. Tăranul cumpără ouăle dela oraș, de pe piață sau restaurant cu 3 lei bucata și le dă la cooperativă cu 2,40 lei pierdere, adică cu 60 de bani, dar cel puțin poate să-și ia rația de produse alimentare.

Așa că, planul la achiziții se face, planul la restaurant se face, produsul social stagnează, țăranul pierde, statul câștigă. Trăiască nivelul de trai !

Păcat că partidul prelucrează istoria și nu a învățat nimic din trecutul vieții țărănimii. Ar fi observat că, țăranul avea dragoste de pământ-astăzi îl blesteamă- și din munca lui se hrănea o țară întreagă, fără contracte și fără să cunoască documentele de partid. Când curtea țăranului este un pustiu, când pe masă nu are pâinea pe care el a muncit-o iar blidul este umplut cu ciorbă de lobodă, urzici și știr, când nu are după ce să bea apă, degeaba i se țin cuvântări și i se spune că acum, și numai acum, în socialism este pe deplin fericit.

Considerăm că ne îndeplinim o datorie aducând la cunoștință organelor de partid și de stat, modul în care este tratat țăranul și cum se realizează planul de achiziții și contractări. Ar trebui să se știe că ceea ce se cântă la radio, televizor și Cântarea României, nu redă adevăratul folclor. Ar trebui să asculte pe țăranul "contractant" cum cântă : 'Bată-l Doamne și-arză-l focu / Pe cel ce ne-o furat norocu".

□

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 6 Nr. 50 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE !

URZICA LIBERĂ

Prezentăm pe:

MARELE ÎNDRUMĂTOR, FIU IUBIT ȘI PROTECTOR

"CEAUȘESCU AL ROMÂNIEI"

Dinu MĂTRAGUNĂ

ADUNAREA DELA BRUXELLES

Fraților din România,
din Caracal și Mizil,
vâlvă mare în Exil,
sloboziți dar, veselia. . .

Cei cu țel și fără țel,
toți ciobanii fără turmă
au făcut-o pân'la urmă:
Se'ntâlniră la Bruxelles!

Capete politice:
unul hăis și unul cea,
treaba nu le prea mergea
și-au pornit pe critice:

Când dădeau cu toroipanu
când din nou cu tra, la, la,
Un' cu nume de tarla
(rimează cu Brătianu)

a spus că nu e stângaci
dar își taie mâna dreaptă!
-Ce mai stai, nu mai aștepta-
i-au strigat ceilalți ciraci.

-Ho, că stați, un pic de spațiu!
Le-a spus unul anglican.
-Eu vă "leader-esc" taman,
că am vrere fără sațiu.

ca să ne priască munca
vorba mea e: Libertate!
Pentru toți egalitate
dar. . . să-mi ascultați porunca!

-Nu se poate, prea-i de oaie -
două bărci sub un șezut-
iar o luăm dela'nceput?
Au strigat cei din odaie.

Fiecare-și spunea rostu:
unii dă-i cu monarhia,
alții dă-i cu gălăgia:
-Avem și noi omul nostru!

Si așa: "Si dă-i și luptă"
-azi ca eri și mâni la fel-
Adunarea din Bruxelles,
s'a sfârșit cu firma ruptă.

Ion FĂRĂȚARĂ

EPIGRAME ȘI CATRENE

Ion CICALĂ

LUI CEAUȘESCU

Omul la înnec, în chin,
Se agață și de-un pai-
Cum s'agață Nicolai
De crenguța de măslin!

"...EPOCA DE AUR CEAUȘESCU" DIN ZIARELE RSR-ULUI

E de aur, de pur aur
Evul ceaușescian-
Nu atâta pentru Țară
Cât, desigur, pentru clan.

AUDIIND BUCUREȘTIUL

Adeseori, în fapt de seară,
Când prind programul București,
Mă'ntreb: Românii sucombară
Ori se mutară'n altă țară?
In buletinele de vești
Din două'ș trei cu ...Ceaușești.

ÎNTREBARE LUI CEAUȘESCU

"In lume nu-i decât o Românie!"
O spui ades, și cu tărie.
Da, da! E doar o Românie
S'aceea-ți aparține ție!?

Glume

Salutul pionieresc sună astfel: Tot înainte (... era mai bine).

▪▪

Aflându-se pe patul de moarte, Brejnev îl cheamă pe Andropov, și-i zice:

- Tovarășe Andropov, ține poporul unit în jurul dumitale, să te urmeze pe calea . . .

La care, Andropov răspunde:

- Voi avea grijă, tovarășe Brejnev! Care nu mă va urma pe mine, vă va urma pe Dumneavoastră . . . .

▪▪

Beneficiind de câte și mai câte îi trecură prin cap lui Ceaușescu, Românii au început să se întrebe: oare ce nu i-a trecut încă prin cap , oare ce? Un glonte.

▪▪

Cine are prieteni ca Uniunea Sovietică, nu mai are are nevoie de alți dușmani!

▪▪

Aflându-se în Rai, Adrian Păunescu s'a întâlnit cu Mihail Eminescu.

- Maestre, te rog din suflet, ași vrea să-mi compui o mică poezie.

După câteva minute de gândire, Eminescu începe să recite:

N'are atâta praf pe picioare
Ceaușescu Nicolae
Cât să lingă într'un an
Păunescu Adrian.

▪▪

Cel mai înalt munte se află în RSR: acolo de 34 de ani se tot urcă spre piscul luminos al comunismului și încă nu s'a ajuns la vârf!

▪▪

Elena și Nicolae stau de vorbă. Elena îi spune lui Nicu:

- Nicule, ce-ar fi dacă am lăsa frontierele libere?

Nicu:

- Ar pleca toți, am rămâne numai noi doi.

Elena:

- Te înșeli dragă, ai rămâne numai tu, căci aș pleca și eu.

▪▪

Câte feluri de magazine sunt în RSR?

- sexi (goale)
- istorice (pe vremuri... de mult de tot)
- religioase ... te închini la tot ce vezi înăuntru.

▪▪

După o profundă frământare, Leana a hotărît că e bine ca să se mute Capitala la Brasov, pentru a fi ferită de calamități. Nicu a fost repede convins. Dar a întâmpinat o rezistență mare de acolo de unde nu se aștepta:

Tâmpa...n'a primit-o pe Leana.

▪▪

In vitrina unui INTURIST din Moscova, a apărut următoarea reclamă: "Vizitați URSS, sau vă vizitează ea!"

▪▪

In România s'a decretat că, toți cei ce doresc să părăsească România, să se prezinte imediat să-și ridice pașaportul. Dar decretul avertizează: doritorii de pașaport, trebue să îndeplinească două condiții:

- să aibă vârsta de 70 de ani;
- să aibă consimțământul părinților.

▪▪

In sfârșit, cafeaua calitate Nechezău sau Nechezol, va fi înlocuită în RSR cu cafea adevărată: Ceaușescu și-a dat seama că în timpul discursurilor sale fluviale, lumea doarme.

▪▪

Stiați că cea mai poluată Mare este Marea ... Adunare Națională?

▪▪

Datorită muncii spirituale și culturale duse de partid prin onorabilii săi conducători, s'a reușit să se facă primii pași spre unificarea religiei... In prezent sunt trei secte:

- petreștii
- scorniceștii
- protestanții (22 de milioane)

▪▪

In RSR (Republica Săraciei Românești), se urează astăzi la un nou născut:

Să crești mare și voinic
Fără să consumi nimic!

▪▪

Fără să fi fost în Europa vreodată, cosmonauții americani de pe nava Columbia, au comunicat prin radio că se aflau deasupra României.

- De unde știți? au fost întrebați dela postul de control.

- Vedem un balaur mare cu două capete și multe, foarte multe cozi, au răspuns cosmonauții.

▪▪

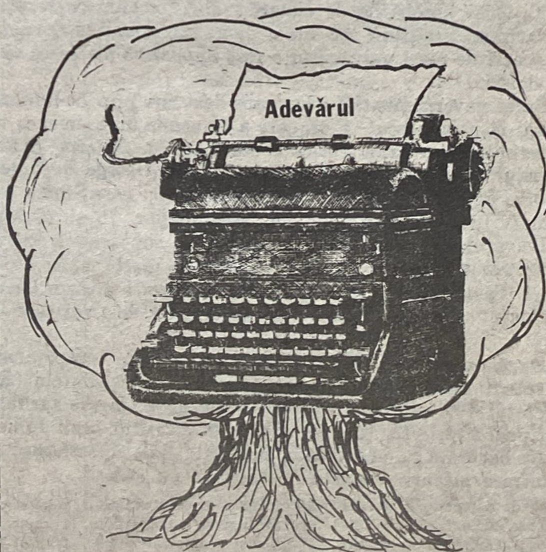
Situația grea economică din România se datorește în final la 3 calamități:

1. Inundații
2. Trepidații
3. Indicații

Rățoiul exilat

ANUL XIII OUL Nr. 60

Decret ministerial:
Mașinile de scris trebuesc înregistrate la poliție.

BOMBA ATOMICĂ ANTI-CREȘTINĂ

Dona-RĂȚOIUL

CRIZA DE ENERGIE DIN ROMÂNIA

—Dr.Ing.Aurel SEITAN—

In urma grevelor de pe valea Jiului, deportărilor masive de familii ale greviştilor, arestărilor şi ''accidentelor'' din mine unde au murit zeci şi sute de oameni, producţia de cărbune a scăzut la jumătate. Din ţară exportatoare de petrol, am ajuns sa plătim cu pâinea luată dela gura copiilor, benzina importată pentru maşinile luxoase, ale tovarăşilor. Pădurile au fost tăiate pentru viitoarele 7 decenii. Gazul natural şi uraniul iau drumul Uniunii Sovietice. De ce să ne mirăm atunci când auzim sau citim că în România străzile sunt luminate numai câteva ore, că bietul Român n'are lemne să-şi fiarbă mămaliga, şi că pruncii dorm iarna în frig.

Nemulţumirile au acumulat atâta ură şi venin în inimile torturate de toate lipsurile, că anumite cercuri financiare occidentale au întrezărit posibilitatea unei revolte generale sau poate şi mai rău pentru ei, căderea guvernului satelit bolşevic de pe malurile Dâmboviţei. Spre a veni în ajutorul hienelor ce sfâşie trupul ţării, şi spre a salva un regim impus cu forţa baionetelor şi ţinut la putere printr'o teroare fără precedent, aceste cercuri financiare occidentale au găsit imediat soluţia ieşirii României din criza de energie: Construcţia de Centrale Nucleare.

Bucuria lui Nicu. (adică a prostului). Cum a auzit că o să primească bani pentru centrale atomice a şi anunţat în presa comunistă că primele două se vor construi pe Olt la Scorniceşti. A făcut preparative, a chemat lume multă, a perpelit la frigări uriaşe, boi graşi din grajdurile Comitetului Central şi a adus butoaie de vin vechi dela Cotnari şi Murfatlar.

Specialiştii canadieni care au studiat timp îndelungat locurile unde se pot amplasa cele două reactoare (e vorba de reactoarele canadiene de tip CANDU ce funcţionează cu apă grea, şi cu uraniu folosit în stare naturală, adică neîmbogăţit) n'au putut să-l convingă pe atotştiutorul şi pe academiciana, că Scorniceştii nu este cel mai potrivit loc, fiindcă Oltul nu are apă îndeajuns. Au încercat ei în fel şi chip să pe explice tehnologia acestor reactoare fără succes însă, până când unuia mai pişicher i-a venit o idee salvatoare. Acesta i-a explicat savantei academiciene că apa Oltului nu este îndeajuns de....grea pentru necesităţile reactoarelor şi că cea mai potrivită este apa Dunării,care este mult mai ''grea''. Pusă în faţa unui adevăr ştiinţific atât de peremptoriu academiciana a consimţit să mute amplasarea lor la Cernavodă.

Citeam în ultimul număr al Cuvântului Românesc că Guvernul Canadian a aprobat un împrumut de un miliard de dolari României pentru construcţia acestor reactoare. **Nu cunosc mai multe amănunte despre această afacere atât de dubioasă, dar** sunt la curent cu o altă vânzare de reactoare, de data aceasta de către General Electric făcută României în 1981. Afacerea s'a încheiat prin Banca de Import-Export dela Washington care a acordat României un împrumut de 142,050,000 dolari americani cu o dobândă de 7.75 % pe termen de 20 de ani, plătibil începând din 1989. (în timp ce cetăţenii americani nu pot obţine împrumuturi pentru case, iar dacă o fac cu multă greutate, plătesc o dobândă de 14-15 %).

Ceauşescu a dat ordin ca prima centrală atomică să intre în funcţiune în 1985 (ordinul a fost însoţit de gestul specific al mâinii drepte).

Lucrez în domeniul construcţiilor de centrale atomice de aproape zece ani de zile, şi am instalat în Mexic două reactoare nucleare de acelaşi tip ca cele vândute României. Construcţia centralelor mexicane a început în 1973 şi astăzi după mai bine de zece ani s'a realizat cam 50 % din lucrările fizice. Anul trecut, când Mexic a fost în situaţia să nu mai poată plăti datoriile contractate, a luat hotărîrea să abandoneze centralele atomice. Intre timp datorită inflaţiei, precum şi altor factori, valoarea estimată la începutul construcţiei de aproximativ 140 milioane de dolari s'a ridicat astăzi la mai bine de 5 miliarde de dolari, şi creşte mereu. Ce va face pârlitul de paranoic cu cele 142 de milioane de dolari date de cercurile ce-l sprijină să nu se ducă de râpă, şi de unde va lua diferenţa enormă ce-i lipseşte? Cum va reuşi el (ucenic cismar) şi fără specialiştii pe care oricum Mexic îi are să termine lucrarea în 4 ani?

Sunt multe întrebări la care cismarul nu va răspunde, dar la care vor răspunde prăpădiţii de Ion şi Toader, Vasile şi Traian cu sudoarea şi sângele ce le va curge pe fundaţiile acestei aventuri nesăbuite. Admiţând prin absurd că paranoicul ar fi în acelaşi timp un fachir, şi că ar reuşi să construiască centralele atomice în PATRU ani, întrebarea care se pune este cu ce se vor lumina până atunci străzile Bucureştiului (ca să nu mai vorbesc de oraşele din ''provincie''), cu ce se vor încălzi şcolile (închise acum 4-6 săptămâni pentru ''vacanţa de iarnă''), cum se vor încălzi măcar camerele de urgenţă ale spitalelor rămase în frig?

La aceste întrebări va trebui să răspundă perechea imperială a României ce se scaldă în aur şi briliante şi trăieşte o săptămână în vila luxoasă dela Buşteni (încălzită) o alta săptămână pe coasta de Azur o altă la vânătoare de lei în ţările Africane ''prietene'' şi o altă săptămână măsurând lungimea zidului chinezesc. Din informaţiile ce le am, poporul si-a pierdut răbdarea, şi nu mai aşteaptă răspuns. Cu ocazia recentei vizite în România a lui Kadaffi, într'una din vilele luxoase în care Ceauşescu îl îmbia cu vin de Cotnari, s'a rătăcit un glonţ ce a spart paharul cismarului şi a ucis şoferul lui Kadaffi. Ajută-ne Doamne! □

ÎN LEGĂTURĂ CU CAZUL PĂRINTELUI CALCIU

După cum vi s'a adus la cunoştinţă în N-rul de pe Aprilie,Dl Sergiu Grossu, directorul revistei ''Catacombes'' din Paris, a înaintat pe data de 14 Februarie crt., în numele Comitetului francez pentru apărarea preotului ortodox român Gh. Calciu-Dumitreasa, un memoriu către Ministerul Afacerilor Externe al Canadei, prin care cerea ca împrumutul de un miliard de dolari solicitat de guvernul român din Bucureşti pentru cumpărarea a două reactoare atomice, să fie condiţionat de eliberarea părintelui Calciu. Iată răspunsul Ministerului Afacerilor Externe al Canadei la scrisoarea Dlui Sergiu Grossu:

Domnule,

In numele onorabilului Allan MacEachen, Vice-prim ministru şi Secretar de Stat la Afacerile Externe, vă mulţumesc pentru scrisoarea Dv. din 14 Februarie privind cazul preotului ortodox român Gh. Calciu-Dumitreasa.

Noi cunoaştem prea bine situaţia unor persoane ca Părintele Calciu-Dumitreasa, care sunt supuse unui tratament inuman din cauza convingerilor lor personale. Canada a luat cu fermitate poziţie pe scena internaţională în ceea ce ce priveşte respectul drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, precum şi punerea în practică - plină şi totală - a dispoziţiilor Actului final dela Helsinki. Delegaţia canadiană la reuniunea Conferinţei asupra securităţii şi cooperării în Europa dela Madrid, a sprijinit propunerile Sfântului Scaun vizând protecţia dreptului omului de a practica o religie în mod individual sau în înţelegere cu alţii.

Deşi Canada şi alte ţări occidentale au urmărit de aproape dosarul drepturilor omului, trebue să recunoaştem că n'am cunoscut succese însemnate, în ultimii ani, în relaţiile noastre cu România. Evenimentele recente ne fac să gândim că autorităţile din ţările comuniste nu sunt atâta de sensibile presiunilor exersate de guverne, în public sau în particular, cât mai degrabă manifestărilor masive ale opiniei publice în ţările din Vest. Iată de ce noi socotim foarte important că persoanele particulare şi organizaţiile, care se preocupă de drepturile omului, să continue să facă cunoscute opiniile lor, atât în public cât şi direct, reprezentanţilor guvernului român.

In ciuda inflexibilităţii care caracterizează la ora actuală poziţia oficială românească în legătură cu drepturile omului, noi sperăm că toate eforturile noastre vor contribui la ameliorarea situaţiei şi la diminuarea persecuţiei grupurilor religioase din România. Eu pot să vă asigur că noi vom continua să căutăm ocazii favorabile pentru a face demersuri eficace dela guvern la guvern.

Vă rog să primiţi, Domnule Grossu, expresia sentimentelor mele cele mai bune.

Director al Europei de Est,
Semnează: A.P. McLaine

CEAUŞESCU SCOATE DIN APLICARE DECRETUL TAXELOR DE ŞCOLARIZARE

După informaţii venite dela Washington, guvernul reserist a informat Statele Unite, că pentru a evita pierderea statutului de naţiune favorizată în materie economică, se gândeşte să revină asupra Decretului 402, care a condiţionat aprobările de emigrări din România de restituirea taxelor de şcolarizare. Restituiri socotite la sume excesive. Aşa de exemplu: o persoană cu şcoală de nivel universitar a fost impusă să plătească circa 20-25 de mii de dolari.

Sursa guvernamentală americană dela care provine informaţia de mai sus, a mai făcut cunoscut că cel care a transmis un asemenea mesaj din partea guvernului reserist, a fost chiar Ministrul de Externe, Stefan Andrei. Si că mesajul a fost transmis Vice-Preşedintelui George Bush,Secretarul de Stat George Schultz şi altor oficiali americani cu care Stefan Andrei a venit în contact în zilele vizitei lui din Washington, 16 şi 17 Mai crt.

Decretul 402 -după cum am mai făcut cunoscut- a apărut în Noembrie 1982. Si de atunci încoace a fost motiv de foarte multe proteste în legătură cu el. Pentru inumana şi cruda comercializare a cazurilor de emigrări, sub pretextul recuperării taxelor de şcolarizare dela cei care vor să plece din ţară.

După cum apare destul de evident, stupida încăpăţânare ceauşistă n'a putut fi atinsă decât de avertismentul Preşedintelui Reagan, că dacă Decretul 402 rămâne în vigoare, RSR-ul va pierde tariful preferenţial de naţiune favorizată, care va expira la sfârşitul lunii Iunie 1983.

Ne bucurăm că o campanie, susţinută şi de această gazetă, în contra unei arbitrare măsuri reseriste, se termină cu succes.

Este de asteptat să se facă din nou audieri de către Congresul american în cursul lunii Iulie, referitor la continuarea clauzei naţiunii favorizate. Acum este timpul ca toţi cei ai căror rude li se fac greutăţi de ieşire din România (indiferent către ce ţară acestea ar dori să emigreze) să scrie autorităţilor americane competente şi să plănuiască fie să vină la Washington pentru a participa direct la audieri, fie să trimită declaraţii scrise.

Pentru informaţii detaliate şi curente, scrieţi (nu telefonaţi) şi trimiteţi pentru răspuns plic autoadresat şi francat la adresa: Director, Washington Liaison Associates, Post Office Box 28609 Washington D.C., 20005.

REDACTIA

EXPLOZIE LA FABRICA DE ARMAMENT DIN TOHAN

Secretarul General al P.C. Chinez, Yao Bang, conducând personal o delegaţie chineză în România, a fost programat ca pe ziua de 5 Mai a.c. să facă o vizită la fabrica de armament din Tohan. In schimb, în locul unui asemenea important eveniment, Tohanul a avut parte de o mare nenorocire.

Mai îaninte de timpul de sosire a delegaţiei chineze, la fabrica de armament a avut loc o explozie îngrozitoare. Este vorba de 250-300 de morţi şi sute de răniţi. Spitalele din Braşov n'au fost în stare să facă faţă situaţiei, pentru internări şi tratament.

Se suspectează că explozia este consecinţa unui act de sabotaj. In România, lumea se întreabă dacă n'ar fi fost cumva la mijloc chiar o mână rusească, ca să facă seama delegaţiei chineze.

In urma exploziei, itinerariul delegaţiei chineze a fost schimbat.

Vom reveni cu amănunte.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

CRONICA RADIO

VIITOR DE NICOLAE ŢARA NOASTRĂ ARE!

După ce-a muncit 30 de ore pe zi și 10 zile în săptămână ca să adune la calculator câte ouă în oală și viței în cuptor vor fi în casa muncitorului la sfârșitul cincinalului, și tocmai când era gata să ticsească rafturile cu pateu de gâscă, conducătorul Nicolae și-a dat seama de epidemia ce-ar fi izbucnit în RSR: obezitate și indigestie permanentă.

Acesta-i adevăratul motiv pentru care, în locul icrelor negre, s'au introdus cartelele, un imperativ pentru protejarea siluetei și a sănătății.

Omul redus la piele și oase se poate îmbolnăvi doar de râie și reumatism, boli ușor de vindecat cu scărpinare și indiferență.

Succesele de azi, industriale, agricole, morale, falimentare, etc., sunt rezultatul unei gândiri difuzate acum două cincinale.

La "Conferința Mondială de Cercetare a Viitorului" (Sept. 1972), tov. SGPC a declarat:

"Este necesar ca studiile viitorului să fie asociate în permanență cu preocuparea de a așeza societatea pe baze noi, echitabile, de a promova principiile democrației, progresului, în viața socială."

Unde veți găsi mai multă grijă în a promova "progresul" decât în introducerea alimentației științifice și raționale?

Cu problema obezității rezolvată, regimul se dilată acum și pe alte planuri.

In cadrul emisiunii "Glasul Patriei" (9/2/83) d. Nicolae Dumitru comentează:

"In acest scop (referitor la declarațiile celuilalt Nicolae reproduse mai sus, N.R.) poporul român construiește o civilizație materială evoluată, dar în care mobilul social nu-l constitue consumul în sine de bunuri materiale ci împlinirea intelectuală și psihică a omului."

Un exemplu clasic de claritate progresistă: mergi înainte, înapoi și stai pe **loc.**

Pe Român îl așteaptă "o civilizație materială evoluată" dar care nu "constitue consumul în sine de bunuri materiale" ...

Cu alte cuvinte ai voie să admiri în vitrină zahăr, lapte, ulei, carne, etc. dar să nu le consumi!

Civilizația "evoluată" către care se îndreaptă RSR, nu înseamnă vitamine pe masă, simbolul decadenței capitaliste, ci "împlinirea intelectuală" ascultând la concertele oferite la colț de stradă de "Cântarea României" ori citind din operele marelui gânditor Nicolae:

"Ești sătul pentrucă mori de foame!"

CE BINE ERA CU...PUȚIN

Producția de energie electrică a României a crescut dela 2,1 miliarde kilovați oră cât era în 1950, la 70 miliarde kv. oră în prezent și continuă să crească (Emisiunea Glasul Patriei).

Totul e bine, dar cu o singură excepție: In 1950 nu exista criză de energie!

ISTORIA ÎNCEPE CU CEAUȘESCU

Manualele de istorie pentru liceu vor consacra mai mult spațiu evenimentelor de după 1965. Inainte de acestă dată "s'a dat indicație" de către autoritățile școlare, istoria românilor nu reprezintă mare interes.

O SPUN ȘI ALȚII

"Românii de rând suferă de pe urma celui mai scăzut nivel de viață din blocul răsăritean; lor li s'au impus cele mai mari sacrificii în ce privește drepturile omului". (Christian Science Monitor).

"România astăzi este sărăcită, flămândă și deziluzionată. Ea este condusă de un monarh nebun înconjurat de neamuri hrăpărețe, funcționari lingușitori și gangsteri în bună regulă..." (Gwynne Dyer, The Washington Time, 3/24/83).

•

Maximum de teren ce se acordă unei gospodării țărănești este de 200 mp. (Legea din 1974 dădea voie până la 250 mp.)

Sub egida Fiului Iubit:

REVOLUȚIA AGRICOLĂ

In incinta fermei din Furceni (Cooperativa agricolă de producție Cosmești) nici până la această oră n'au fost reparate și puse în stare de funcționare motopompele. Ce se mai așteaptă ? (Foto Rom.L.)

CA SĂ AJUNGI ÎN LUMEA LIBERĂ: PURGATORIU

Cereri, așteptări, intervenții, mită, persecuții la serviciu, etc. dar...primești o carte poștală dela miliție că ți s'a aprobat pașaportul și poți să-l ridici dacă aduci următoarele dovezi:

Dela muzeu că nu posezi obiecte de artă; dela notariatul de stat A) că nu vei săvârși acte ostile contra țării; B) c'ai înapoiat decorațiile primite; C) că n'ai datorii față de persoanele fizice sau juridice D) că n'ai de întreținut copii minori; E) că n'ai datorii față de stat....Apoi:

Dela telefoane c'ai predat telefonul și ai plătit pe două luni înainte, la fel dela ICAB c'ai plătit apa pe două luni înainte; dela IREB c'ai plătit curentul electric pe o lună înainte; dela poștă că ai suspendat Radio și Televizorul și ai plătit pe tot trimestrul în curs.

Trebue să predai cartela de lemne, ori să aduci dovadă c'ai plătit întreținerea dela locatarii din bloc, mai trebue dovezi dela serviciu c'ai predat totul în ordine, c'ai predat locuința și, în ultimul timp, c'ai plătit taxele de școlarizare.

După ce ai obținut pașaportul trebue să aranjezi plata pentru bagaje (70 kg. maximum), să ai valută să te întreții până părăsești RSR și poți să pleci doar cu TAROM-ul.

•

Relațiile comerciale dintre RSR și Germania de Vest au fost simțitor reduse. RFG ocupă acum locul al treilea în ce privește schimbul de mărfuri cu Bucureștiul. (Inainte era a doua după Rusia, N.R.).

•

După ce i s'a luat pământul, .. s'au luat vitele, e obligat să-și cultive curtea și să dea statului dijmă, acum Ceaușescu spune: "Țăranul poate să se îmbogățească"!

Cantitatea de alimente ce se oferă pe cartelă populației este inegală:

Bucureștenii sunt cei mai avantajați, urmați de orașele din provincie. Cel mai puțin primesc țăranii. Guvernul a făcut această disproporție ca să creeze ura.

Orășenilor li se spune că țăranii au de mâncare dar nu vor s'o dea celor dela oraș, iar țăranii se plâng: cota cerută de guvern pentru hrana orășenilor este prea mare.

NU MAI E SECRET

Rar când se publică în țară știri despre accidente, furturi ori crime. In RSR totul e perfect, totuși se fac excepții și se scrie ceea ce toată lumea știe:

A fost prinsă o bandă de zece tineri (15-20 de ani) care are la activul ei numeroase tâlhării, violări și furturi de autoturisme. Grupul s'a distins prin violențe inutile după ce jefuiau magazinele și locuințele, ei distrugeau ce nu puteau lua cu ei, acopereau pereții cu inscripții obscene, etc. (din "Informația Bucureștiului").

PLATĂ BINE MERITATĂ

Pentru devotamentul pe care l-au arătat regimului, pentru sinceritatea și abnegația de care au dat dovadă, securiștii reșereului au primit un spor de salariu de 40%.

A MURIT DAN GEROTA

Citim în "România Liberă" (30 Martie a.c.) la "Mica Publicitate", patru anunțuri: chirurgii dela spitalul Grivița, familiile Gerota, Juvara, Vianu, Ignătescu, etc., și locatarii blocului din Dionise Lupu, cu toții exprimându-și condoleanțele și aducând omagiu doctorului Dan Gerota, reputat chirurg al multor generații de specialiști, om de știință stimat și iubit de toți cei care l-au cunoscut.

Slujba înmormântării s'a oficiat la biserica Pitar Moș.

CRONICA PRESEI

PROPRIETAR, MAI PROPRIETAR ȘI FOARTE PROPRIETAR

Pentru îmbogățirea cetățenilor Guvernul Reserist a decis ca fiecare om poate deveni de mai multe ori proprietarul **aceleeași averi.**

Până acum muncitorii din Republica Socialistă România erau numai odată stăpâni pe averile statului.

Tovarășul Ceaușescu a vrut să le dubleze averea și le-a **spus că puteți fi de două ori stăpânii aceleeași fabrici** cumpărați acțiuni la întreprinderile unde lucrați.

De teamă să nu rămână sărac și fără ulei la elicopter, Niculiță s'a îngrămădit cu nevastă, cățel și purcel la pomană, cumpărându-și acțiuni la Uzinele "23 August" din București.

A fost un entuziasm de mare sorcovă. A venit armata înșirată pe două rânduri, a venit miliția, muncitorii au fost îmbrăcați în halate albe și cu toții au strănutat și strigat "Trăiască patrioții dela 23 August!"

Dar îmbogățirea muncitorilor nu se va opri aci, îndrumătorul are și alte planuri:

Dacă un muncitor va consimți să i se oprească o treime din salariu, atunci el e socotit de trei ori proprietarul fabricii; iar unii pot merge cu ambiția și mai departe: dacă cer să li se oprească 50% din leafă, ei devin automat proprietari de 5 ori.

In viitorul plan cincinal s'a prevăzut tot odată și realizarea completă a raiului comunist:

Muncitorul poate **deveni de 10 ori proprietarul aceleeași** fabrici dacă își investește și restul de 50% din salariu.

Pe lângă raționalizarea alimentelor, acum s'a introdus și o altă măsură care face și mai dificil ca omul să-și procure minimul ce i-a fost alocat de guvern. Pentru unele alimente s'a stabilit o zi fixă pe lună, când omul poate să și le procure. Dacă din motive de sănătate sau de serviciu n'ai venit la ziua hotărîtă, atunci nu mai poți cumpăra nici acel minim care îți este oferit pe cartelă.

••

Un recensământ făcut la o comună din Teleorman arată: există o vacă la 11 gospodării, un porc la patru gospodării, 5 păsări și trei oi la o gospodărie, etc. comparați aceste cifre cu cele din epoca ante-comunistă!

••

La sfârșitul anului 1982 producția de cărbune a fost de 130 mii tone pe zi. In noul program se prevede o extracție de 200 mii tone zilnicIn unele regiuni s'au introdus trei schimburi de 8 ore și se lucrează 7 zile pe săptămână. Producția cărbunelui nu a crescut în proporție cu numărul noilor minieri. Maximum obținut a fost 140 mii de tone pe zi. Niculiță și-a mărit pretențiile cerând acum 230-240 mii de tone pe zi.

••

Producția de cărbune în 1982 a fost de 44 milioane tone, iar planurile pentru 1983 prevăd peste 52 milioane tone. Lozinca este: "Să dăm țării mai mult cărbune!"

••

Venitul național al RSR arată a fi de cca 30.000 pe locuitor. Dar partea oferită cetățeanului e mai puțin de jumătate, (14.400 lei anual). Restul venitului este absorbit de stat.

••

Dintr'o generație de cca. un sfert de milion de tineri, care au împlinit anii de a intra în câmpul muncii, guvernul a plasat 120.000 de inși.

••

Din ziarul "Moldova Socialistă" (Chișinău) aflăm că din cauza lipselor existente în organizarea muncii, republica nu și-a îndeplinit planul la produsul cărnii, untului, laptelui, legumelor, fructelor și altor produse.

Industria e și ea pe geantă din cauza absenteismului. O altă mărturisire: se fură mult. In Moldova sovietică sunt cca 450 de colhozuri și sovhozuri.

••

Moscova a cerut Republicii Moldovenești (Basarabiei) să pună la dispoziție 800 mii tone cereale, 1300 t. struguri, 1200 mii t. fructe, 1200 mii t. legume, 850 mii tone lapte și 300 mii t. carne. Plus 50 milioane sticle de șampanie pe an!

••

Liga pentru Drepturile Omului (secția din Viena) publică știrea că 27 de minieri greviști, din Valea Jiului, s'ar afla într'un lagăr de muncă forțată la Canalul Dunărea-Marea Neagră. Despre soarta lor nu s'a știut nimic în ultimii 5 ani.

••

"Amnesty International" a identificat 70 de deținuți politici precum și 52 de persoane despre soarta cărora nu se știe nimic. Din același raport se dezvăluie și alte abuzuri comise în RSR.

Oameni de știință, cu renume peste hotare (doctori, ingineri, etc) sunt siliți să lucreze ca muncitori prin fabrici. Astfel d. Cezar Barză, care a lucrat ani de zile ca expert la UNESCO, a publicat două cărți de specialitate la Paris, deține acum un post de măturător în curtea uzinelor Grivița Roșie.

••

Guvernul a decretat prețuri maximale produselor care se vând pe piața liberă.De asemenea este interzis ca unul să cumpere alimente cu scopul să le revândă. Noua lege prevede închisoare dela 6 luni la 5 ani. (Art. 295 din codul penal). Vânzarea de carne tăiată sau preparată se pedepsește cu o amendă dela 500 la 3000 de lei și carnea este confiscată.

••

Vorbind de situația din România, înainte de a se introduce industrializarea impusă de actualul regim, Radio Buc. spune: "Evident și nivelul de viață al populației era foarte scăzut". Pe vremea aceea era atât de rău că Românul n'avea nici cartelă și nimeni nu-i purta grija că mănâncă prea mult și se îngrașă.

••

Pentru a se simplifica lucrările, a face economie de energie și timp, Ceaușescu a dat ordin ca adâncimea arăturilor să fie redusă la jumătate. (Să se zgârie pământul). Comparația este făcută cu arăturile din Bulgaria unde există același tip de sol.

••

Intre capitalele de județ s'a format un circuit închis pentru ecranele televizoarelor. In fiecare dimineață, exact la ora 8, "primul bărbat al țării" începe să dea "îndrumări" de cum să se are, semene sau culeagă recólta, atc. Câteodată aceste sfaturi sunt repetate și seara.

••

Invățământul obligatoriu în RSR este de 10 ani, în Ungaria este de 12 ani.

••

Numărul studenților români a scăzut între anii 1980-81 cu 25%.Dela cca 200.000 la circa 150.000.

••

La facultățile de filologie din țară (secția limba și literatura română) în anul 1965-66 au fost 800 de studenți, acum nu mai sunt nici 100.

'Hypocrisy' to protest cruise: PM

Acest articol este textul complet al scrisorii deschise trimisă presei de Primul Ministru al Canadei -Pierre Elliot Trudeau- precizând poziția guvernului canadian cu privire la: încercarea rachetei "CRUISE" și dezarmare.

In recent months I have received a great number of letters and petitions protesting against the possible testing of cruise missiles on Canadian territory. Because it was physically impossible to send a personal reply to all those who had expressed their concerns to me, I gave a public response when I spoke last month at a dinner in honor of Vice-President George Bush.

Because this whole question continues to weigh heavily upon the consciences of those in government and the general public, I have now decided to address myself directly to Canadians through this open letter. My purpose is to explain the position of the Government of Canada on the testing of the cruise missile and on the broader issue of disarmament.

By way of a preamble, let me point out that our freedom to discuss and argue issues is what gives to our democracy its greatness and its strength; but that same freedom can also make us appear vulnerable in the face of Soviet totalitarianism.

In recent years, the Soviet Union has deployed hundreds of new SS-20 missiles, each equipped with three nuclear warheads, capable of reaching all the great cities of western Europe. However, there has not been any significant outburst of public opposition, either inside or outside the U.S.S.R.

Street protests

That the Soviet people have not protested against this action of their leaders surprises no one. What is surprising, however, is that those in the West who are opposed to new nuclear weapons have remained relatively silent about the installation of the SS-20s. In contrast, they are now taking to the streets to oppose the possible deployment of American Pershing II and cruise missiles to protect Europe against the Soviet nuclear threat.

What is particularly surprising in Canada is to see protesters opposing the possible testing of cruise missiles in Canadian territory, but not opposing the fact that similar missiles are already being tested in the Soviet Union, as was confirmed in December by General-Secretary Yuri Andropov.

Because people in the free world feel powerless to influence the leaders of the U.S.S.R., there is a great temptation to direct the whole force of their anguish and their protests against the only decision-makers who are sensitive to public opinion, namely the leaders of the democratic countries. Having convinced themselves that it is useless to denounce the SS-20s, people find it easier, I suppose, to forget about them. The strange result of this forgetfulness is that it somehow becomes possible to portray the Soviet Union not as the aggressor, but as the innocent target.

Curious amnesia

This represents a curious amnesia and reversal of roles, which the Soviet leaders are quick to exploit for their own purposes.

They hope, obviously, that one-sided information, and one-sided protests, will lead to the unilateral disarmament of the West. Indeed, there is a segment of public opinion in western Europe which has already adopted that policy.

During the first special session on disarmament at the United Nations, I proposed, in the name of Canada, a strategy of suffocation. It was designed to smother, even in the laboratory, the development of any new nuclear weapons systems. Obviously, my proposal had to apply to both sides or to neither. There certainly was no suggestion in that proposal that the West should disarm unilaterally.

Because our strategy of suffocation was rejected by the Soviet Union, as evidenced by the continued deployment of the SS-20s, a weapon much superior to the SS-4 and 5, there was no question of urging its acceptance by the NATO countries alone. That is why we allied ourselves with the two-track strategy for our NATO partners. Those two tracks are to seek to negotiate the removal of the Soviet SS-20s, and at the same time, to prepare for the deployment of new American missiles in Europe so as to pressure the Soviet Union toward serious negotiations, and so as not to leave out European allies in a vulnerable position, if the negotiations on intermediate range nuclear forces ended in failure.

Having declared our support for the two-track strategy, Canada should bear its fair share of the burden which that policy imposes upon the NATO alliance.

It is hardly fair to rely on the Americans to protect the West, but to refuse to lend them a hand when the going gets rough. In that sense, the anti-Americanism of some Canadians verges on hypocrisy. They're eager to take refuge under the American umbrella, but don't want to help hold it.

When we seek to apply moral principles to this issue, it's easy to become trapped in positions which are either too complex or too simple. The former can paralyze us. The latter can deceive us.

Into the trap of over-complication fall those who insist that no moral position is valid which does not take into account every possible future breakthrough in nuclear weapons technology, every possible future difficulty in detecting the actions of the other side. Into the trap of over-simplication fall those who are content to talk about how many bowls of rice could be purchased for the price of a missile, or who condemn governments for spending anything at all on defence.

Heavily armed

I do not deny that there is an element of truth, and validity in an unconditionally pacifist position. I simply say that it is simplistic to ignore the real, complex and often immoral world to which our moral choices must apply. The Pope himself recognized this fact in a message he sent last June to the second United Nations special session on disarmament. "In current conditions," he wrote, "deterrence based on balance, certainly not as an end in itself, but as a step toward a progressive disarmament, may still be judged morally acceptable."

I believe that the Soviet peoples desire peace just as much as the peoples of the free world. But I also know that the Soviets are very heavily armed. In these circumstances, it would be almost suicidal for the West to adopt a policy of unilateral disarmament or a policy of suffocating the development of new means of defending ourselves against the Soviet SS-20s. That is the kind of heroic moral choice which an individual could make in this personal life, but does anyone have the right to impose that choice upon a whole nation, or upon the community of free countries?

When the choice is between steadfastness or weakness in the face of totalitarianism, history should have taught us that to refuse to risk one's life in defence of liberty is to risk losing liberty, without any guarantee of saving one's life.

That is why the Government of Canada has chosen, not without anguish or full awareness of the risk, to join our NATO partners in adopting a policy of strength in reaction to the Soviet Union.

In supporting the two-track strategy of the Atlantic alliance, however, we shall insist that progress be made simultaneously on both tracks. This combination of steadfastness of purpose and willingness to negotiate seems to be bearing fruit, as witness the latest offer of General-Secretary Andropov to take into account the numbers of warheads as well as missiles.

Indeed, are we to think that this new-found flexibility of Mr. Andropov is a straightforward show of goodwill? Are we to believe seriously that, on two occasions since last December, the Soviets would have contemplated publicly a reduction of their nuclear forces if we had weakened in our resolve?

Smaller numbers

To me, the answer is clear. And it is absolutely essential that the United States continue their efforts to negotiate the removal of the SS-20s in exchange for the non-deployment of new American missiles in Europe, or at least to negotiate smaller numbers of missiles on each side.

I hope that my explanation of our policy will have established that, were we to agree to collaborate in testing the guidance system of the cruise missile, it would be because of our solidarity with the other Western democracies, in a world which has turned a deaf ear to our suggested strategy of suffocation.

CRUISE MISSILE

That being said, however, I would add that we should not abandon hope for the ending of the nuclear arms race.

All the people of the world, whether they be friends or enemies, value their own lives, and the lives of those they love. If the discovery of the terrible secrets of the atom gives us the power to destroy the whole planet, there is a still more powerful force which can save it — our love for our children, and our love of life.

Therefore, I shall continue to believe that our strategy of suffocation is the best strategy.

The great powers of the world refuse to accept it now. But that will not stop us from repeating our proposal at every opportunity, until the recognition of its truth frees us all from moral anguish and from fear.

Actualitatea internațională

SPIONAJUL SOVIETIC

Gh. BĂLTEANU

Agresiunea sovietică împotriva întregii lumi nu cunoaște limite în mijloacele folosite. Forța armată, instigarea și organizarea de revoluții, înarmarea de grupuri de criminali, lovituri de stat, terorism, ucideri, comerț de droguri, totul găsesc cu drept cei din Kremlin în vederea dezechilibrării, și distrugerii lumii și realizării intereselor lor. In larga gamă de mijloace un loc de seamă ocupă spionajul, "formă deosebită a terorismului", cum îl denumea Lenin, învățătorul crimei internaționale.

Spionajul este îndreptat mai ales contra Lumii vestice, contra NATO, iar aceasta cu atât mai înverșunat cu cât calea ideologiei comuniste și, respectiv, cucerirea prin partide comuniste, a dat faliment.

"Armata tăcută", "oamenii din umbră", "oamenii întunericului" sunt calificative care se dau spionilor. Rusia are într'adevăr o armată de spioni, care poate număra mii, zeci de mii sau chiar sute de mii. Nimeni nu poate face nici o apreciere a mărimii acestei armate. Ca origine, spionii sovietici pot fi cetățeni sovietici, cetățeni ai statelor satelite sau cetățeni ai statelor contra cărora se desfășoară activitatea de spionaj. După calificarea lor spionii sunt de două categorii. In prima se găsesc spionii de meserie, cei instruiți ca atare, oameni cu "înaltă calificare". Ei au absolvit școli speciale, sunt competenți și hotărîți în acțiune. Apoi, sunt spionii recrutați din rândul diplomaților, funcționarilor din reprezentanțele comerciale, corespondenți de presă etc. Aceștia sunt instruiți pe parcurs și cu diverse ocazii. Ei folosesc relațiile familiale ale celor cu care vin în contact, prieteniile, naivii și ocaziile care se ivesc la întâmplare sau organizat. Spionii URSS, cetățeni sovietici sau de altă naționalitate, practică spionajul din următoarele motive: ca profesiune, pentru bani, din ideal politico-ideologic, din aventură și șantaj. Un loc bine definit ocupă comuniștii și cei care sunt încadrați în "mișcarea pacifistă". Ultimii posedă și denumirea de "Friedensspionen" ("Spionii pacifiști", în limba germană).

După domeniile în care își îndreaptă activitatea, ca principale sunt: economia, politica și armata. Cei mai mulți sunt plasați în domeniul economic-industrial, domeniu vast, diversificat și mai ușor accesibil. URSS își procură secrete tehnologice aplicabile în industrie și în special în tehnica militară, în valoare de miliarde de dolari. De menționat că din acest punct de vedere reciprocitatea este exclusă, deoarece Vestul nu are ce să spioneze în domeniul industrial sovietic, mult rămas în urmă.

SPIONII RUSI PARASIND PARISUL

O situație aparte are Republica Federală Germania în care spionajul se desfășoară pe larg cu ajutorul RDG (Germania de Răsărit) care lucrează pe față pentru Rusia.

Pentru activitatea de spionaj Moscova cheltuește circa două miliarde de dolari anual. La acestea trebue adăugat cheltuielile statelor satelite și munca neplătită a idealiștilor, comuniștilor, naivilor care așteaptă viitoare funcții în stat etc.

Pentru cetățenii sovietici munca secretă, conspirativă, a devenit a doua natură. Si în interior, în URSS, există o vastă rețea de agenți de tot felul care supraveghează ce fac vecinii, colegii, trecătorii etc. Chiar educația este axată pe suspiciune și denunț. Viața publică în general în URSS este organizată sub aspect dublu: oficial și secret. Munca oficială (deschisă) este și ea organizată pe două linii: de stat și de partid. Aceeași organizare se regăsește și pe planul activității externe a URSS. Firele acestei duble activități se întâlnesc doar la nivelul superior din Moscova.

Spionajul sovietic a reușit să se dezvolte în măsură nemaiîntâlnită datorită libertății occidentale și a măsurilor slabe întreprinse pentru stăvilirea lui. Cazuri de măsuri ferme au fost rare până în anul acesta. Adeseori, pentru a nu leza relațiile, nici nu au fost date publicității, atunci când un spion prea obraznic a depășit măsura și a trebuit să fie expulzat. Deseori spionii cunoscuți au fost lăsați să lucreze pe motiv că dacă i-ar aresta, Moscova i-ar înlocui cu alții, necunoscuți, iar până la cunoașterea lor ei ar lucra nestingheriți, neștiindu-se ce au obținut și ce nu.

Dintre marile cazuri de spionaj demascate până în anul 1982, amintim: Marea Britanie, în 1971, a expulzat 105 spioni sovietici, diplomați, reprezentanți comerciali, funcționari dela birourile de turism etc., Canada a expulzat în 1978 13 spioni, iar Egiptul, în 1981, a expulzat mai mult de 240 spioni, formați din diplomați, militari, ziariști, și experți comerciali. Un loc aparte l-a constituit "cazul Caraman" din anii '60, care a constat dintr'o rețea de spioni ai RSR care a lucrat însă pentru Rusia. A se vedea cartea "Cei 13 Români care au făcut să se cutremure NATO".

In anul 1983 a fost atinsă culmea spionajului sovietic. Eșecul politicii internaționale, ofensiva generală pe care o forțează în condițiile crizei economice, cât și ajungerea la putere a lui Iuri Andropov, șeful KGB-ului, sunt cauzele imediate ale acestui asalt de spioni. De data aceasta însă spionajul sovietic s'a lovit de hotărîrea și unitatea Vestului de a da o lovitură deschisă, și eficace. Practic, de a se apăra. Era și cazul. Elveția a expulzat la începutul anului 3 spioni, Spania doi, apoi, în Martie, Marea Britanie de asemenea trei spioni: șeful-adjunct al atașatului aerului, al doilea secretar de ambasadă și un ziarist.

"Lovitura de maestru" a fost dată de către Franța. La începutul lunii Aprilie, 47 spioni, împreună cu familiile lor, au fost forțați să părăsească teritoriul francez. Din aceștia, 40 au fost diplomați și doi corespondenți de presă, TASS. Ca de obicei anunțul oficial este "pentru încălcarea statutului activității lor" și tot ca de obicei, ambasada sovietică și guvernul din Moscova au calificat acest act ca "total neîntemeiat și arbitrar". Mai mult, Moscova a anunțat că Parisul "va suporta întreaga răspundere a urmărilor negative". Inainte de "marea lovitură", un funcționar al unei firme de stat a fost arestat pentru spionaj în favoarea Rusiei. Se știe că în Franța partidul comunist face parte din guvern și că acest partid este total prosovietic. Totuși Rusia și-a intensificat activitatea de spionaj. Aceasta arată că pentru Moscova nu contează cine este la putere. Ea lucrează contra tuturor până la subordonarea totală. In Franța, conform celor comunicate de către ministerul de interne, există circa 700 de sovietici cu "misiune oficială", de trei ori mai mult decât în urmă cu 13 ani. Acțiunea întreprinsă de către guvernul francez, este un exemplu pentru toate celelalte guverne din Vest. Ziarul "Bayern Kurier" din München și organ al CSU scria: "... noi suntem obligați să mulțumim guvernului francez pentru lumina clară ce a făcut în activitatea ilegală a serviciilor secrete sovietice în țările vestice".

Lanțul expulzărilor a continuat cu expulzarea a trei diplomați sovietici din USA: atașatul-adjunct militar și doi din misiunea URSS la ONU. Ultimul mare spion expulzat a fost în Februarie 1982, generalul Vitali Schitov. In USA lucrează 3.000 de Sovietici cu "misiune oficială". Conform celor comunicate, 45 la sută din aceștia sunt spioni, adică 1.350. De asemenea recent, Australia a expulzat pe primul secretar al ambasadei URSS în Canberra.

"Paradisul spionilor" sovietici este Japonia, după cum a declarat Stanislaw Lewtschenko, maior KGB, care a cerut azil politic în USA. El a prezentat o listă de 200 de colaboratori japonezi, de toate calibrele, care lucrează pentru URSS. Majoritatea lor lucrează sub nume de acoperire. O parte a fost deja identificată. Ancheta continuă.

Ultima acțiune cunoscută la ora scrierii articolului este cea din Italia, unde s'a alcătuit o listă de 100 de spioni sovietici care vor fi expulzați. Ei sunt cetățeni sovietici, cetățeni ai țărilor satelite și oameni din țările lumii a 3-a.

Clar este că Vestul dă o lovitură categorică spionajului sovietic. Aceasta după ce recent a dat o lovitură terorismului. Lovitura ce se dă spionajului este adresată și personal lui Iuri Andropov, șeful partidului comunist al URSS, căci el în calitatea sa de șef al KGB până nu de mult, a organizat această rețea de spionaj. Printre măsurile ce se pot lua în continuare, noi propunem introducerea "principiului parității" celor în "misiune oficială". Câți "oficiali" au statele vestice în URSS, atâția "oficiali" să poată avea URSS în aceste state. Numărul lor s'ar reduce simțitor și cu aceasta și activitatea de spionaj. Dar mai înainte de toate în relațiile cu URSS este necesară aplicarea principiului forței! □

Efemeride

Diversiunea nu este o noutate! S'a practicat de când lumea în special în politică și acțiunile militare. Scopul vădit este acela de a abate atenția adversarului pentru a câștiga acțiunea. In general se aplica în situații când se înfruntau două forțe de puteri apropiate. Când însă diversiunea este întrebuințată în mod constant în a lovi pe cineva fără apărare, dintr'un simțământ inuman, din plăcerea de a lovi, diversiunea devine ticăloșie, sadism.

Asistăm de câțiva ani la un asemenea act de sadism și oricât de mult eram obișnuiți cu metodele folosite de securitățile comuniste în special, ceea ce ne este dat să vedem, întrece imaginația oricărui om de bună credință. Dacă indivizii la care ne referim ar fi avut niște puteri discreționare, Stalin, Mao, Pol Pot, Gulagul și Pitești ar fi fost palide focuri de artificii, pe lângă ce ar fi făcut ei.

Incepând cu sanguinarul dentist din New York suntem informați că din tulburatul Izrael, un alt salvat dela moarte de Antonescu, vrea să mănânce carne de episcop român.

Ne-domnul Moșe Maur, oploșit ca un șoarece în cașcaval în coloanele ziarului izraelit "Viața noastră" a publicat la începutul acestui an, un articol intitulat "Cerem extrădarea lui Viorel Trifa".

Atitudinea anticreștină și antiromânească a Maurului Moșe, nu ne surprinde. In Ianuarie 1980, a mai publicat un articol tot în "Viața noastră", în legătură cu absența exponatelor din muzeul Beit Hatfutzot, despre trecutul Evreilor din România. Nu era vorba nici de cârciumile pe care le dețineau în Moldova, nici de aranjatul faliment al Băncii Marmorosch Blank, nici de afacerile lui Max Auschnit, nici de destrăbălata Elena Lupescu. Moșe Maur, vroia la acel muzeu... un stâlp al infamiei, ca o compensație pentru timpul când mânca în timpul războiului pâine albă fără cartelă în România, în timp ce coreligionarii lui erau exterminați în alte țări europene. Dar, pe cine nu-l lași să moară, nu te lasă să trăiești.

Printre multele neadevăruri cu care Moșe Maur își servește cititorii, este și acela că Episcopul Trifa "a fost judecat și găsit vinovat de Americani". Ori tocmai această judecată nu a avut loc și împotriva episcopului Român nu există nicio sentință de condamnare.

După cum a declarat și presei americane, Episcopul Trifa, a hotărît să părăsească America, sărac fiind, neputând să suporte cheltuielile unui proces, unde forțe oculte au investit milioane de dolari împotriva sa.

Moșe Maur, își arogă titluri cu care nu a fost investit de nimeni. El scrie că cere în numele Evreilor din România, extrădarea Episcopului Trifa în Izrael. Acțiunea este plină de perfidie, încercând să solidarizeze la o acțiune criminală alianța Evreilor români din Izrael, să semene germenele urii între generațiile tinere de Români și Evrei care nu mai au nimic de împărțit și care în ultimul timp asupriți și unii și alții de comuniști, au acționat de multe ori solidari în aceleași țeluri. De ce această zarvă și cui folosește? Numai comunismului, iar Moșe Maur nu poate fi străin de acțiunea celor care i-au primit cu flori pe năvălitorii bolșevici în România. Că a primit o cizmă unde merita, este răsplata pentru asemenea fidelități.

Lăsând la o parte aberația cu extrădarea în Izrael- aceasta fiind o acțiune de drept internațional de care Maur-ul se pare că nu prea a auzit - majoritatea Evreilor originari din România nu sunt de acord cu scandaloasa înscenare care se face în numele lor, și cei mai mulți îl blamează pe Kremer. Dacă nu le-ar fi frică de consecințele unei crunte răzbunări, Evreii din România ar fi venit în mare număr pentru a depune o mărturie onestă în cazul Episcopului Trifa.

Turbarea kremerilor și a maur-ilor nu s'a oprit aici. Ei au presat prin legăturile oculte anumite organe de presă americane. Spre rușinea ținutei profesionale, cotidianele new-yorkeze New York Times și Daily News s'au pretat la acest joc infam, publicând niște corespondențe destul de alambicate despre unele presupuse discuții care ar fi avut loc între autoritățile Statelor Unite și ale guvernului Izraelului în legătură cu unele eventuale deportări ale unor foști criminali de război.

Pe acest subiect cețos și lipsit de fond s'a strecurat printre rânduri ca o șopârlă și numele episcopului român, pentru a sugera o incriminare și a sugera teamă și neîncredere în rândurile credincioșilor români creștini ortodocși.

O diversiune de cea mai ordinară speță, cu scopul de a ține mereu pe tapet un caz care de mai bine de șase luni este închis de autoritățile americane, în urma actului subscris cu Arhiepiscopul Trifa.

Impotriva tuturor acestor mașinații, a scris o altă publicație americană "The Spotlight" în numărul din 16 Mai 1983, un articol demascator semnat de William Carmichael.

Iar noi ne întrebăm în mod firesc: are nevoie Izraelul de o versiune modernă a lui Pilat din Pont?

CRONICA VREMII

AMĂRĂCIUNI LA O ANIVERSARE LUMINOASĂ

Ion BOERU

Sunt amărît și supărat, nu pe toată lumea, ci pe o bună parte din ziariștii și scritorii americani, din domeniul disciplinei politice. Pentrucă, în bună parte, tratează cu superficialitate sau indiferență problemele fundamentale și majore românești. Si, pentrucă, atunci când scriu despre aceste probleme, se mărginesc la o sumară și marginală documentare. De cele mai multe ori, nu fac altceva decât repetă, ca o flașnetă, aceleași note ale unei melodii banale. Repetă ceea ce au afirmat alții și ne oferă pagini întregi cu citate, din textele altora, ca să ne impresioneze cu documentare, dar în fapt toate aceste citate, neverificate și "nedocumentare" dovedesc lipsa de orice respect pentru adevăr. Mai grav, ele sunt o insultă oribilă a bunului simț și a adevărului. Sunt o insultă a istoriografiei și a gazetăriei, prin distorțiunile și lipsa de obiectivitate pe care o manifestă pretutindeni.

Aceste gânduri mi-au venit în minte, acum când ne apropiem de ziua de 24 Iunie, 1927, când a luat ființă Legiunea Arhanghelul Mihail. din care s'a format, mai târziu, Mișcarea Legionară. In contextul societății românești, apariția acestei Legiuni a reprezentat o revoluție ideologică. O ideologie politică nouă si-a făcut intrarea în viața cetății românești. O nouă ideologie politică, care afirma primatul spiritualității creștine în cetate, principiul moral în formarea comunității românești și principiul național, de unificare și consolidare a conștiințelor individuale.

A fost vorba de o mișcare a tineretului, care și-a impus o disciplină spirituală și pedagogică și a crezut într'o Românie "ca soarele sfânt de pe cer". O mișcare care a întrunit adeziunea tuturor straturilor sociale, și care a făcut să vibreze un nou suflet românesc, depășind complet mentalitatea și spiritul unei burghezii obosite și epuizate, care nu mai putea deschide drumuri noi de realizare în viitor.

Apariția Legiunii a fost un imperativ național, de trezire a unei noi și luminoase conștiințe românești, prin care se viziona o lume renăscută, pe fundamentele tradiției, a valorilor specifice și cu un ideal moral de împlinit în existența istorică a întregului neam.

Ideologia legionară a fost formulată în scrierile conducătorilor, și apoi, ale doctrinarilor care au făcut analize, comparații și integrări sau disocieri, în cuprinsul larg al lumii, culturii și societății românești. Aceste scrieri, cărți, reviste, broșuri sau ziare, constituesc patrimoniul documentar și imaginea cea mai autentică a lumii legionare.

Prin ele și prin suma de activități publice (tabere de muncă, manifestații și adunări, etc.), precum și prin educația internă, legionarul a cucerit lumea românească și a dat un examen național, la alegerile generale din Decembrie 1937, în forum, cu ușile deschise.

In istoria ei, Legiunea Arhanghelul Mihail, și după aceea, Mișcarea Legionară a suferit persecuții și asasinate inegalabile în lume, căci au fost inițiate și promovate de curtea regală, de aparatul de stat, sub acoperământul fals al legalității, de către potentații politici corupți și străini de viața neamului românesc. Asasinate inegalabile pentrucă au decapitat o bună parte din elita conducătoare a tineretului și persecuții inegalabile, pentrucă s'au desfășurat, și se mai desfășoară încă, pe o perioadă de decenii. Partidul comunist a preluat moștenirea asasinilor de altă dată și și-au însușit "dreptul" vechilor potentați politici de a ucide pe legionari.

Uciderea legionarilor a devenit o uzanță legală a guvernelor din România, și se bucură de acceptarea tacită a unor cercuri din lumea liberă.

Istoria și ideologia legionară este prezentată, din când în când, în unele ziare americane, într'o formă care ultragiază nu numai o minte lucidă, sau cerințele obiectivității, dar însuși spiritul, intelectul omenesc. Aproape peste tot se vorbește de "violența", "rasismul" și "fascismul" legionar, fără să se facă o minimă documentare asupra adevărului, în aceste probleme. Uciderea legionarilor este trecută la arhive, sau menționată ca un fapt divers, accidental.

Doctrina legionară rămâne necunoscută, și intangibilă acestor gazetari sau scriitori politici; datorită prejudecăților lor, ei refuză un contact esențial și o confruntare de principii. Se cheltuiesc sume fabuloase pentru reportaje de presă și televiziune asupra tuturor formelor de guerilă marxistă, din orice colț al lumii, ca documentare speciale. Cele mai multe din aceste "documentare" sunt pozitive și favorabile, oricărui grup de "guerilă" prostângistă, chiar în cele mai absurde cazuri, când este vorba de o minoritate de circa 20 de membri. Aceste "guerile" nu reprezintă decât "infiltrații" dovedite și supra-dovedite, ale revoluției mondiale bolșevice. Ele nu au un caracter de reacțiune națională și nu sunt expresii directe ale unui popor. Sunt expresia "poporului bolșevic", care este o utopie politică, cu caracter internaționalist.

Mișcarea Legionară nu ar solicita nimănui să cheltuiască sume fabuloase, pentru un "documentar" obiectiv asupra ei, și nici măcar nu solicită atenția altora, a unor gazetari însetați de elemente spectaculare. Mai bine să fie lăsată în pace, dacă cineva nu este dornic, însetat să cunoască realitatea și adevărul. Cine însă se apropie de mișcare, cu prejudecăți, cu înclinații de stânga sau îndemnuri nefirești, și se grăbește să vorbească despre ea, fără "documentare", ci pe bază de ficțiuni, sau intuiții superficiale, acela nu are nici un fel de respect pentru propria lui persoană, sau profesiune și înșală buna credință a altora, a celor ce citesc sau ascultă.

Nu se găsesc, oare, și oameni de bună credință, care să meargă la sursele autentice ale unei documentări și să scrie cu obiectivitate ? Fără prejudecăți, "sine ira at studio", cu ochii deschiși de a cunoaște realitatea, de a clarifica starea de lucruri și de a promova adevărul.

Până nu se întâmplă aceasta, voi rămâne amărît și supărat pe o parte din gazetarii și scriitorii, care falsifică istoria românească, prin felul cum tratează mișcarea, prejudicial și marginal.

Sunt convins că va veni un moment în care se va restabili balanța, când se va ieși din lenevia intelectuală de azi. Avem răbdare.

La aniversarea de azi a Legiunii Arhanghelului Mihail, există și un punct luminos, pe care nu-l pot pune sub obroc cei ce alterează imaginea Legiunii. Este propria ei existență.

Ea a supraviețuit în condițiile cele mai absurde și oricâte eforturi depun comuniștii din țară să lichideze moștenirea legionară, ei nu vor putea distruge o stare de spirit, o spiritualitate, adânc înrădăcinată în viața românească, care s'a născut din imperative istorice și istoria neamului românesc este mai tare decât voința unui partid comunist.

Mișcarea legionară din țară este îngemănată cu tăriile rezistenței românești împotriva comunismului bolșevic și cu credința creștină a unui viitor de creații și împliniri frumoase, românești. Poporul român visează împlinirea unui ideal, pe care sacrificiile legionare l-au ridicat pe trepte de măreție: "o țară ca soarele sfânt de pe cer".

NOTE SI COMENTARII

ADEVĂRAȚII APĂRĂTORI AI EUROPEI

Ungurii nu au pierdut și nu pierd nici o ocazie pentru a aminti Apusului că ei, și numai ei, au apărat Europa, lăsând să se înțeleagă că, dacă n'ar fi fost ei în Transilvania, cultura și civilizația europeană nu s'ar fi putut dezvolta în liniște și nu ar fi ajuns culmile pe care s'a ridicat. Afirmația aceasta, pornită din pur șovinism maghiar, este, pe cât de neadevărată, pe atât de caraghioasă. Iar contribuția poporului român și sângele pe care el l-a vărsat secole de-a rândul întru apărarea proprie și implicit aceea a Europei, cu toate că este trecut cu vederea de către propagandiștii maghiari, rămâne totuși un fapt istoric de necontestat, pe care însă, avem datoria să-l reamintim, din când în când lumii.

In introducerea la "Istoria Românilor din Dacia Traiană" de A.D. Xenopol, tradusă din limba franceză în română de către dl. N.S. Govora și publicată în "Colecția Carpații" din Madrid în anul 1953, diplomatul spaniol, dl. Luis Beneyto Marti, scrie: "Suferințele și sângele cu care zi de zi este plămădit spațiul carpato-dunărean, este o jertfă în plus, pe care, cu abnegație și anonim, nobilul neam românesc, o aduce în apărarea Europei Occidentale...Santinelă neclintită la poarta Europei vestice, a înfruntat cu bărbăție toate puhoaiele revărsate din străfundurile Asiei, păstrându-și ființa ca neam, în ciuda tuturor loviturilor primite"...

Pentru acest motiv, în aceste zile când exilul maghiar reînvie ranchiuni seculare și împânzește lumea cu fel și fel de minciuni și falsuri istorice, ne permitem a le reaminti ceea ce au uitat sau vor să uite, atât ei, cât și alții care le dau ascultare și se transformă în cozi de topor ale rușinoasei lor propagande.

In vremea aceea, când popoarele Europei erau încă în faza lor de formare și când granițele țărilor nu arătau așa cum arată astăzi, pericolul cel mare care amenința întreaga lume creștină din Apus, era puterea otomană sau turcească, păgână și sălbatică.

In drumul lor spre Apus, Turcii trebuiau să treacă peste regiunile locuite de Românii din sudul Carpaților. Si aci, ei s'au izbit, sute de ani la rând de zidul de rezistență al pașnicului popor român.

Primul, și cel mai mare Domn Român, care s'a opus invaziilor turcești, a fost Mircea cel Bătrân.

In vremea sa, Turcii îi subjugaseră deja pe Sârbi, pe Bulgari și pe Bosniaci și ajunseseră până la Dunăre. Sârbii și Bulgarii încearcă să-și scuture jugul turcesc și cheamă în ajutor pe Români și pe Unguri. Lupta se dă la Cosovo în 1389, dar armatele creștine sunt învinse. Mircea, era sigur de-acum că Turcii vor căuta să se răzbune pentru ajutorul dat Sârbilor și Bulgarilor, de aceea, se pregătește de război. In 1394, Baiazid trece în Muntenia. Lupta se dă la Rovine, lângă Craiova. Românii sunt învingători. Slăbiți și cu rândurile rărite, se retrag spre munți unde se întăresc, ca apoi să se repeadă din nou în Turci și să-i alunge peste Dunăre. Mircea este deci, primul Domn creștin care-i bate pe Turci și-i alungă peste Dunăre.

Auzind Sigismund, regele Ungurilor de biruința lui Mircea și văzând că Turcii pot fi bătuți, face apel la cavalerii creștini din toată Europa de a alcătui o armată puternică pentru a-i bate pe Turci. Se adună astfel la o sută de mii de soldați: Francezi, Germani, Italieni, Englezi, Poloni, Unguri și Români, care, împreună, cuceresc Vidinul și înaintează spre Nicopole, unde Turcii se întăriseră. Aci, Sigismund, regele Ungurilor - cere cavalerilor europeni ca lupta s'o înceapă Mircea și Românii lui, ca unii care cunoșteau apucăturile turcești. Mândrii cavaleri apuseni, firește că nici nu voiau să audă de una ca asta. Cum ar fi putut ei oare ceda laurii unei biruinți, Valahilor?...Pornesc deci ei lupta și armata creștinilor este înfrântă cu mari și sângeroase pierderi.

Astfel s'a terminat încercarea maghiară de distrugere a Turcilor și de apărare a Europei.

După Mircea cel Bătrân, un al doilea Domn al Tării Românești, Vlad Tepeș, nepot al lui Mircea și înrudit prin căsătorie cu regele Ungariei Matei Corvin, el însuși de origină română, reușește să oprească înaintarea Turcilor spre inima Europei, în luptele ce le-a dus cu ei la 1462. Dar, tot singur, căci Ungurii, pe ajutorul cărora sperase în luptele contra lui Mahomed II, nu numai că nu-i vin în ajutor, dar atunci când Vlad se refugiază în Ardeal, căci în locul său Turcii puseseră domn pe Radu Cel Frumos, ruda sa, domnul creștin și din os românesc, Matei Corvin, în loc să-i dea ajutor, îl bagă la închisoare unde-l ține timp de 12 ani...

Mircea și-a apărat desigur "sărăcia și nevoile și neamul", cum spune Eminescu în "Scrisoarea a III-a". La fel și Vlad Tepeș și toți domnii români. Dar, în același timp, ei au apărat și Europa, prin jertfe și cu sânge românesc. □

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832